

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ

ΕΤΟΣ Γ'

1323

ΑΡ. 27 «147»

Η κορυφή της νεοσύστατης
Ο Φάβρις της Αγοράς
Γουλιέλμος Τέλλος
Σήμερα είναι το βράδυ

Οικονομία

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ ΔΡΑΧ. 130
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ ΛΙΡΑΙ ΑΓΓΛΙΑΣ 1
ΑΜΕΡΙΚΗΣ ΔΟΛΛΑΡΙΑ 5
ΑΦΡΙΚΗΣ ΣΕΛΙΝΙΑ 24
ΒΕΛΓΙΚΟΥ ΚΟΚΚΟ 24

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤ. Ι. ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΣ
ΚΥΡΙΑΚΗ 7 ΙΟΥΛΙΟΥ 1929

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΟΔΟΣ ΔΕΚΑ ΑΡΙΘ. 7
ΤΥΠΟΓΡ.: ΓΕΡΜΑΝΟΥ ΠΑΛ. ΠΑΤΡΩΝ 5
ΑΡΙΘΜΟΣ ΤΗΛΕΦΩΝΟΥ 52-63

ΓΕΝΙΚΟΙ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ ΤΗΣ «ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ»: 'Εν 'Αμερική M. D. STROY-
MBOB 261 W. 85th Str New-York U.S.A., 'Εν Αγγλίαις Σουδάν δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΣ
ΣΑΡΑΦΗΣ 12 Cheikh Soliman Pacha, Alexandria και 'Εν Βελγίαις Κογκό δ. κ.
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΝΤΩΝΙΑΔΗΣ

Γενικοί Πράκτορες 'Εν 'Αμερική διά την κατά φύλλον πώλησιν της «ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ»
NEW YORK NEWS AGENCY
General P. O. Box 497 NEW YORK, CITY
'Όπου δέον 'Επιδεικνύονται οι ενδιαφερόμενοι

Απο Οτι Βαρεο Και Ακούο

ΤΟ ΑΓΑΛΜΑ ΤΟΥ ΜΠΡΟΥΚ

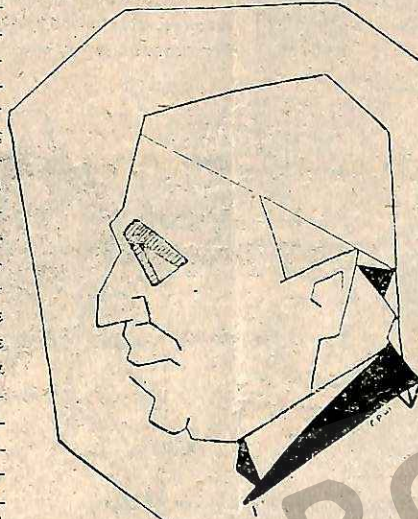
Κανείς βέβαια δεν μπορεί ν' αρνηθή ότι ο Μπρούκ ήτο ένας ευγενής ποιητής με άραϊα ιδανικά, όπως άλλωστε εινε όλοι οι Άλληνοί ποιηται. 'Αλλά αυτό δεν αρκεί διά να τιμηθί με ανδριάντα εις την 'Ελλάδα, όπως επίσης δεν αρκεί δι' αυτό και το ότι ο 'Αγγλος αυτός ποιητής απέθανε τυχαίως εις μίαν 'Ελληνικήν νήσον. Διά να στήσωμεν ανδριάντα εις τόν Μπρούκ, έπρεπε να είχουμεν στήσει προηγουμένως ανδριάντας εις εκατοντάδας συναδέλφων του, πολύ μεγαλύτερων του, προς τούς οποίους ή χώρα μας πρέπει να όφειλη κίωναν ευγνωμοσύνην. Διότι, Άλήθεια, που εινε ο άνδρις του Βίκτωρος Ουγκώ και του Σελέυ, οι οποίοι με τα ένδυσια όδη υπέρ της επαναστατημένης 'Ελλάδος τραγουδία των, παρέσυραν εις ένα ρεύμα τρελλού κι' ένδυσια ώδους φιλελληνισμού όλην την Κοινήν Γνώμην της Εδρώπης; 'Ας στήσωμεν πρώτα εις αυτούς τούς ανδριάντας που τούς χρειαζομεν και έπειτα ός κάνωμεν έράνου και δι' άλλους. 'Η καλύτερα ός αρχίσουμε από τούς δικούς μας. 'Ασφαλός ο 'Αγγλος Μπρούκ δεν εινε μεγαλύτερος από τόν 'Ελληνα Σολωμόν.

ΠΕΡΙΕΡΓΑ ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ

ΟΙ ΑΕΡΟΛΙΘΟΙ

Στό Μουσείο των Φυσικών 'Επιστημών στο Παρίσι υπάρχει ένας αερόλιθος, του οποίου θα σας διηγήθουμε την περιεργή ιστορία.

ΟΙ ΠΗΟΙΤΑΙ ΜΑΣ

Ο κ. Μ. Μαλακός

Κατά το μεσημέρι της 30ης Αυγούστου 1877 κοντά στο 'Όσν παρουσιάστη κ. ε. Άσφρα στον κατακόρυφο ούρανο ένα φωτεινό μετέωρο, το όποιον διέτρεξε όριζόντιως την ορανία έκταση και σκροπούσε στο όραμα του θεατή. 'Ο κατακόρυφος άστρας έφαινε να πέφτει στη γή βρογ' άπο ύψους πε- τρες, ή όποιες μόλις εκρήκναι έκαύριζαν και γρονθοπούσαν μέ- σα στο έδαφος. 'Η πέτρας αυτές ήταν πολυάριθμες και έγιναν από 1 μέ- τρη 330 χιλιάγραμμα.

ΚΟΥΒΕΝΤΟΥΛΕΣ

Συνισμίου δό μύωπε.
—'Εγώ, λέει ο ένας κομπούλι με γαλιό.
— Γιατί;
— Γιατί όταν έρω και δεν τ' έρω, δεν μπορώ να καταλάβω αν εινε μέρα ή νύχτα.

Η ΠΙΝ.ΚΟΒΗΚΗ ΤΗΣ «ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ»

Η σημερινή εικόνα της αλλη- κοβήκης της «Οικονομίας» εινε έ- γκα ή μεν όπ' αριθ. 19 του Μαΐου το τόν τίτλον «Η περίοδος στα- λογής», ή δέ όπ' αριθ. 20 του Αυ- γούστου Νέτσαν υπό τόν τίτλον «Α- λήθεια με το 'Πλαστικό».

Ός έζη περιγράφει το γεγονός αυτό γεγονός κάποιος καθηγητής: «'Επληρώθη μία ή δυο και γό- ρα απ' τη σελή. 'Ο καιός ήταν κα- λός και μόνο μερικά έλασα σύνε- σκεπάζαν τόν ούρανο. Μόλις έβλε- πό πόδι στο κατώφλι του σπιτιού μου κορβίοντες τυχία προς το νότο, είδη ένα λαμπρό ούρανο σφαι, που έμει- νε με κατακόκκινη σιδερένια σφαί- ρα και που διευσθάναν έξ άνωτρίων προς όραμα. Το μετέωρο αυτό που πήγαινε σφαιόν όριζόντιως, έδινε την έντύπωση μιας μεγάλης ροκέτας, που έστρεψε με καταπληκτική ταχύτητα. Το πηροβόλο έφαινε επί δύο ή τρία δευτερόλεπτα και είδη ν' ήλινη πύ- σω του με φωτεινή γαλαμή, ή όποιαν σφύδαταν σιγά-σιγά.

Οι περισσότεροι αερόλιθοι, πέφ- ταν στο έδαφος. 'Η πέτρας αυτές ήταν πολυάριθμες και έγιναν από 1 μέ- τρη 330 χιλιάγραμμα.

τας στη γή, εξαφανίζονται, γιατί γώ- νονται μέσα στο έδαφος βαθιά. Δεν συνέβη όμως το ίδιο και με την προ- κειμένη περίπτωση.

Μερικοί έγραψαν πως δουλεύουν κοντά στο όραμα τόν 'Όσν Άκουσαν έναν τρομακτικό κρότο και είδαν τα- τοχρόνως να πέφτει ένα σφαιρό- μο λιθία σφαιρόντας στον άέρα σαν σφαίρα όπλου. 'Όταν έπλησίασαν, βρήκαν σε μία τούπα βάθους 50 εκ- τατομέτρων τόν αερόλιθο, ή όποιος είχε μέγεθος κεφαλής παιδιού και ζύγισε 1790 γραμμάρια.

Επίσης ενδιαφέρουσα εινε και ή ιστορία της πτώσεως ενός Άλλου αε- ρολίθου στο Ταβόρ της Γαλλίας. Πολλοί κάτοικοι της περιφέρειας έ- κεινης, ακούοντας άσφρα συνεχώς εκπυροσοχούμενης και βροντές, έ- πλάνησαν και κύτταξαν στον ούρανο να όδον τί συμβαίνει. Σε λίγο είδαν ένα μετέωρο έυθρόν χροματισ, που πέφανε Άπάνω απ' τα κεφάλια τους σε απόστασι διακοσίων περίπου μέ- τρων, ακολουθούμενο από λευκήν κα- τών και σκροπίζοντας μερσώδη θειά- σμια. 'Ενας χωρικός κάτοικος, ή ό- ποιος είχε ανεβή επάνω σε μία πέ- τρα για να τή καλύτερα, χρησιμοση- με κάποιον παρανοήσι από ισχυρό ρεύμα Άέρος, που σχηματίσθηκε έ- κεινη την ώρα. 'Όταν πήγαν στο μέ- σος της πτώσεως, βρήκαν μία τούπα βάθους 1 μέτρου και 20 εκατοστών και πλάτους 2 μέτρων και 10 εκ- ατοστών. 'Επειδή ή αερόλιθος ήταν ά- κριτος διαμέτρου δεν ήμπορεσαν να τον κινήσουν άφαιρώ από εκεί, αλλά ή- κισαν να τον σπάζουν με κανάπαν την άλλη ναρμάχθηκαν να ζαναπαν την άλλη μεσα. 'Εν άνασταν απ' την τούπα κομμάτιασαν και τα διάφορα τεμά- χια του έζωγαν από 10-100 χιλιά- γραμμα. Το όλο έδαφος του αερόλι- θου ανήγετα εις 228 χιλιάγραμμα.

Το πρώτο νευροπάστο που έγινε στην χώρα εινε ή ζώνη περισσότερο τόν 'Ελληνας φιλοσόφου και μαθημα- τικού 'Αρχάου, μαθητού του Πλάτωνα, ή όποιος έζησε στον τον Αίωνα π.Χ. 'Η περισσότερα αυτή, την εποχή ή φουέρτης της έκανε να περάει μετακινώντας την ή λεπτό σκηνή που κατασκε- πτε χέμα του, είχε προκλήσει βαρυσκό όλων των συγχρόνων του. 'Εκτοτε τα νευροπάστα έ- πρεσπούντο με τόν καιρό, μέ- ρος ότου έλαβαν τή σημερινή τους άναπτυξη.

ΤΟ ΠΡΩΤΟ ΝΕΥΡΟΣΠΑΣΤΟ

Το πρώτο νευροπάστο που έγινε στην χώρα εινε ή ζώνη περισσότερο τόν 'Ελληνας φιλοσόφου και μαθημα- τικού 'Αρχάου, μαθητού του Πλάτωνα, ή όποιος έζησε στον τον Αίωνα π.Χ. 'Η περισσότερα αυτή, την εποχή ή φουέρτης της έκανε να περάει μετακινώντας την ή λεπτό σκηνή που κατασκε- πτε χέμα του, είχε προκλήσει βαρυσκό όλων των συγχρόνων του. 'Εκτοτε τα νευροπάστα έ- πρεσπούντο με τόν καιρό, μέ- ρος ότου έλαβαν τή σημερινή τους άναπτυξη.

ΟΙ ΥΠΟΛΛΗΝΟΙ ΤΟΥ Σ.Α.Π.
Θεοφώμεν καθήκον μας να εξάρουμε στη στήλη αυτή την ευγνωμοσύνην, την έοχακτικότητα.

Η δοντόκρεμα ΚΟΛΥ- ΝΟΣ καθαρίζει και άπολυ- μώνει τούς δόντας. Κατα- στρέφει τούς φορεύς της σή- ψεως και δροσίζει το στόμα.

ΚΟΛΥΝΟΣ
ΟΔΟΝΤΟΚΡΕΜΑ

ΒΟΤΡΥΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ
ΟΙΝΩΝ & ΟΙΝΟΠΝΕΥΜΑΤΩΝ

Κεφάλαιον Μετοχικόν και 'Απο- θεματικόν Δραχ. 111.600.000

Κεντρικόν Πρατήριον 68. 'Αθήνας 68

Οίνοι χύμα: (Λευκοί, έρυθροί, γλυ- κείς, μισχάτοι.

Οίνοι εις φιάλας: (Επιτραπέζιοι, έ- πιδόρπιοι, άρεκ- τικοί, τονωτικοί.

Βέρμου 8 κ παλαιού Μισχάτου οίνου

Μαυροδάφνη άπαράμιλλος
Παλαιόν άπόσταγμα οίνου

«ΒΟΤΡΥΣ» τύπου Κονιάκ

ΕΦΑΜΙΛΛΟΝ ΤΩΝ ΚΑΥΤΕΡΩΝ ΓΑΛΛΙΚΩΝ ΚΟΝΙΑΚ

Πωλούνται εις όλα τα κέντρα
καταναλώσεως

ΔΙΑ ΤΑ ΟΦΘΑΛΜΙΚΑ ΝΟΣΗΜΑΤΑ

συνιστώμεν την τελειοτέραν 'Ο- φθαλμολογικήν Κλινικήν του κ.

ΣΠΗΛΙΟΥ ΧΑΡΑΜΗ

Τομήτην της 'Οφθαλμολογίας έν
τφ Πανεπιστημίφ.

27 Μενάνδρου 27- 'Αθήναι. Τηλ. 1-68

Τά προηγούμενα φύλλα της «Οι- κογενείας» τιμάνται δραχ. 3

Η δοντόκρεμα ΚΟΛΥ- ΝΟΣ καταστρέφει τας επι- κινδύνους διά το στόμα νο- σογενείς έστιας. 'Η κάλυψις του ένός τρίτου της ψήκτοας ειναι άρκετή.

ΚΟΛΥΝΟΣ
ΟΔΟΝΤΟΚΡΕΜΑ

ΟΙΝΟΙ ΜΑΡΚΟ

Ο καλύτερος επιτραπέσιος ΟΙΝΟΣ από σταφυλή ΣΑ- ΒΑΤΙΑΝΟ

ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΥ
ΜΕΣΟΓΕΙΩΝ
ΛΕΥΚΟΣ

εις ΔΑΜΙΤΖΑΝΑΣ
1/2 και 5 όκάδων

ΡΕΤΣΙΝΑΤΟ

εις ΔΑΜΙΤΖΑΝΑΣ
1 όκάς και 100
δραμίων.

Η ΟΚΑ ΔΡΑΧ. 10

ΔΙΑΝΟΜΗ ΚΑΤ' ΟΙΚΟΝ

'Ανω τών 3 δαμτζωνών
ΠΡΑΤΗΡΙΑ:

ΑΘΗΝΑΝ: ΣΤΟΑ ΠΕΣΜΑΤΖΟΓΛΟΥ 6
Τηλεφ. 14-34

ΠΕΙΡΑΙΩΣ: ΝΟΤΑΡΑ 70 ΤΗΛ. 7-80

ΑΝΗΘΙΣΤΕΙΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΝ

Βιβλία άγγελιών δι' έφημερίδας
και περιοδικά εδρίσκειτε στο
τυπογραφείον ΣΤΡΑΓΓΑΛΟΥ, Λέκκα 7

BLACK FLAG
ΑΠΟΡΡΟΙΑ ΤΕΣΣΑΡΑΚΟΝΤΑΕΤΟΥΣ ΠΕΡΑΣ

ΤΟ ΦΑΓΗΤΟΝ ΣΑΣ...

... που θέλετε να αταλλάξετε από τούς συνήθεις άηδεις συντρό- φους όπως: ΜΥΠΕΣ, ΣΦΗΚΕΣ κλπ., προστατεύεται τελείως με το ΜΠΛΑΚ ΦΛΑΓΚ, που εξασφαλίζει την άνεσιν και καθα- ριότητα του γεύματος. 'Η μάσκα του εινε άδιάσειστη έγγυησις ότι,

ΤΑ ΕΝΤΟΜΑ ΕΞΟΔΟΦΡΕΥΟΝΤΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ

ΧΑΡΙΣ ΣΤΗ ΜΕΓΑΛΗ ΔΥΝΑΜΙ ΠΟΥ ΕΧΕΙ

ός γνωστόν το ΜΠΛΑΚ ΦΛΑΓΚ και σε μικρή ακόμη δόσι. 'Α- κίνδυνο για σας, το ΜΠΛΑΚ ΦΛΑΓΚ δεν λεγώνεται. Τα βαρύν- τια αιδέρια ελαία του άρωματίζουν, φρεσκάουν, εξυγιάνουν την άτμοσφαιρα. Το ΜΠΛΑΚ ΦΛΑΓΚ τσιβόμενον με καθαρό πα- νή σε: Τζάμια, Πορσελάνες, Καθρέπτες, τα καθαρίζει και τα γα- λίζει.

ΤΑ ΕΝΤΟΜΑ ΕΞΟΔΟΦΡΕΥΟΝΤΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ

ΧΑΡΙΣ ΣΤΗ ΜΕΓΑΛΗ ΔΥΝΑΜΙ ΠΟΥ ΕΧΕΙ

ός γνωστόν το ΜΠΛΑΚ ΦΛΑΓΚ και σε μικρή ακόμη δόσι. 'Α- κίνδυνο για σας, το ΜΠΛΑΚ ΦΛΑΓΚ δεν λεγώνεται. Τα βαρύν- τια αιδέρια ελαία του άρωματίζουν, φρεσκάουν, εξυγιάνουν την άτμοσφαιρα. Το ΜΠΛΑΚ ΦΛΑΓΚ τσιβόμενον με καθαρό πα- νή σε: Τζάμια, Πορσελάνες, Καθρέπτες, τα καθαρίζει και τα γα- λίζει.

ός γνωστόν το ΜΠΛΑΚ ΦΛΑΓΚ και σε μικρή ακόμη δόσι. 'Α- κίνδυνο για σας, το ΜΠΛΑΚ ΦΛΑΓΚ δεν λεγώνεται. Τα βαρύν- τια αιδέρια ελαία του άρωματίζουν, φρεσκάουν, εξυγιάνουν την άτμοσφαιρα. Το ΜΠΛΑΚ ΦΛΑΓΚ τσιβόμενον με καθαρό πα- νή σε: Τζάμια, Πορσελάνες, Καθρέπτες, τα καθαρίζει και τα γα- λίζει.

ός γνωστόν το ΜΠΛΑΚ ΦΛΑΓΚ και σε μικρή ακόμη δόσι. 'Α- κίνδυνο για σας, το ΜΠΛΑΚ ΦΛΑΓΚ δεν λεγώνεται. Τα βαρύν- τια αιδέρια ελαία του άρωματίζουν, φρεσκάουν, εξυγιάνουν την άτμοσφαιρα. Το ΜΠΛΑΚ ΦΛΑΓΚ τσιβόμενον με καθαρό πα- νή σε: Τζάμια, Πορσελάνες, Καθρέπτες, τα καθαρίζει και τα γα- λίζει.

ός γνωστόν το ΜΠΛΑΚ ΦΛΑΓΚ και σε μικρή ακόμη δόσι. 'Α- κίνδυνο για σας, το ΜΠΛΑΚ ΦΛΑΓΚ δεν λεγώνεται. Τα βαρύν- τια αιδέρια ελαία του άρωματίζουν, φρεσκάουν, εξυγιάνουν την άτμοσφαιρα. Το ΜΠΛΑΚ ΦΛΑΓΚ τσιβόμενον με καθαρό πα- νή σε: Τζάμια, Πορσελάνες, Καθρέπτες, τα καθαρίζει και τα γα- λίζει.

ός γνωστόν το ΜΠΛΑΚ ΦΛΑΓΚ και σε μικρή ακόμη δόσι. 'Α- κίνδυνο για σας, το ΜΠΛΑΚ ΦΛΑΓΚ δεν λεγώνεται. Τα βαρύν- τια αιδέρια ελαία του άρωματίζουν, φρεσκάουν, εξυγιάνουν την άτμοσφαιρα. Το ΜΠΛΑΚ ΦΛΑΓΚ τσιβόμενον με καθαρό πα- νή σε: Τζάμια, Πορσελάνες, Καθρέπτες, τα καθαρίζει και τα γα- λίζει.

ός γνωστόν το ΜΠΛΑΚ ΦΛΑΓΚ και σε μικρή ακόμη δόσι. 'Α- κίνδυνο για σας, το ΜΠΛΑΚ ΦΛΑΓΚ δεν λεγώνεται. Τα βαρύν- τια αιδέρια ελαία του άρωματίζουν, φρεσκάουν, εξυγιάνουν την άτμοσφαιρα. Το ΜΠΛΑΚ ΦΛΑΓΚ τσιβόμενον με καθαρό πα- νή σε: Τζάμια, Πορσελάνες, Καθρέπτες, τα καθαρίζει και τα γα- λίζει.

ός γνωστόν το ΜΠΛΑΚ ΦΛΑΓΚ και σε μικρή ακόμη δόσι. 'Α- κίνδυνο για σας, το ΜΠΛΑΚ ΦΛΑΓΚ δεν λεγώνεται. Τα βαρύν- τια αιδέρια ελαία του άρωματίζουν, φρεσκάουν, εξυγιάνουν την άτμοσφαιρα. Το ΜΠΛΑΚ ΦΛΑΓΚ τσιβόμενον με καθαρό πα- νή σε: Τζάμια, Πορσελάνες, Καθρέπτες, τα καθαρίζει και τα γα- λίζει.

ός γνωστόν το ΜΠΛΑΚ ΦΛΑΓΚ και σε μικρή ακόμη δόσι. 'Α- κίνδυνο για σας, το ΜΠΛΑΚ ΦΛΑΓΚ δεν λεγώνεται. Τα βαρύν- τια αιδέρια ελαία του άρωματίζουν, φρεσκάουν, εξυγιάνουν την άτμοσφαιρα. Το ΜΠΛΑΚ ΦΛΑΓΚ τσιβόμενον με καθαρό πα- νή σε: Τζάμια, Πορσελάνες, Καθρέπτες, τα καθαρίζει και τα γα- λίζει.

ός γνωστόν το ΜΠΛΑΚ ΦΛΑΓΚ και σε μικρή ακόμη δόσι. 'Α- κίνδυνο για σας, το ΜΠΛΑΚ ΦΛΑΓΚ δεν λεγώνεται. Τα βαρύν- τια αιδέρια ελαία του άρωματίζουν, φρεσκάουν, εξυγιάνουν την άτμοσφαιρα. Το ΜΠΛΑΚ ΦΛΑΓΚ τσιβόμενον με καθαρό πα- νή σε: Τζάμια, Πορσελάνες, Καθρέπτες, τα καθαρίζει και τα γα- λίζει.

ός γνωστόν το ΜΠΛΑΚ ΦΛΑΓΚ και σε μικρή ακόμη δόσι. 'Α- κίνδυνο για σας, το ΜΠΛΑΚ ΦΛΑΓΚ δεν λεγώνεται. Τα βαρύν- τια αιδέρια ελαία του άρωματίζουν, φρεσκάουν, εξυγιάνουν την άτμοσφαιρα. Το ΜΠΛΑΚ ΦΛΑΓΚ τσιβόμενον με καθαρό πα- νή σε: Τζάμια, Πορσελάνες, Καθρέπτες, τα καθαρίζει και τα γα- λίζει.

ός γνωστόν το ΜΠΛΑΚ ΦΛΑΓΚ και σε μικρή ακόμη δόσι. 'Α- κίνδυνο για σας, το ΜΠΛΑΚ ΦΛΑΓΚ δεν λεγώνεται. Τα βαρύν- τια αιδέρια ελαία του άρωματίζουν, φρεσκάουν, εξυγιάνουν την άτμοσφαιρα. Το ΜΠΛΑΚ ΦΛΑΓΚ τσιβόμενον με καθαρό πα- νή σε: Τζάμια, Πορσελάνες, Καθρέπτες, τα καθαρίζει και τα γα- λίζει.

ός γνωστόν το ΜΠΛΑΚ ΦΛΑΓΚ και σε μικρή ακόμη δόσι. 'Α- κίνδυνο για σας, το ΜΠΛΑΚ ΦΛΑΓΚ δεν λεγώνεται. Τα βαρύν- τια αιδέρια ελαία του άρωματίζουν, φρεσκάουν, εξυγιάνουν την άτμοσφαιρα. Το ΜΠΛΑΚ ΦΛΑΓΚ τσιβόμενον με καθαρό πα- νή σε: Τζάμια, Πορσελάνες, Καθρέπτες, τα καθαρίζει και τα γα- λίζει.

ός γνωστόν το ΜΠΛΑΚ ΦΛΑΓΚ και σε μικρή ακόμη δόσι. 'Α- κίνδυνο για σας, το ΜΠΛΑΚ ΦΛΑΓΚ δεν λεγώνεται. Τα βαρύν- τια αιδέρια ελαία του άρωματίζουν, φρεσκάουν, εξυγιάνουν την άτμοσφαιρα. Το ΜΠΛΑΚ ΦΛΑΓΚ τσιβόμενον με καθαρό πα- νή σε: Τζάμια, Πορσελάνες, Καθρέπτες, τα καθαρίζει και τα γα- λίζει.

ός γνωστόν το ΜΠΛΑΚ ΦΛΑΓΚ και σε μικρή ακόμη δόσι. 'Α- κίνδυνο για σας, το ΜΠΛΑΚ ΦΛΑΓΚ δεν λεγώνεται. Τα βαρύν- τια αιδέρια ελαία του άρωματίζουν, φρεσκάουν, εξυγιάνουν την άτμοσφαιρα. Το ΜΠΛΑΚ ΦΛΑΓΚ τσιβόμενον με καθαρό πα- νή σε: Τζάμια, Πορσελάνες, Καθρέπτες, τα καθαρίζει και τα γα- λίζει.

ός γνωστόν το ΜΠΛΑΚ ΦΛΑΓΚ και σε μικρή ακόμη δόσι. 'Α- κίνδυνο για σας, το ΜΠΛΑΚ ΦΛΑΓΚ δεν λεγώνεται. Τα βαρύν- τια αιδέρια ελαία του άρωματίζουν, φρεσκάουν, εξυγιάνουν την άτμοσφαιρα. Το ΜΠΛΑΚ ΦΛΑΓΚ τσιβόμενον με καθαρό πα- νή σε: Τζάμια, Πορσελάνες, Καθρέπτες, τα καθαρίζει και τα γα- λίζει.

ός γνωστόν το ΜΠΛΑΚ ΦΛΑΓΚ και σε μικρή ακόμη δόσι. 'Α- κίνδυνο για σας, το ΜΠΛΑΚ ΦΛΑΓΚ δεν λεγώνεται. Τα βαρύν- τια αιδέρια ελαία του άρωματίζουν, φρεσκάουν, εξυγιάνουν την άτμοσφαιρα. Το ΜΠΛΑΚ ΦΛΑΓΚ τσιβόμενον με καθαρό πα- νή σε: Τζάμια, Πορσελάνες, Καθρέπτες, τα καθαρίζει και τα γα- λίζει.

ός γνωστόν το ΜΠΛΑΚ ΦΛΑΓΚ και σε μικρή ακόμη δόσι. 'Α- κίνδυνο για σας, το ΜΠΛΑΚ ΦΛΑΓΚ δεν λεγώνεται. Τα βαρύν- τια αιδέρια ελαία του άρωματίζουν, φρεσκάουν, εξυγιάνουν την άτμοσφαιρα. Το ΜΠΛΑΚ ΦΛΑΓΚ τσιβόμενον με καθαρό πα- νή σε: Τζάμια, Πορσελάνες, Καθρέπτες, τα καθαρίζει και τα γα- λίζει.

ός γνωστόν το ΜΠΛΑΚ ΦΛΑΓΚ και σε μικρή ακόμη δόσι. 'Α- κίνδυνο για σας, το ΜΠΛΑΚ ΦΛΑΓΚ δεν λεγώνεται. Τα βαρύν- τια αιδέρια ελαία του άρωματίζουν, φρεσκάουν, εξυγιάνουν την άτμοσφαιρα. Το ΜΠΛΑΚ ΦΛΑΓΚ τσιβόμενον με καθαρό πα- νή σε: Τζάμια, Πορσελάνες, Καθρέπτες, τα καθαρίζει και τα γα- λίζει.

ός γνωστόν το ΜΠΛΑΚ ΦΛΑΓΚ και σε μικρή ακόμη δόσι. 'Α- κίνδυνο για σας, το ΜΠΛΑΚ ΦΛΑΓΚ δεν λεγώνεται. Τα βαρύν- τια αιδέρια ελαία του άρωματίζουν, φρεσκάουν, εξυγιάνουν την άτμοσφαιρα. Το ΜΠΛΑΚ ΦΛΑΓΚ τσιβόμενον με καθαρό πα- νή σε: Τζάμια, Πορσελάνες, Καθρέπτες, τα καθαρίζει και τα γα- λίζει.

ός γνωστόν το ΜΠΛΑΚ ΦΛΑΓΚ και σε μικρή ακόμη δόσι. 'Α- κίνδυνο για σας, το ΜΠΛΑΚ ΦΛΑΓΚ δεν λεγώνεται. Τα βαρύν- τια αιδέρια ελαία του άρωματίζουν, φρεσκάουν, εξυγιάνουν την άτμοσφαιρα. Το ΜΠΛΑΚ ΦΛΑΓΚ τσιβόμενον με καθαρό πα- νή σε: Τζάμια, Πορσελάνες, Καθρέπτες, τα καθαρίζει και τα γα- λίζει.

ός γνωστόν το ΜΠΛΑΚ ΦΛΑΓΚ και σε μικρή ακόμη δόσι. 'Α- κίνδυνο για σας, το ΜΠΛΑΚ ΦΛΑΓΚ δεν λεγώνεται. Τα βαρύν- τια αιδέρια ελαία του άρωματίζουν, φρεσκάουν, εξυγιάνουν την άτμοσφαιρα. Το ΜΠΛΑΚ ΦΛΑΓΚ τσιβόμενον με καθαρό πα- νή σε: Τζάμια, Πορσελάνες, Καθρέπτες, τα καθαρίζει και τα γα- λίζει.

ός γνωστόν το ΜΠΛΑΚ ΦΛΑΓΚ και σε μικρή ακόμη δόσι. 'Α- κίνδυνο για σας, το ΜΠΛΑΚ ΦΛΑΓΚ δεν λεγώνεται. Τα βαρύν- τια αιδέρια ελαία του άρωματίζουν, φρεσκάουν, εξυγιάνουν την άτμοσφαιρα. Το ΜΠΛΑΚ ΦΛΑΓΚ τσιβόμενον με καθαρό πα- νή σε: Τζάμια, Πορσελάνες, Καθρέπτες, τα καθαρίζει και τα γα- λίζει.

ός γνωστόν το ΜΠΛΑΚ ΦΛΑΓΚ και σε μικρή ακόμη δόσι. 'Α- κίνδυνο για σας, το ΜΠΛΑΚ ΦΛΑΓΚ δεν λεγώνεται. Τα βαρύν- τια αιδέρια ελαία του άρωματίζουν, φρεσκάουν, εξυγιάνουν την άτμοσφαιρα. Το ΜΠΛΑΚ ΦΛΑΓΚ τσιβόμενον με καθαρό πα- νή σε: Τζάμια, Πορσελάνες, Καθρέπτες, τα καθαρίζει και τα γα- λίζει.

ός γνωστόν το ΜΠΛΑΚ ΦΛΑΓΚ και σε μικρή ακόμη δόσι. 'Α- κίνδυνο για σας, το ΜΠΛΑΚ ΦΛΑΓΚ δεν λεγώνεται. Τα βαρύν- τια αιδέρια ελαία του άρωματίζουν, φρεσκάουν, εξυγιάνουν την άτμοσφαιρα. Το ΜΠΛΑΚ ΦΛΑΓΚ τσιβόμενον με καθαρό πα- νή σε: Τζάμια, Πορσελάνες, Καθρέπτες, τα καθαρίζει και τα γα- λίζει.

ός γνωστόν το ΜΠΛΑΚ ΦΛΑΓΚ και σε μικρή ακόμη δόσι. 'Α- κίνδυνο για σας, το ΜΠΛΑΚ ΦΛΑΓΚ δεν λεγώνεται. Τα βαρύν- τια αιδέρια ελαία του άρωματίζουν, φρεσκάουν, εξυγιάνουν την άτμοσφαιρα. Το ΜΠΛΑΚ ΦΛΑΓΚ τσιβόμενον με καθαρό πα- νή σε: Τζάμια, Πορσελάνες, Καθρέπτες, τα καθαρίζει και τα γα- λίζει.

ός γνωστόν το ΜΠΛΑΚ ΦΛΑΓΚ και σε μικρή ακόμη δόσι. 'Α- κίνδυνο για σας, το ΜΠΛΑΚ ΦΛΑΓΚ δεν λεγώνεται. Τα βαρύν- τια αιδέρια ελαία του άρωματίζουν, φρεσκάουν, εξυγιάνουν την άτμοσφαιρα. Το ΜΠΛΑΚ ΦΛΑΓΚ τσιβόμενον με καθαρό πα- νή σε: Τζάμια, Πορσελάνες, Καθρέπτες, τα καθαρίζει και τα γα- λίζει.

ός γνωστόν το ΜΠΛΑΚ ΦΛΑΓΚ και σε μικρή ακόμη δόσι. 'Α- κίνδυνο για σας, το ΜΠΛΑΚ ΦΛΑΓΚ δεν λεγώνεται. Τα βαρύν- τια αιδέρια ελαία του άρωματίζουν, φρεσκάουν, εξυγιάνουν την άτμοσφαιρα. Το ΜΠΛΑΚ ΦΛΑΓΚ τσιβόμενον με καθαρό πα- νή σε: Τζάμια, Πορσελάνες, Καθρέπτες, τα καθαρίζει και τα γα- λίζει.

ός γνωστόν το ΜΠΛΑΚ ΦΛΑΓΚ και σε μικρή ακόμη δόσι. 'Α- κίνδυνο για σας, το ΜΠΛΑΚ ΦΛΑΓΚ δεν λεγώνεται. Τα βαρύν- τια αιδέρια ελαία του άρωματίζουν, φρεσκάουν, εξυγιάνουν την άτμοσφαιρα. Το ΜΠΛΑΚ ΦΛΑΓΚ τσιβόμενον με καθαρό πα- νή σε: Τζάμια, Πορσελάνες, Καθρέπτες, τα καθαρίζει και τα γα- λίζει.

ΤΟ ΜΥΣΤΕΡΙΟ ΤΟΥ ΣΠΑΡΑΓΜΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΠΟΝΟΥ

ΤΟΥ ΧΟΛ ΚΕ'ΙΝ

ΤΟ ΔΡΑΜΑ ΜΙΑΣ ΚΑΡΔΙΑΣ

(Τι ωφέλεια άνθρωπος εάν τον κόσμο όλον
κέρδιση και ζημιώσῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ!...)
(Εὐαγγέλιον)

(Συνέχεια ἀπὸ τοῦ προηγούμενου)

— Έγω πάρε παι την απόφαση μου, αλλά ήθελα προηγουμένως νὰ σὲ ρωτήσω κάτι τι. Καταλαβαίνω, Καίτη, ὅτι φεύγοντας ἀπὸ μένα ὑπέφερες πολὺ μαζὺ του. Πές μου ὅμως τὸν ἀνταπὸς ἀκούα;

— Εκείνη ἀναπύριξε σύγκραση καὶ τραβήχτηκε πρὸς τὸν τοίχο.

— Μην ταραζέσαι, ἐξακολουθῶν ὁ Πήτρος. Ἡ γυναίκες ἀγαποῦν πάντα ἐκείνους πού τους ἔκαναν κακό. Γι' αὐτὲς ἡ καλωσύνη δὲν ἔχει καμμιὰ σημασία. Μερικοὶ τίς κατηγγροῦν γι' αὐτό, ἐγὼ ὅμως δὲν τοὺς δικαιολογῶ. Τελος πάντων, πές μου, Καίτη, τὸν ἀγαπᾶς ἀκόμα ὅσους ἀπ' ἐλ' αὐτῶν;

— Ναι, ἀποκρίθηκε ἐκείνη ψιθυριστᾶ.

— Τελείωσε! φώναξε ὁ Πήτρος μὲ κάποιον ἐρεθισμό. Ἐπείπε νὰ τὸ κατὰ λόγῳ ὅτι δὲν εἰσθάνθηκε ποτὲ σου τίποτε γιὰ μένα. Έγὼ ὅμως πρέπει νὰ ζήσῃς, δὲν εἶμαι ἀπὸ καίνας πρὺ γίνονται ἐνοχλητικοὶ στὸν ἄλλον... Ἐνοια σου, δὲν ἔχω ἀνάγκη νὰ μοῦ τὸ πουν τί πρέπει νὰ κάμω σ' αὐτὴ τὴν περίστασι.

— Εκείνη εἶχε κρύψει τὸ πρόσωπο στὰ χέρια της καὶ ἔκλαιγε σιγανά.

— Ένα λόγο ἀκόμα, εἶπε μὲ ἱκετευτικὸν τόνο ὁ Πήτρος. Ἦθελα νὰ σοῦ πῶ κάτι γιὰ τὸ παιδί...

— Γιὰ τὴν Κατερίνα;

— Ναι. Σὲ ποῖον θὰ μείνῃ;

— Κ' ἐπειδὴ ἐκείνη, πνιγμένη σὺς λυγρούς, δὲν ἀπαντοῦσε, τὴ ρώτησε πᾶ δευτέρῃ φωνῇ:

— Νὰ τὴν κρατήσω, Καίτη;

— Εκείνη ὅμως ἐξακολουθοῦσε νὰ σιωπᾷ. Τότε ὁ Πήτρος τὴν ἐρώτησε γιὰ τρίτη φορά, προσπαθώντας ν' ἀπαλύνῃ κάπως τὴ φωνή του:

— Ἄν τύχῃ καὶ φύγῃ ἀπ' τὸ νησί, Καίτη, μπορῶ νὰ πάρω μαζὺ μου τὸ παιδί;

— "Οχι... ὄχι, μὴ μοῦ τὴν πάρῃς!... φώναξε ἄσφρα ἡ Καίτη, μὴ μπορῶντας νὰ συγκρατηθῇ περισσότερο.

— Μὰ γιὰ σκέψου καλύτερα, Καίτη, ἄρχισε νὰ τὴν λέῃ ὁ Πήτρος μὲ γλυκὸν τρόπο. (Ὅταν ὅλ' ἔγρε μαζὺ ἐπὶ καὶ ὁ ἄλλος, θὰ σὰς φαίνεται ἀταίριαστο νὰ γέτε στὸ σπίτι σας καὶ τὴ μικρὴ μου Κατερίνα. Τί λές; Σκέψου, Καίτη... Ὅθ' σοῦ δίνῃ βάρος τὸ παιδί... Δὲν εἶν' ἔτσι;

— Ἄ, ὄχι, ὄχι, σὲ βεβαιώνω γι' αὐτό, Πήτρο, ἀφῆσε μου τὸ παιδί.

— Τελείωσε παιδί. Τίποτε ἄλλο δὲν ἔχω νὰ σοῦ πῶ. Γιὰ τὸ ὑπόλοιπο θὰ φροντίσῃ ὁ ἄλλος, εἶπε ὁ Πήτρος ἀναστενάζοντας.

— Καὶ σὺ, Πήτρο, τί θὰ κάνῃς;

— Τί σὲ νοιάζει γιὰ μένα; Νομίζεις ὅτι μπορῶ νὰ πάθω τίποτε χειρότερο ἀπ' ὅσα ἔπαθα; Ἦ, κάπως θὰ σὲ ἀκούω καὶ ἐγὼ...

— Γελῶσε πικραμένα, ἐνῶ ἡ Καίτη ἔκλαιγε μὲ ἀναφυλλήτᾳ.

— Ὁ Θεὸς εἶνε μεγάλος, εἶπε σὲ λίγο ἡρεμώτερα ὁ Πήτρος. Ὅλ' φροντίσῃ καὶ γιὰ μένα, δὲν θὰ πάω χαμένος...

— Κ' ἐπειτα, σὰν νὰ μιλοῦσε μὲ τὸν ἑαυτὸ του, εἶπε μὲ παράπονο:

— Πᾶει παιδί, δὲν ἔχω παιδί...

— Εκείνη τότε ἔπασε γονατιστὴ ἐμπρὸς στὰ πόδια του, τοῦ ἄρπαξε τὸ

καὶ κάποιον μικρὴ ἀνακούφιση.

— Μόλις ἀνοίξε τὰ μάτια του, εἶδε τοῦ καὶ διὰ τὴν ἀγία σου, δὲν θὰ ὑποβόσας νὰ συγκρατηθῇς τὰ δάκρυά σου. Πιστεύω ὅτι κανένας τους δὲν ἐκαυμήθηκε ἐκείνη τὴ βραδιά.

— Ὁ Θεὸς εἶνε μεγάλος, εἶπε σὲ λίγο ἡρεμώτερα ὁ Πήτρος. Ὅλ' φροντίσῃ καὶ γιὰ μένα, δὲν θὰ πάω χαμένος...

— Κ' ἐπειτα, σὰν νὰ μιλοῦσε μὲ τὸν ἑαυτὸ του, εἶπε μὲ παράπονο:

— Πᾶει παιδί, δὲν ἔχω παιδί...

— Εκείνη τότε ἔπασε γονατιστὴ ἐμπρὸς στὰ πόδια του, τοῦ ἄρπαξε τὸ

καὶ κάποιον μικρὴ ἀνακούφιση.

— Μόλις ἀνοίξε τὰ μάτια του, εἶδε τοῦ καὶ διὰ τὴν ἀγία σου, δὲν θὰ ὑποβόσας νὰ συγκρατηθῇς τὰ δάκρυά σου. Πιστεύω ὅτι κανένας τους δὲν ἐκαυμήθηκε ἐκείνη τὴ βραδιά.

— Ὁ Θεὸς εἶνε μεγάλος, εἶπε σὲ λίγο ἡρεμώτερα ὁ Πήτρος. Ὅλ' φροντίσῃ καὶ γιὰ μένα, δὲν θὰ πάω χαμένος...

— Κ' ἐπειτα, σὰν νὰ μιλοῦσε μὲ τὸν ἑαυτὸ του, εἶπε μὲ παράπονο:

— Πᾶει παιδί, δὲν ἔχω παιδί...

— Εκείνη τότε ἔπασε γονατιστὴ ἐμπρὸς στὰ πόδια του, τοῦ ἄρπαξε τὸ

Ἡ Καίτη εἰχτηκε στὸ κρεβάτι της καὶ ἄρχισε νὰ κλαίῃ...

χέρι καὶ ἄρχισε νὰ τὸ γεμίζει μὲ φιλή.

— Συγγνώμῃ με, τοῦ εἶπε μὲ συντριβή. Ὁμολογῶ ὅτι δὲν σοῦ ἐφάρθηκα ὅπως ἔπρεπε καὶ εἶμαι ἐνοχλὴ ἀπέναντί σου.

— Τί σὲ φελοῦν ὅλ' αὐτῶν; ἀπάντησε ὁ Πήτρος πικρᾶ. "Ὅτι ἔγινε δὲν ξεγινέται. Δὲν ἔχω παιδί πᾶει, πᾶει τὸ παιδί μου!...

— Ἦ Καίτη, βλέποντάς τον σ' αὐτὴ τὴν ἀβυσσώδη κατάστασι, δὲν ἐτόλμησε νὰ τὸν ἐνοχλήσῃ περισσότερο μὲ τὰ παρακάλια καὶ μὲ τίς κλέψες της καὶ ἔμεινε μὲ σκυμμένο τὸ κεφάλι, λυπημένη καὶ σιωπηλή.

— Σὲ λίγο ὁ Πήτρος, μὲ ἕνα μεγάλο βάρος στὴν καρδιά καὶ μὲ θολωμένο τὸ κεφάλι, σηκώθηκε καὶ βγήκε ἔξω.

— Ἦ Καίτη, εἰχτηκε στὸ κρεβάτι της καὶ ἄρχισε νὰ κλαίῃ.

ΜΕΤΑ ΤΟ ΔΡΑΜΑ

Τὴν ἄλλη μέρα τὸ πρωὶ ὁ Φίλιππος ἐξυπνήθη κάπως ἐλαφρομένως.

— Ἄ, ὄχι, ὄχι, σὲ βεβαιώνω γι' αὐτό, Πήτρο, ἀφῆσε μου τὸ παιδί.

— Τελείωσε παιδί. Τίποτε ἄλλο δὲν ἔχω νὰ σοῦ πῶ. Γιὰ τὸ ὑπόλοιπο θὰ φροντίσῃ ὁ ἄλλος, εἶπε ὁ Πήτρος ἀναστενάζοντας.

— Καὶ σὺ, Πήτρο, τί θὰ κάνῃς;

— Σημαίνει ἡ καρδιά της ἐκκλινεῖς; ρώτησε ἐκείνος.

— Μάλιστα. Κ' ἔχουμε σήμερα μὲ ὁμορφὴ μέρα, σὰν ἀνοιξιὰτικὴ. Θέλει νὰ σοῦ ἀνοίξω τὸ παράθυρο;

— "Οχι, μπορεῖ νὰ μὲ πειράξῃ σ' αὐτὰ ἀπὸ τόσο σιμά.

— Εκείνη τὴν ὥρα ἕνα ἀκούσι ἀκούστηκε νὰ περνᾷ ἀπὸ τὸ δρόμο.

— Ἐξάρνα ὅμως, ὅσο πλησίαζε ὁ κρότος του, γινώσκων μαλακός, σκεδὸν ἀνεπαίσθητος.

— Τί συμβαίνει λοιπόν; Ἐπείπε τὸ ἄλλο, φαίνεται, εἶπε ὁ Φίλιππος προσπαθώντας ν' ἀνασηκωθῇ ἀπ' τὸ κρεβάτι του.

— Κἀθήσε ἤσυχα, δὲν εἶνε τίποτε, ἔσπευσε νὰ τὸν καθησυχάσῃ ἡ θεὰ Νάνα. Ἄς εἶνε καλὰ οἱ ἀνθρώποι πού ἔφεραν ἄγρια ἀπὸ παντοῦ καὶ στρώσανε τὸ δρόμο γιὰ νὰ μὴ φτάνῃ κανένας θόρυβος σὲ σπίτι. Δὲν μπορεῖς νὰ φανταστῇς τὴν καλωσύνη αὐτῶν τῶν ἀνθρώπων. Χτὲς ἦσαν νὰ γίνῃ παῖδι καὶ δὲν ἔγινε ἐξ αἰτίας τῆς γυναικὸς εὐδῶς σου. "Ὅλ' τὴν ἡμέρα πηγαίνοντες ἀνὰ καὶ ρωτοῦσαν μὲ ἀνησυχία ἂν

— Ναι, θέλω νὰ μοῦ τὸν στείλῃς, εἶπε ὁ Φίλιππος.

— Τώρα νὰ καθίσῃς ἥσυχα, πουλάκι μου. Μοῦ ὑπόχρεσαι ὅτι δὲν θὰ κινήθῃς καθόλου ἀπὸ τὸ κρεβάτι σου; Μπεῖδο, καλὸ βράδυ λοιπόν καὶ καλὴ ἀνάμνησι!

— Ὅταν ὁ Φίλιππος ἔμεινε μόνος, ἔχωσε τὸ κεφάλι του κάτω ἀπ' τὸ προσκέφαλο γιὰ νὰ μὴ ἀκούῃ τοὺς φλυμούς τῆς ἐκκλησίας, οἱ ὅποιοι τὸν ἐνοχλοῦσαν.

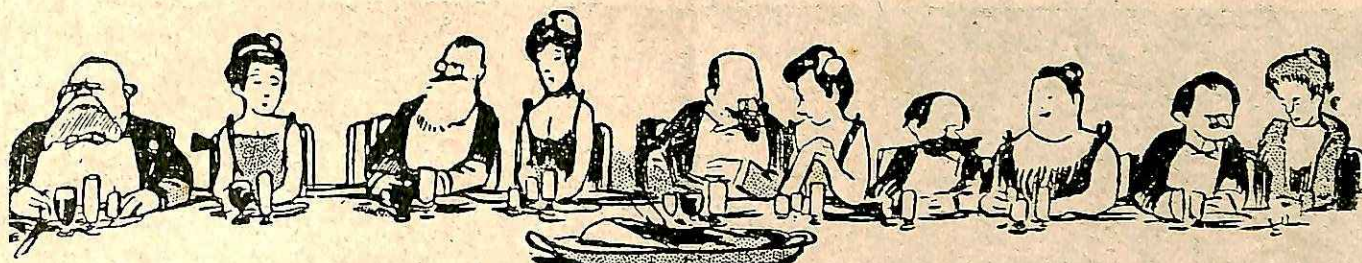
— Εκείνη τὴ στιγμή μπῆκε στὸ δωμάτιο τοῦ αὐτοῦ ὁ Τζέμης ὁ Λόρδος καὶ ὁ Φίλιππος τοῦ ἔκανε νεύμα νὰ πλησιάσῃ.

— Ποῦ εἶνε; ψιθύρισε μὲ συγκίνηση.

— Τὴν μετέφεραν στὸ Καστέλο Ροδῆσεν χτὲς τὸ βράδυ, ἀπάντησε ἐκείνος.

— Γράψε ἀμέσως στὸ γραμματεῖα τῶν φυλακῶν καὶ πές του ὅτι πρέπει νὰ τὴν βάλουν μαζὺ μὲ τοὺς κρατούμενους γιὰ χρεὶ καὶ νὰ τῆς παρασχοῦν κάθε περιποίησι, σὰν γὰ ἐπρόκειτο περὶ ἀσθενούς.

(Ἀκολουθεῖ)

Η ΚΟΥΖΙΝΑ ΔΙΑ ΜΕΣΟΥ ΤΩΝ ΑΙΩΝΩΝ

Η ΜΑΓΕΙΡΙΚΗ ΤΩΝ ΝΕΟΤΕΡΩΝ ΧΡΟΝΩΝ

Ἡ Βυζαντινὴ κουζίνα. Ὅπου ἡ περίφημη Τουρκικὴ κουζίνα ἀποδεικνύεται Ἑλληνικὴ. Πῶς ἔτρωγαν τὰ βράδια τοὺς οἱ πρόγονοι τῶν Τούρκων. Πῶς ἔσπεσε ἡ κουζίνα μας. Ἡ Εὐρωπαϊκὴς κουζίνας. Γι' ἄραρε ὁ Μπριγιὰ-Σαβαρέν γιὰ τὸ φαγητό. Πῶς ἕνας αἰσίδος ἔφαγε 100 πουλάκια. Διχεφίς Γαλλοῦ Ἀκαδημαϊκοῦ. Τὸ γεῦμα τῶν Δημάρχων στὸν Πειραιά. Ὅπου ὁ κ. Πατῆς καλαμπορίζει, κλπ.

Σ' ἐν ἀπὸ τὰ προηγούμενα φύλλα τῆς «Οἰκογενείας» ἐγράψαμε γιὰ τὴ μαγειρικὴ τὴν ἀρχαιότητα. Σήμερα θ' ἀσχοληθῶμε γιὰ τὴ μαγειρικὴ τῶν νεωτέρων χρόνων, ἀρχίζοντας ἀπὸ τὸ Βυζάντιο.

Ἡ κουζίνα τῶν Βυζαντινῶν διέτρησε τὴν Ἑλληνικὴ καὶ τὴ Ρωμαϊκὴ παράδοσι, χωρὶς ὅμως αὐτὸ νὰ τὴν ἐμποδίσῃ νὰ εἰσαγάγῃ καὶ διὰ φανὰ νέα φαγητά, κυρίως Περσικά.

Λείψανα καὶ ὑπολείμματα τῆς Βυζαντινῆς κουζίνας εἶνε ἡ σημερινὴ Ἑλληνικὴ κουζίνα καὶ ἡ Τουρκικὴ. Τουρκικὴ κουζίνα, αὐτὴ καὶ ἡ εὐατὴν, δὲν ὑπάρχει. Οἱ Τούρκοι ἦσαν νομαδικὸς λαός, ὁ ὅποιος δὲν εἶχε πολιτισμὸς ἔχει καὶ τὴν κουζίνα του, κατὰ συνέπειαν οἱ Τούρκοι, πού δὲν εἶχαν δική τους. Οἱ πρόγονοί τους οἱ Ὀύνιοι, ὅταν ἐξεστράτευαν, ἔδωκαν τὸ κρέας τῶν βοδιῶν ὠμὸ κάτω ἀπὸ τὴ σέλα τοῦ ἀλόγου τους, ἐκεῖ δὲ ἀπὸ τὴ ζέστη τοῦ ἀναδύοντο καὶ τὰ χτυπήματα τῆς σέλας ἐμαλάκωνε καὶ ἔτσι τὸ ἔτρωγαν. Τὸ ἴδιο ἔκαναν καὶ οἱ Τούρκοι ὅταν πρωτοφάνηκαν στὴν Εὐρώπη.

Ὅταν ὅμως κατέλυσαν τὴ Βυζαντινὴν Αὐτοκρατορίαν, ἔπλησαν ὅλες τίς συνήθειες καὶ τὰ ἰδιώματα τῶν ὑποδουλωθέντων Ἑλλήνων καὶ πρὸ πάντων τὴν κουζίνα τους. Τὸ ἴδιο ἔκαναν καὶ εἰς βάρος τοῦ μεγάλου Ἀραβικοῦ Κράτους, τὸ ὅποιον ἐπίσης κατέλυσαν.

Ἔτσι, τὰ θεωρούμενα σήμερα ὡς Τούρκικα φαγητά, εἶνε καθαρῶτα Βυζαντινά. Ὁ Πτωχοπρόδρομος μάλιστα τὰ ἀναφέρει μὲ τὰ ἴδια τὰ σημερινὰ τους ὀνόματα.

Στὸν Πτωχοπρόδρομο, ὁ ὅποιος τότες πολὺτιμες πληροφορίες μᾶς δίνει γιὰ τὴ ζωὴ τοῦ Βυζαντίου, ὄχι μόνον βρίσκουμε τὰ σημερινὰ φαγητὰ τῆς Ἑλληνικῆς καὶ Τουρκικῆς κουζίνας αὐτοῦσια σχεδόν, ἀλλὰ καὶ αὐτὰς ἀκόμη τίς Μακεδονικὰς τηγανίτες, τίς ὅποιες σήμερα τίς λένε «καλαχίτες», τίς ἀναφέρει αὐτὸς ὡς «καλαχίαν».

Ὅσοι δὲ τὴ σημερινὴ Ἑλληνικὴν κουζίνα δὲν ἔχουν τὸν πλοῦτο, τὸ ἄρωμα, τὴν τέχνη καὶ τὴν ἐπιστημονικότητα τῆς Βυζαντινῆς.

Καταστροφές, διωγμοί, δουλείες, πτωχεῖες, προσφυγίαι, μεγάλες ἐθνικὲς συμφορὲς καὶ Κρατικὲς φουρτούνες, ἔκαναν τοὺς συγχρόνους Ἑλλήνας ν' ἀδιαφοροῦν πρὸς τὴν κου-

ζίνα τῶν προγόνων τους καὶ νὰ τὴν παρατήσουν σιγά-σιγά.

Τὰ τελευταῖα μάλιστα χρόνια, μὲ τὰς προσόδους τοῦ φεμινισμοῦ, ἡ κουζίνα μας ἐπῆρε πολὺ ἀσχημὸ ὄρμη, γιὰτί πολλὲς νοικοκυρὲς τὸ θεωροῦν ντροπὴ τους νὰ μαγειρεύουν, ἀφίνοντας τὴν ἐργασία αὐτὴν σὲ ἀδελφὲς καὶ πρωτοπείρες ὑπηρετήριες.

Προσθέσατε τώρα καὶ τὴν σπάνιν τῶν ἀνοθεύτων εἰδῶν καὶ κοπιᾶστε νὰ κάνετε ἕνα Ρωμαῖο γλέντι, σὰν τὰ παλιά, στὰ ὁποῖα μοσχοβολοῦσε ἡ μακαρονάδα ἀπὸ τὸ καθαρὸ βοῦτυρο καὶ κινερίτζι ἡ πῆττα σὰν χρυσάφι ἀπὸ τὰ πολλὰ αὐγά καὶ σ' ἔπνιγε

ἕνα πιετο φαγητοῦ, ἀπὸ ἑκάστου μικρὰ πουλάκι ὠδικά, πού τὰ εἶχαν μεγαλόλαιε ἐπὶ τούτῳ μέσα σὲ κλουδιά. Γιὰ τὸ γεῦμα αὐτὸ πλήρωσε 4,000 δραχμὲς σημερινῆς Ἑλληνικῆς.

Ὁ ἱστορικὸς πού ἀναφέρει τὸ ἀνέκδοτο αὐτό, δὲν μᾶς λέγει ἂν καλὴτέρως ὁ ἕνας καὶ τὴ φωνὴ του, ἡ χάλασε μονάχα τὸ στομάχι του.

— Ὅλα ἔχουν περάσει: δ-ὁ χρόνια ἀπὸ τότε, εἶπε. Ἦταν ἀποκρῆς καὶ ἕνα βράδυ εἶχα μασκαρεφτὴ μαζὺ μὲ ἄλλους φίλους μου καὶ παίρνοντας ἄρδρα ὅλα τὰ γνωστά μας σπῖτια, τρώγαμε, πίναμε καὶ διασκεδάσαμε. Τὸ πρωὶ πού γύρισα στὸ σπίτι μου, βρήκα μὴ παταῖα ἀπὸ χοιρινὴ κοιλιά, μὴ σούπα ἀπὸ χοιρινὸ καὶ σαρκᾶς ἐπίσης ἀπὸ χοιρινό. Μολονότι εἶχα φάει τόσα φαγητά, κάθησα ἀμέσως καὶ ἄδεισα ὅλους τοὺς τεντζερέδες.

— Πῶς εἶπατε; τὸν διεκοφέν ὁ Δῆμαρχος τοῦ Πειραιῶς. Ἐφαγατε μὴ χοιρινὴ κοιλιά;

— Ὀλόκληρη.

— Εἰσθε βέβαιος;

— Βεβαίως, Γιατί;

— Γιατί, γιατί... τὴν βλέπω, εἶπε πονηρῶς ὁ Δῆμαρχος, κοττάζων τὴν βαρβαρικοὴν κοιλίαν τοῦ συναδέλφου του.

Καὶ ὁ κ. Πατῆς μόλις τὸ ἀκούσε, λένε ὅτι ἀνεφώνησε καλαμπορίζοντας:

— Μή... χοιροτόρα!

— Μή... χοιροτόρα!

— Μή... χοιροτόρα!

— Μή... χοιροτόρα!

— Μή... χοιροτόρα!

— Μή... χοιροτόρα!

— Μή... χοιροτόρα!

— Μή... χοιροτόρα!

— Μή... χοιροτόρα!

— Μή... χοιροτόρα!

— Μή... χοιροτόρα!

— Μή... χοιροτόρα!

— Μή... χοιροτόρα!

— Μή... χοιροτόρα!

— Μή... χοιροτόρα!

— Μή... χοιροτόρα!

— Μή... χοιροτόρα!

— Μή... χοιροτόρα!

— Μή... χοιροτόρα!

— Μή... χοιροτόρα!

— Μή... χοιροτόρα!

— Μή... χοιροτόρα!

— Μή... χοιροτόρα!

— Μή... χοιροτόρα!

— Μή... χοιροτόρα!

— Μή... χοιροτόρα!

— Μή... χοιροτόρα!

— Μή... χοιροτόρα!

— Μή... χοιροτόρα!

— Μή... χοιροτόρα!

— Μή... χοιροτόρα!

— Μή... χοιροτόρα!

— Μή... χοιροτόρα!

— Μή... χοιροτόρα!

— Μή... χοιροτόρα!

— Μή... χοιροτόρα!

— Μή... χοιροτόρα!

— Μή... χοιροτόρα!

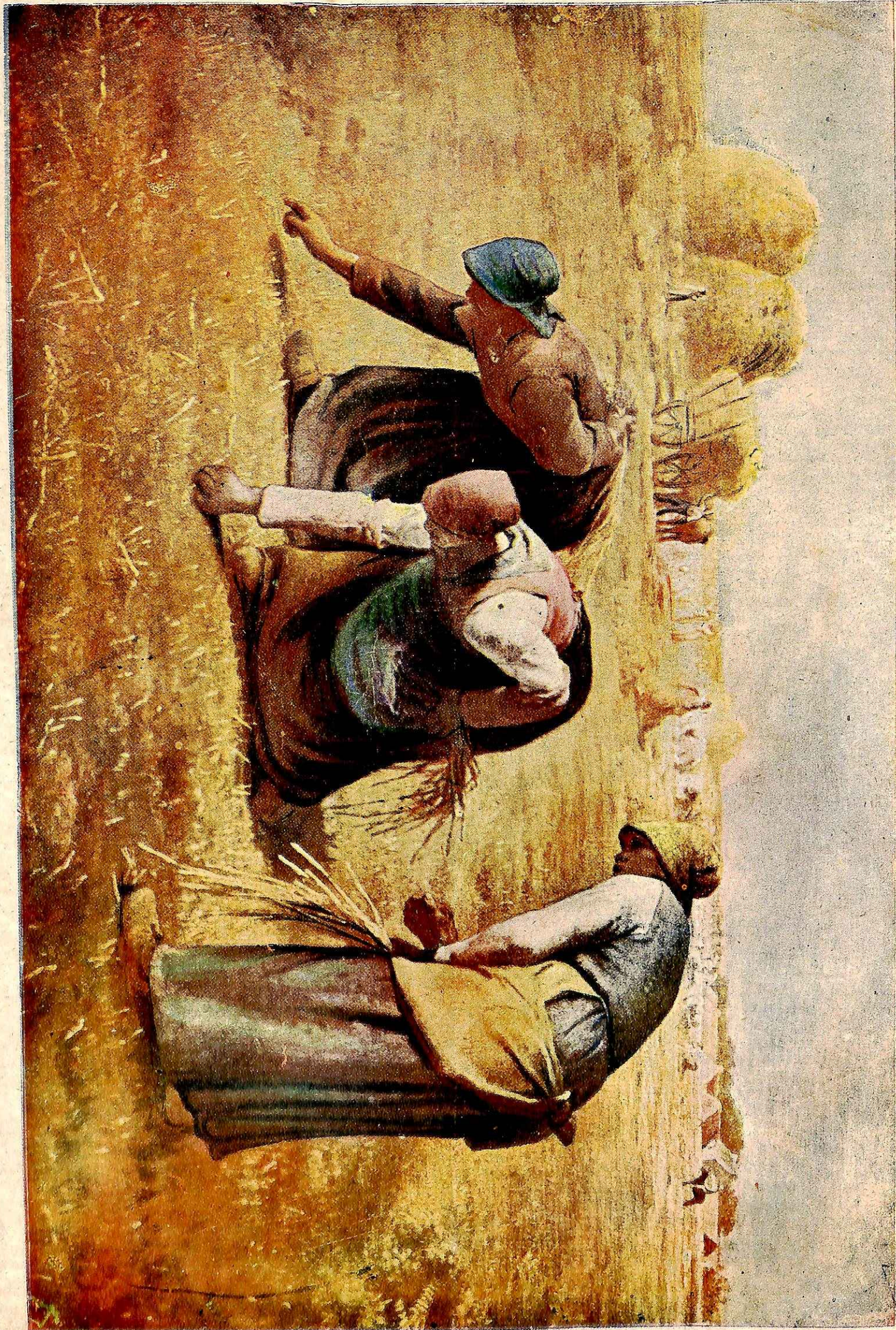
— Μή... χοιροτόρα!

— Μή... χοιροτόρα!

ἕνα πιετο φαγητοῦ, ἀπὸ ἑκάστου μικρὰ πουλάκι ὠδικά, πού τὰ εἶχαν μεγαλόλαιε ἐπὶ τούτῳ μέσα σὲ κλουδιά. Γιὰ τὸ γεῦμα αὐτὸ πλήρωσε 4,000 δραχμὲς σημερινῆς Ἑλληνικῆς.

Ὁ ἱστορικὸς πού ἀναφέρει τὸ ἀνέκδοτο αὐτό, δὲν μᾶς λέγει ἂν καλὴτέρως ὁ ἕνας καὶ τὴ φωνὴ του, ἡ χάλασε μονάχα τὸ στομάχι του.

— Ὅλα ἔχουν περάσει: δ-ὁ χρόνια ἀπὸ τότε, εἶπε. Ἦταν ἀποκρῆς καὶ ἕνα βράδυ εἶχα μασκαρεφτὴ μαζὺ μὲ ἄλλους φίλους μου καὶ παίρνοντας ἄρδρα ὅλα τὰ γνωστά μας σπῖτια, τρώγαμε, πίναμε καὶ διασκεδάσαμε. Τὸ πρω

ΠΩΝΑΚΟΘΗΚΗ ΤΗΣ "ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ", (ΑΠΡΙΛΙΟ 19)

ΤΑ ΠΡΑΙΟΤΕΡΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΦΡΑΝΣΙΝΑ

ΤΟΥ ΖΑΝ ΜΑΝΤΕΑΙΝ

της σηκώνονταν τότε, τύλιγε τα μπράτσα της γύρω από το λαιμό του ανδρός της και του έλεγε δείχνοντας το κοριτσάκι τους:

—Κύτταξέ την, Ζάκ...

Η μικρή Φρανσίνη κοιμόταν τον άγγελικό της ύπνο, με το στόμα μισάνοιχτο, με ένα αθώο χαμόγελο, που δεν της έλειπε ποτέ. Και οι δύο τους έμεναν ακίνητοι, κυττάζοντας το παιδί τους που κοιμόταν. Η στιγμές περνούσαν πιο άργα τώρα...

Ο Ζάκ εργάζεται ακόμη στο μικρό δωματιάκι που βρίσκεται πλάι στην τραπεζαρία και όπου κλείνεται όταν θέλει να ξεχάσει τη φτώχεια. Εργάζεται με έ-

ρεσιτεχνίας. Το δίπλωμα αυτό θα έχει και εσήκωσε τη βαρέα του γροθιά έ- με χρυσά γράμματα το έμβλημα: «Νούς—Εργασία». Αυτό πρέπει να μπη σε κορνίζα και να κρεμαστεί στον τοίχο... Στην κουζίνα; Στην κρεβατοκάμα- ρα; Να μια μεγάλη σκοτούρα... Μα ο Ζάκ το βρίσκει άμεσως αυτό το «πούν». Θα το κρεμάσει κοντά στο κρεβάτι της Φρανσίνας. Γιατί α- τή, αυτό το πολυγαπημένο, το λα- τρεμμένο του παιδί, είχε εκείνη που φέρνει όλη την ευτυχία μέσα στο σπίτι του.

—Ζάκ, έλα λοιπόν να φας... Το τραπέζι είναι έτοιμο...

Είπε η φωνή της γυναίκας του.

—Ερχομαι, απαντά ο Ζάκ.

—Κύτταξέ την Ζάκ!... Έλεγε στον άν-δρα της.

Όταν σηκώνονταν απ' το τραπέζι, ο Ζάκ αναπαύονταν σε μια πολυθρό- να απ' τη δουλειά της ημέρας. Η Φρανσίνη σκαρφάλωνε στα γόνατά του, σφιγγόταν ανάμεσα στα μεγάλα και γερά μπράτσα του, πεταχτή πάν- τα και χαριτωμένη, γαϊδουώντας με τα σγουρά της μαλλιά τα μάγουλα του μπαμπά της. Έπειτα η γυναίκα του, η οποία είχε τελειώσει εν τώ μεταξύ τις δουλειές της, πήγαινε κι' αυτή κοντά τους, στο φως της λάμπας.

—Λοιπόν, Ζάκ, του έλεγε σε μια στιγμή η καλή γυναίκουλα του, δεν θά δουλέψης καθόλου στο σχέδιό σου απόψε;

—Ναι, πού να πάρη ο διάβολος! της απαντούσε. Τό είχα ξεχάσει. Μα δεν φταίω εγώ. Είναι τόσο όμορφα εδώ έτσι!...

Και ο Ζάκ σηκώνονταν και πήγαινε να πάρη το σχέδιό του. Έπειτα άρ- χισε να εργάζεται ώρες πολλές. Ή- ταν το σχέδιο μιας μηχανής που έ- φερε μόνος του κι' από την οποία περίμενε να κερδίσει πολλά. Εργάζό- ταν με αληθινόν έρωτα για το σχέδιό του αυτό. Αφιέρωνε σ' αυτό όλες σχεδόν τις ώρες της αναπαύσεώς του, γιατί βιαζόταν πολύ, επειδή ήθελε να το στείλη στην Έκθεση των Βιομη- χανικών Τεχνών, που επρόκειτο ν' ά- νοιξη σε λίγο.

Την Έκθεση αυτή την έβλεπε δι- ακώς στα όνειρά του: Έβλεπε κα- τ' ανδρούς κυρίους, τους σοφούς και τους ειδικούς που αποτελούσαν την επιτροπή του διαγωνισμού, να εξετά- ζουν, να συζητούν και να επιδοκίμα- ζουν το σχέδιό του, με τα γυαλιά στην άκρη της μύτης τους... Φαν- τάζονταν να γίνεται λόγος για το β- νομιά του, το ταπεινό όνομά του... Κι' έπειτα να το απονέμεται ένα με-τάλλιο... «Ω! αυτό το μετάλλιο... Και ο Ζάκ ριχνόταν πάντα με όρεξη, με πυρετό στη δουλειά, τα χέρια του έσπευαν και το βλέμμα του βυθιζό- ταν έμπροσθεν στον δρόμο, τα της δόξης που ξεπρό- βυλλε μπροστά του.

Η Φρανσίνη άποκοι- μίταν εν τώ μεταξύ σε μια καρέκλα. Η μητέρα

της σηκώνονταν τότε, τύλιγε τα μπράτσα της γύρω από το λαιμό του ανδρός της και του έλεγε δείχνοντας το κοριτσάκι τους:

—Κύτταξέ την, Ζάκ...

Η μικρή Φρανσίνη κοιμόταν τον άγγελικό της ύπνο, με το στόμα μισάνοιχτο, με ένα αθώο χαμόγελο, που δεν της έλειπε ποτέ. Και οι δύο τους έμεναν ακίνητοι, κυττάζοντας το παιδί τους που κοιμόταν. Η στιγμές περνούσαν πιο άργα τώρα...

Ο Ζάκ εργάζεται ακόμη στο μικρό δωματιάκι που βρίσκεται πλάι στην τραπεζαρία και όπου κλείνεται όταν θέλει να ξεχάσει τη φτώχεια. Εργάζεται με έ-

ρεσιτεχνίας. Το δίπλωμα αυτό θα έχει και εσήκωσε τη βαρέα του γροθιά έ- με χρυσά γράμματα το έμβλημα: «Νούς—Εργασία». Αυτό πρέπει να μπη σε κορνίζα και να κρεμαστεί στον τοίχο... Στην κουζίνα; Στην κρεβατοκάμα- ρα; Να μια μεγάλη σκοτούρα... Μα ο Ζάκ το βρίσκει άμεσως αυτό το «πούν». Θα το κρεμάσει κοντά στο κρεβάτι της Φρανσίνας. Γιατί α- τή, αυτό το πολυγαπημένο, το λα- τρεμμένο του παιδί, είχε εκείνη που φέρνει όλη την ευτυχία μέσα στο σπίτι του.

—Ζάκ, έλα λοιπόν να φας... Το τραπέζι είναι έτοιμο...

Είπε η φωνή της γυναίκας του.

—Ερχομαι, απαντά ο Ζάκ.

Μά, προτού πάη στην τραπεζαρία, θέλει να ρίξη μια τε- λευταία ματιά στο σχέδιό του.

Δεν μπορεί να κάνει άλλο τί- τινα... Πρέπει να ιδη τουλά- χιστο το όνομά του, που έχει γράψει κάτω απ' αυτό.

Ανεβαίνει τη σκάλα και τρα- βά προς το μι- κρό δωματιάκι όπου εργάζε- ταν προηγε- ρα. Άνοιγει την πόρτα...

Φρανσίνη! Η μικρή ή- ταν εκεί. Είχε έπωφεληθή α- πό την άπου- σία του μπα- μπά της και έ- πηγε να ιδη το σχέδιο έ- κεινο που της φαινόταν ένα αρκετά παρ-ά- ξινο πράγμα. Και τώρα στεκόταν με τους άγκωνες στηριγμένους στο τραπέζι και το κύτταζε.

Μόλις όμως άκουσε τη φωνή του πατέρα της ξαφνιάσθηκε και αναπή- δησε. Και τότε το φιαλίδιο της κόκ- κινης μελάνης αναποδογυρίσθηκε και χύθηκε πέρα ως πέρα επάνω στο σχέδιό...

...Όταν ο Ζάκ άφησε προς το τραπέζι και έριξε μια ματιά στο σχέδιό του, είδε όλο εκείνο το έργο του, για το οποίο είχε κοπιάσει τόσο πολύ και στο οποίο είχε στηρίξει τό- σες ελπίδες, κατακόκκινο, σαν ματω- μένο. Μονάχα το όνομα «Ζάκ Σαζόν» παρέμενε άθικτο, σαν μικρή ειρωνεία. Το αίμα του επλημμύρισε το κεφάλι:

—Επειτα σηκώνει πειά το κεφάλι του, αφού τραβά μια τελευταία γραμ- μή, και φωνάζει:

—Μαρία, Μαρία...

Η γυναίκα του φθάνει άμέσως.

—Κύτταξε εδώ, της λέγει. Νάτο, τελείωσε πειά...

Όταν σε λίγο βγαίνει έξω για να πάρη αέρα έπειτα από τη μεγάλη αυτή συγχίνηση, ο Ζάκ κυττάζει προς την πόλη με βλέμματα κατακτητού και σκέπτεται ότι σε τρεις μέρες θα γίνεται πολλός λόγος γι' αυτόν...

Και, μέσα στις σκέψεις του αυτές, προβάλλει εμπρός στα μάτια του η θελκτική εικόνα του μεταλλίου, που πρόκειται να πάρη, που ώριμένως θα πάρη μαζί με το δίπλωμα της ευ-

ξενό πράγμα. Και τώρα στεκόταν με τους άγκωνες στηριγμένους στο τραπέζι και το κύτταζε.

Μόλις όμως άκουσε τη φωνή του πατέρα της ξαφνιάσθηκε και αναπή- δησε. Και τότε το φιαλίδιο της κόκ- κινης μελάνης αναποδογυρίσθηκε και χύθηκε πέρα ως πέρα επάνω στο σχέδιό...

...Όταν ο Ζάκ άφησε προς το τραπέζι και έριξε μια ματιά στο σχέδιό του, είδε όλο εκείνο το έργο του, για το οποίο είχε κοπιάσει τόσο πολύ και στο οποίο είχε στηρίξει τό- σες ελπίδες, κατακόκκινο, σαν ματω- μένο. Μονάχα το όνομα «Ζάκ Σαζόν» παρέμενε άθικτο, σαν μικρή ειρωνεία. Το αίμα του επλημμύρισε το κεφάλι:

—Εάν σάς διέταζα να πάτε να πέσετε στη θάλασσα, θα όφειλατε, χωρίς τον παραμικρό δισταγμό να εκπτελέσετε τη διαταγή μου!

Τότε ο μαρκήσιος, αντληθείς ότι είχε προκαλέσει την μνην του βασι- λεύς του, σκέφθηκε να τον αποπλι- σή με μιάν εξουπνάδα. Άντί λοιπόν να του άπαντήσει, υπεκλήθη και δι- ευθύνηκε προς την πόρτα.

—Πού πηγαίνετε; τον έρωτησε έκπληκτος ο Ίωσήφ.

—Νά μάθε... κολλώμι. Μεγα- λειύτατε! άπήντησεν ο μαρκήσιος.

Ο βασιλεύς έσκαψε στα γέλια με την εξυπνη άυ- την άπάντηση, κι' έτσι το έπεισδόμο έληξε.

ΑΝΕΚΔΟΤΑΚ'Α

ΤΟ ΠΝΕΥΜΑ ΤΟΥ ΜΑΡΚΗΣΙΟΥ

Ο βασιλεύς της Πορτογαλλίας Ίω- σήφ ο Α', ο οποίος έκτιμούσε έξαι- ρετικά τους πνευματώδεις ανθρώπους, είχε άνοιξει κάποτε με τον μαρκήσιο ντε Ποντελένα μιάν συζήτηση, η ό- ποια παρ' όλίγον να έχη θλιβερά ά- ποτελέσματα για τον τελευταίο. Η συζήτηση περιεστρέφετο στα δικαιώ- ματα που έχει ένας βασιλεύς επί των υπηκόων του. Ο μαρκήσιος ισχυρί- ζετο ότι τα δικαιώματα αυτά είχαν άρ- α, έγω ο Ίωσήφ τα ήθελε άπερί- οριστα. Μπορεί στην έπιμονή του μαρ- κησίου, ο βασιλεύς άρχισε να θυμώ- νη, και σε μιάν στιγμή του είπε με όργη:

—Εάν σάς διέταζα να πάτε να πέσετε στη θάλασσα, θα όφειλατε, χωρίς τον παραμικρό δισταγμό να εκπτελέσετε τη διαταγή μου!

Τότε ο μαρκήσιος, αντληθείς ότι είχε προκαλέσει την μνην του βασι- λεύς του, σκέφθηκε να τον αποπλι- σή με μιάν εξουπνάδα. Άντί λοιπόν να του άπαντήσει, υπεκλήθη και δι- ευθύνηκε προς την πόρτα.

—Πού πηγαίνετε; τον έρωτησε έκπληκτος ο Ίωσήφ.

—Νά μάθε... κολλώμι. Μεγα- λειύτατε! άπήντησεν ο μαρκήσιος.

Ο βασιλεύς έσκαψε στα γέλια με την εξυπνη άυ- την άπάντηση, κι' έτσι το έπεισδόμο έληξε.

ΣΤΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ ΤΗΣ ΤΥΦΛΗΣ ΘΕΑΣ

Το παιχνίδι του Έρμου με τη θεά Σελήνη. Τι έκανε ή άτυχη θεά. Τα πρώτα ζάρια κατασκευάστηκαν από τα κόκκαλα του Άβελ. Τα παρσκήνια του Τρωϊκού Πολέμου. Το κοσμοσώτριο έτος 1397. Τα πρώτα παιχνιδιάρτικα. Η τρομερή διαταγή του Διευθυντή της Μεγάλης Γαλλικής Επαναστάσεως. Προλήψεις και δεισιδαιμονίες των παικτών. Το σχεϊνί του κρεμασμένου κλπ. κλπ.

Η ιστορία των τυχερών παιχνιδιών αρχίζει από τους ίδιους τους θεούς. Η αρχαία Ελληνική μυθολογία αναφέρει ότι μια φορά ο Έρμης, ο οποίος ήταν φανατικός παίκτης, έπαιζε με τη Σελήνη. Η Σελήνη ήταν τότε μια από τις άπειρες θεότητες, στις οποίες έπίστευαν οι αρχαίοι Έλληνες. Δεν είχε γνωστό τί παιχνίδι έπαιζαν. Μολαταύτα ο Έρμης εκέρριψε τη Σελήνη, η οποία είχε πάλι άγνωστο σε τί είδους νόμισμα τον πλήρωσε.

Αυτά λένε οι αρχαίοι Έλληνες στη μυθολογία τους. Από τους θεούς ήταν πολύ φυσικό να περάσουν τα τυχερά παιχνίδια στους ανθρώπους. Μια παλιά Έβραϊκή παράδοση διηγείται τα εξής εκπληκτικά πράγματα, που δεν είναι και τόσο γνωστά:

Όταν, λέγει η παράδοση αυτή, ο κακοδός αδελφός, ο Κάιν, έσκότωσε τον αδελφό του τον Άβελ, για να προσθέσει μια ακόμη πηγή συμφορών στο κακόμοιρο το ανθρώπινο γένος, τότε ο Άδάμ και η Εύα κατασκευάσαν από τα κόκκαλα του σκοτωμένου παιδιού τους — τί νομίζετε; — ζάρια για να παίζουν και με το παιχνίδι να ξεχνούν κάπως τον πόνο τους και να κάνουν να στερεώνουν τα δάκρυά τους, που έχυναν για τον άδικο χαμό του!

Από τότε όμως που τα τυχερά παιχνίδια έγιναν γνωστά στον κόσμο, άρχισαν να διαδίδονται με καταπληκτική ταχύτητα. Έτσι ήρθε η εποχή του Τρωϊκού πολέμου. Ο Πάρις έκλεψε την Ελένη, τη γυναίκα του Μενελάου, και οι Άχαιοι για να εκδικηθούν την προσβολή μαζέφτηκαν κι έπληγαν στην Τροία, την οποία και επολιοόρησαν. Ο Τρωϊκός πόλεμος έγινε γνωστό ότι κράτησε δέκα ολόκληρα χρόνια. Αλλά εκείνο που δεν το ξέραμε είναι γιατί κράτησε τόσο πολύ ο πόλεμος αυτός. Και αυτό το πράγμα, που αποτελεί φυσικά ένα σπουδαίο ιστορικό ζήτημα, δεν μας το μαθαίνει ούτε ο Όμηρος, ούτε κανείς άλλος. Μας το μαθαίνει όμως η ιστορία των τυχερών παιχνιδιών.

Ακούστε λοιπόν: Η Τροία θα έπεφτε από τις πρώτες μέρες της πολιορκίας της και έτσι και το τρομερό εκείνο μακελειό θα αποφευγόταν, αν ο

τύχαινα οι άρχηγοί των Άχαιών, ο Άγαμέμνων πρώτος και έπειτα ο Άχιλλεύς, ο Πάτροκλος και ο γέρος Νέστωρ ακόμη ο συμβουλάτοράς τους, να μην ήξεραν να παίζουν το «παιχνίδι της χήνας». Κατά μεγάλη δυστυχία όμως το ήξεραν, όπως θα το ξέρουν και πολλοί από τους αναγνώστες μας.

Μόλις λοιπόν αποδιώχθηκαν στην Τροία και πριν ακόμη προσβάλουν καλά-καλά να ιδούν που βρίσκονται, άρχισαν το παιχνίδι τους. Ήταν όμως γνωστή πως το παιχνίδι της χήνας είναι πάρα πολύ άγρο. Και οι άρχηγοί των Άχαιών ξεχάστηκαν κυριολεκτικά στο παιχνίδι τους και έδωσαν έτσι πολύτιμο καιρό στους Τρώες να οχυρώσουν την πατρίδα τους με τέτοιον τρόπο, ώστε έπειτα οι φανατικοί αυτοί παίκται να χρειασθούν να βγάλουν ένα διάταγμα, με το οποίο απαγορεύει τη χαρτοπαιξία.

Αυτό ήταν το πρώτο σχεϊνί με τα χαρτιά διάταγμα. Από τότε όμως πεντακάσια και περισσότερα τέτοια διατάγματα εξέδωσαν μόνο στη Γαλλία, για να εξαφανίσουν τη διαβολική εφεύρεση, η οποία εν τούτοις ποτέ δεν μπόρεσε να ξεριζωθεί.

Όταν ήρθε η μεγάλη Γαλλική Επανάσταση, ο κόσμος έπίστεψε πραγματικά ότι το κακό της χαρτοπαιξίας

θα εξαφανιζόταν. Πράγματι, στον έβδομο χρόνο της Επανάστασης, το μήνα Μαρτίου, εξέδωκε μια διαταγή, που καταργούσε τα τυχερά παιχνίδια. Η διαταγή της Επανάστασεως ήταν αδύναμη, οι δε παραβάται τους ανέβαιναν στην καμινίδα χωρίς πολλές διατυπώσεις. Έτσι η ελπίδα που ο κόσμος είχε στηρίξει σ' αυτήν, φαινόταν δικαιολογημένη. Αλλά και τότε συνέβη κάτι που δεν το περίμενε κανείς.

Όπως είπαμε, πολύ γρήγορα η καινούργια αυτή εφεύρεση από το βασιλέα έπέρασε στους αυλικούς και από τους αυλικούς στους θαλαμηπόλους και τους άμαξηλάτες τους και απ' αυτούς στον ταπεινό λαό. Το κακό έπληρε τόση έκταση, ώστε ο ίδιος ο Κάρολος 4ος αναγκάστηκε να βγάλει ένα διάταγμα, με το οποίο απαγορεύει τη χαρτοπαιξία.

Αυτό ήταν το πρώτο σχεϊνί με τα χαρτιά διάταγμα. Από τότε όμως πεντακάσια και περισσότερα τέτοια διατάγματα εξέδωσαν μόνο στη Γαλλία, για να εξαφανίσουν τη διαβολική εφεύρεση, η οποία εν τούτοις ποτέ δεν μπόρεσε να ξεριζωθεί.

Όταν ήρθε η μεγάλη Γαλλική Επανάσταση, ο κόσμος έπίστεψε πραγματικά ότι το κακό της χαρτοπαιξίας

θα εξαφανιζόταν. Πράγματι, στον έβδομο χρόνο της Επανάστασης, το μήνα Μαρτίου, εξέδωκε μια διαταγή, που καταργούσε τα τυχερά παιχνίδια. Η διαταγή της Επανάστασεως ήταν αδύναμη, οι δε παραβάται τους ανέβαιναν στην καμινίδα χωρίς πολλές διατυπώσεις. Έτσι η ελπίδα που ο κόσμος είχε στηρίξει σ' αυτήν, φαινόταν δικαιολογημένη. Αλλά και τότε συνέβη κάτι που δεν το περίμενε κανείς.

Όταν όμως ο άπεσταλμένος αυτός έμπηκε μέσα στην αίθουσα, τη βρήκε κατάνεστη. Το παιχνίδι βρισκόταν στο ζενίθ του. Και τότε, αντί ο αστυνομικός να κατάσχει τα παιχνιδιάρτικα και τα ζάρια, και να βγάλει έξω τους παίκτας, έστάθηκε μπροστά τους σαν άποχαυνωμένος. Έπειτα τον είδαν να φύγει στις τσέπες του και να βγάλει μερικά «άνιμαν», όπως ονόμαζαν τα χαρτονομίσματα που είχε εκδώσει τότε η Επανάσταση, και να τα εναποθέτει επάνω στον πρώτιστο τάπητα του τραπέζιου.

Η τύχη του έχαινε γέλασε εύθους από την πρώτη στιγμή. Ο άνθρωπος μας γλυκάθηκε και για να μην κουράζεται άρεθιος, έπληρε θέσι άνάμεσα στους άλλους παίκτας. Και έτσι τον έπληραν τα ήμερωμάτα στη λέσχη. Με το «τράντ» έκαρναν είχε ξεχάσει και την υπηρεσία του και την ιδιαιτέρα άποστολή με την οποία είχε πάει εκεί!

Εύκολα καταλαβαίνει κανείς έπειτα απ' αυτό ποιά τύχη έπεριμενε το διάταγμα του Διευθυντή. Τίποτε δεν μπόρεσε να ισχύσει και τα τυχερά παιχνίδια εξακολούθησαν όπως και προηγήτερα. Έτσι και αυτοί οι άρχηγοί της Επανάστασεως κατάλαβαν ότι το να απαγορεύουν στο λαό να παίζει ήταν το ίδιο σαν να του άπαγόρευαν να τρώει, να πίνει

Μια ενδιαφέρουσα παρτίδα

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ

ΟΙ ΜΕΓΑΛΟΙ ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ ΚΑΙ ΟΙ ΓΙΑΤΡΟΙ

Ο Τολστόι και η απέχθειά του προς τους γιατρούς. Πώς ήθελε να πεθάνει. Ο Μολλιέρος κι' ο «μέντικους». Μιά σύστασις του Γκόρκυ προς το γιατρό του. Ο σφυγμός του Μπέρναρ Σώου... Γιατί δεν μπορούσε να φάει ο Ζολά, κλπ. κλπ.

Τα τυχερά παιχνίδια είναι ένας ξεχωριστός κόσμος, που έχει τους δικούς του νόμους, τις δικές του παραδόσεις, τις προλήψεις του και την ιδιαιτερότητα του θρησκείας.

Έτσι οι παίκται πιστεύουν ότι η τύχη, ή τυφλή θεά, θα τους εύνοησεν αν συναντήσουν στο δρόμο τους, καθώς πηγαίνουν να παίξουν, ένα άσπρο άλογο. Επίσης πιστεύουν ότι θα κερδίσουν άρκετά, αν βρουν στο δρόμο τους ένα πέταλο. Αν άλλιστα το πέταλο αυτό τύχη και έχει επάνω του και μερικά καρφιά, τότε ο παίκτης μας πρέπει να είναι αίγουρος ότι θα κερδίσει περιουσία ολόκληρη.

Άλλοτε έπίστευαν ότι η τύχη εύνοει πάντοτε έναν παίκτη, ο οποίος θα είχε επάνω του ένα κομμάτι από σχοινί κρεμασμένου. Σήμερα όμως είναι τόσο σπάνιο να εφοδιασθή κανείς μ' ένα τέτοιο φυλαχτό! Η κρεμάλας έγιναν εξαίρετικά σπάνιες και το σχοινί των κρεμασμένων το έχει αντικαταστήσει η σφαίρα του μπάρμινγκ...

Να και μί' άλλη περίεργη πρόληψη των παικτών: Δεν πλησιάζουν ποτέ τους στο τραπέζι του παιχνιδιού, αν δεν βεβαιωθούν προηγουμένως ότι δεν έχουν επάνω τους χαρτονομίσματα των πεντακοσίων δραχμών. Κι' αυτό γιατί έχει εξακριβωθεί από την πείρα ότι το χαρτονομίσμα των πεντακοσίων δραχμών ή των πεντακοσίων φράγκων ή των πεντακοσίων μάρκων κτλ. φέρνει τη χειρότερη γκίνια σ' έναν παίκτη!

Η ΜΑΚΡΟΖΩΙΑ ΣΤΟ ΘΕΑΤΡΟ

Οι μεγάλοι ήθοποιοί ζούν, ως επί το πλείστον, πολλά χρόνια. Πολλοί μάλιστα περνούν τα 75. Τοσο κατά τους ιατρούς και τους βιολόγους οφείλεται στην ξεγνοιασιά τους και στην εύχρηστη ζωή που περνούν.

Ο διάσημος τενόρος της Όπερας των Παρισίων Ντυπρέζ πέθανε σε ηλικία 90 ετών. Ο έπίσης διάσημος τενόρος της Όπερά-Κομίκ Χολέ, πέθανε σε ηλικία 89 ετών. Ο Μπουφές 88 ετών, ο Τάλμποτ 84, ο μέγας Τάλμα 82, ο Ντελαναί 80, ο Ζεοφρουτί 91, ο Μπαρόν 82 και ο μέγας Φουζέρ 81. Η διάσημη κωμωδός κυρία Ντορίς Γκράς έφθασε σε ηλικία 88 ετών.

Πρό ολίγων τέλος εβδομάδων ο παλαιός εταίρος της Γαλλικής Κωμωδίας και ήδη συνταξιούχος κ. Ζωρζ Μπαγιέ έόρτασε την 84ην επέτειον της γεννήσεώς του.

Σ η μ. «Οικογενείας». Στην «Ελλάδα» —άλλοι μόνον!— οι ήθοποι! πεθαίνουν νέοι και στην ψάβα!...

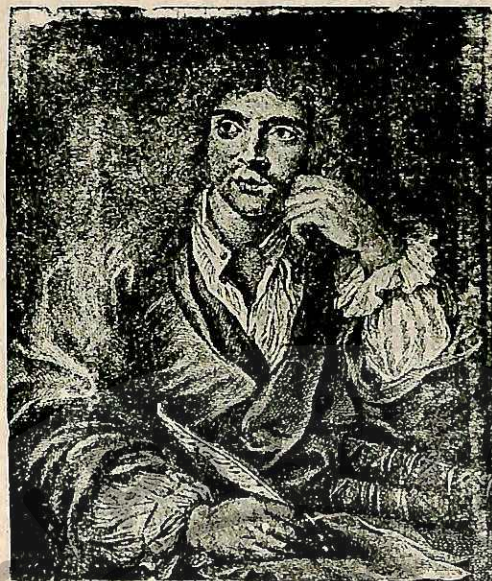
ΑΓΟΡΑΖΟΝΤΑΙ εις καλήν τιμήν παλαιά βιβλία και ολόκληροι βιβλιοθήκαι. Οι διαθέτοντες τοιαύτα παρακαλούνται να μας άποστείουν κατάλογον των προς πώλησιν βιβλίων, όδός Λέκα 7.

— Έχετε άδικο, γιατρέ μου, είπα τότε άνηλεής ο Μάξιμ Γκόρκυ. Έ-σείς πρέπει να αλλάξετε επάγγελμα!

Ο Μπέρναρ Σώου ήταν κάποτε άρρωστος και έχάλασε ένα γιατρό. Ο γιατρός τον εξέτασε και του είπα: —Ο σφυγμός σας πάει πολύ άργά. Και ο Μπέρναρ Σώου άπάντησε: —Δεν έχει σημασία, γιατρέ μου. Άς πάη όσο σιγά θέλει. Δεν βιάζομαι, ξέρετε, καθόλου!

Ο γιατρός έμάζεψε γρήγορα-γρήγορα τα σόνερά του, όρκίζόμενος ότι δεν θα ξαναπήγαινε να κυττάξη λόγιο άρρωστο.

Διηγηθήκαμε παραπάνω ένα άνεκδοτο του Μολλιέρου. Ίδου κ' ένα δεύτερο.

Ο Μολλιέρος

Μιά μέρα τον συνήντησε στο δρόμο ένας γνωστός του «μέντικους». —Είμαι πολύ χαρούμενος, γιατί σάς συνήντησα, του είπα ο γιατρός. Έλτε μιά στιγμή μαζί μου. Θα σάς διηγηθώ την πιο ενδιαφέρουσα περίπτωση που μου παρουσιάστηκε από τότε που έλασκα το επάγγελμά μου. Πιστέψτε με ότι αυτό που μου συνέβη τώρα, δεν μου συνέβη ποτέ άλλοτε στη ζωή μου!...

Δεν είναι γνωστό τί πράγμα ήθελε να διηγηθώ στο Μολλιέρο ο γιατρός. Ήταν όμως γνωστό ότι ο συγγραφέας του «Κατά φαντασίαν άσθενούς» του είπα με το συνήθισμένο του σαρκαστικό ύφος:

—Μέσα ή έξω το μπαστούνι; Τότε, αν ή κόρη δέχεται την πρότασι του γάμου, παίρνει το ραβδί μέσα στο σπίτι της, αν όμως δεν δέχεται, το πετάει περιφρονητικά στο δρόμο, όποτε ο νέος φύγει περίλυπος.

—Μήπως, γιατρέ μου, συνέβη κάτι τέτοιο να θεραπεύσετε κανέναν άρρωστό σας;

Ένας γιατρός εξέταζε μιά μέρα τον Αίμιλιο Ζολά, τον περίφημο συγγραφέα των «Ρουγκόν Μακκάρ».

—Έχετε κεφαλόπονο; τον έρω-τΗΣε ο γιατρός.

—Ναι, άπάντησε ο Ζολά. —Και τί άλλο αισθάνεσθε; —Τί να αισθάνομαι; είπα ο Ζολά. Έχω μέρες τώρα να φάω.

Ο γιατρός έβγαλε το σημειωματάριό του και έγραψε μιά συνταγή. —Πάρτε, Σας δίνω εδώ κάτι χάτια, που θα σας άνοήσουν την όρεξι.

Ο Ζολά όμως του έδωσε πίσω τη συνταγή:

ΑΠΟ ΠΑΝΤΟΥ

Η ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΟ ΚΟΛΥΜΠΙ

Η γυναίκες μιάς φυλής της Αυστραλίας είναι τόσο πολύ εξασημένες στο κολύμπι, ώστε μπορούν να μένουν μέσα στη θάλασσα όσην ώρα θέλουν, πιάνοντας ψάρια, απ' τα οποία κυρίως τρέφονται ή οικογένειές των. Η γυναίκες αυτές, καθώς διηγείται Ευρωπαίος περιηγητής, πλέουν κοντά στην παραλία σαν πάπιες, με το κεφάλι κάτω απ' την επιφάνεια του νερού. Μόλις ιδούν κανένα ψάρι, βουτούν στη στιγμή, το πιάνουν και το παραδίνουν στις συντρόφισσες που περιμένουν στην άμμουδιά. Πρέπει να σημειωθεί ακόμα ότι τα θαλάσσια φυτά, τα οποία άφθονούν σ' εκείνα τα μέρη, δεν τις εμποδίζουν καθόλου στις κινήσεις των, γιατί μπορούν και παραμερίζουν τα κλαδιά τους με καταπληκτική εύκολια.

ΕΝΑ ΕΒΙΜΑ

ΤΟ ΡΑΒΔΙ ΤΩΝ ΠΡΟ-ΕΝΙΩΝ

Στα χωριά της Άνδαλουσίας, ήταν ένας νέος άγαπήσει μιά κόρη και θέλη να την πάει γυναίκα του. Αντί να της στείλν προκείμεν τραβάει μόνο του στο σπίτι της. Μόλις φτάσει εκεί, χτυπάει την πόρτα μ' ένα μικρό ραβδί που βαστάει στο χέρι. Άμέσως όμως άφινει το ραβδί μπρος στην πόρτα και άπομακρύνεται, φωνάζοντας:

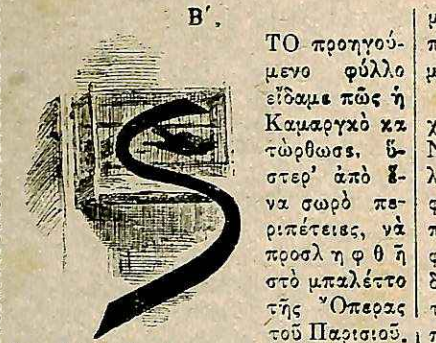
—Μέσα ή έξω το μπαστούνι;

Τότε, αν ή κόρη δέχεται την πρότασι του γάμου, παίρνει το ραβδί μέσα στο σπίτι της, αν όμως δεν δέχεται, το πετάει περιφρονητικά στο δρόμο, όποτε ο νέος φύγει περίλυπος.

ΟΙ ΜΕΓΑΛΟΙ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟΙ ΑΣΤΕΡΕΣ

Η ΔΙΑΣΗΜΗ ΧΟΡΕΥΤΡΙΑ ΚΑΜΑΡΓΚΟ

Η πρώτη εμφάνισις της Καμαργκό. Πώς κατέκτησε τούς Παρισινούς. Η δόξα της. Όπου η Πρεβώ άπειλεί παραίτησις άπ' τή ζήλεια της. Ο δούξ ντε Μελέν άπαγάγει την Καμαργκό και την άδελφή της. Όπου η ζωή της Καμαργκό μεταβάλλεται ξαφνικά. Ο μελαγχρινός άξιωματικός με τὰ γαλάζια μάτια. Τό μαύρο ντόμινο του χορού της Όπερας. Η τρίτη άπχαυγή της Καμαργκό, κλπ.

Β'. ΤΟ προηγούμενο φύλλο είδαμε πως η Καμαργκό κατώρθωσε, ύστερ' από ένα σωρό πενήπιτες, να προσληφθί στο μπαλέτο της Όπερας του Παρισιού. Εκεί δέν έπρόκειτο πεινά να εμφανισθί μαζί με τίς άλλες χορεύτριες, αλλά μονάχη της, τρόπον τινά ως πρωταγωνίστρια του μπαλέτου, και θά εκτελούσε μία σειρά δυσκολωτών βηματισμών. Έτσι το βράδυ της 5 Μαΐου 1726 η άσημη ακόμη χορεύτρια αντιμετώπισε για πρώτη φορά το άυστηρό Παρισινό κοινό. Σύμφωνα με μία χαριτωμένη συνθήεια της εποχής εκείνης, τίς πρωτόβγαλτες χορεύτριες τίς παρουσιάζαν στο κοινό οι διδασκαλοί τους. Έτσι και εκείνο το βράδυ η δασκάλα της Καμαργκό, η έπίσης περίφημη χορεύτρια Πρεβώ, βγήκε πριν άνοιξη η αύλαία στο προσκήνιο κρατώντας από τό χέρι τη μαθητριά της. Η Καμαργκό, βλέποντας τούς θεατάς, αντί να τὰ χάσει, έχασογέλασε με τό σαγηνευτικό της μειδίαμα. Έτελείωσε! Αυτό ήταν όλο!... Αυτό έφθασε για να κατακτήση τό Παρισινό κοινό, τό όποιοι άμέσως άρχισε να τή χειροκροτῇ. Η αύλαία τότε άνοίξε και ό θρίαμβος — ό πρώτος θρίαμβος της Καμαργκό — άρχισε. Τό Μελοδράμα ήταν τήν εποχή εκείνη τό πιο άριστοκρατικό θέατρο του Παρισιού. Από τούς ταχτικώτερους θαμώνες του ήταν ό βασιλεύς και οι πρίγκιπες. Στην πλατεία δέν έρίνοντο δακτοί παρά μόνον άριστοκράται. Έ, όλο αυτό λοιπόν τό έξαιρετικά έκλεκτό κοινό, μόλις τελεσίωσε η Καμαργκό τή χορευτική της έπίδειξι έστάσαν σε παταγωδείς έπευφημίες και χειροκροτήματα. Η χάρι της, η δροσιά της, τό χαμόγελό της, όλα έδιναν στο χορό της κάτι που ήταν άγνωστο ως τότε. Έτσι, δέν πέρασαν πολλές ήμέρες και η Καμαργκό ήταν πεινά ένδοξη. Τό όνομά της βρισκόταν σε όλων τὰ χείλη. Η γυναίκες χανιζόντουσαν αά-λά-Καμαργκό και οι μυροπώλαι έβγαλαν μυρωδιές με τόνονά της. Η μόνη που, φυσικά, δέν έμεινε διόλου εύχαρισμένη άπ' όλους αυτούς τούς θαυμάσιους, ήταν η Πρεβώ. Βλέποντας τή μαθητριά της να της παίρνει σιγά-σιγά τή θέση, άπειλησε τή Διεθνοσι της Όπερας ότι θά παραιτηθί. Και έπειδή τήν έσέβοντο πολύ στην Όπερα, για να της κάνουν τό χατήρι, ξανάβγαλαν τήν Καμαργκό να χορεύη μαζί με τίς άλλες χορεύτριες του μπαλέτου. Φαντάζεσθε τή φοβέρα της Κα-

μαργκό! Όστόσο σε λίγες μέρες έπῃρε, και με τόν θριαμβευτικώτερο μάλιστα τρόπο, τήν αρεβάν' της. Ένα βράδυ η Πρεβώ έπρόκειτο να χορεύση με τόν διάσημο χορευτή Ντιμουλέν, μεταμφιεσμένη σε διάβολο. Μα η ώρα της παραστάσεως είχε φθάσει και ό Ντιμουλέν δέν είχε πάει ακόμη στο θέατρο. Τό κοινόν ρώναζε ν' άρχισή η παράστασις, η δέ όρχήστρα είχε άρχισεί να παίζη τή μουσική του χορού. Η Πρεβώ, που βρισκόταν επί σκηνῆς, τὰ είχε χάσει. Και τότε, εκεί που δέν τό περιμενε κανείς, μέσ' από τὰ παρασκήνια πετάχθηκε ένα κοριτσάκι, που άρχισε να χορεύη με μπρού ένα χορό δικής της επινόησεως και που έμοιαζε με τό χορό του Ντιμουλέν. Τό κοριτσάκι αυτό ήταν η Καμαργκό. Τό κοινόν ένθουσιάζτηκε τόσο από τό χορό της, ώστε πριν τελειώσει ακόμη έστάσαν σε χειροκροτήματα.

Κ' έτσι η έπιτυχία της αυτή έχρισε τήν Καμαργκό άστέρα. Η Πρεβώ, θέλοντας και μή, υπέκυψε... *** Μαζί με τή δόξα, άρχισαν να έρχονται και τὰ πλούτη. Έτσι ό πατέρας της Καμαργκό, ό κ. ντε Κυπί, όταν πεινά η κόρη του άρχισε να κερδίζει άρεκετά, μπόρεσε να φέρη στο Παρίσι τή γυναίκα του, τούς γιούς του και τή δεύτερη κόρη του Κατερίνα, για να κατοικήσουν μαζί. Η Κατερίνα, μολονότι μόλις δεκαεσσάρων ετών, δέν είχε τίς ή-δεις άρχές της άδελφῆς της. Κάθε βράδυ, μετά τήν παράστασι, έγκρίναις τήν Καμαργκό που άφινε να χαομίζονται τὰ νειάτα της, χωρίς να γνωρίζη τίς απολαύσεις της ζωῆς και περιφρονώντας τὰ πλήθη των θαυμαστών της. Τά λόγια αυτά έλάσαν σιγά-σιγά τὰ μυαλά της νεαρῆς χορευτριάς. Όστόσο έδίσταζε ακόμα να συμμορφωθί με τίς υποδείξεις της Κατερίνας. Τότε εκείνη, βλέποντας ότι η Καμαργκό δέν άπεφάσιζε ν' άκολουθήση τό δρόμο που αυτή τῆς έδειχνε, έδωκε ένα βράδυ τό κλειδί του σπιτιού τους σ' έναν από τούς θαυμαστές της Καμαργκό, τόν δόξα να Μελέν. Τήν ίδια νύχτα ό δούξ μπήκε μέσα στο σπίτι και άπῃγαγε τή χορεύτρια. Και, μία και βρι-

ντε Κυπί όταν τήν άλλη μέρα είδε πως στο είχαν φύγει η δύό του κόρες. Χωρίς να χάσει καιρό, άπηθύανε ένα υπόμνημα στον Πρωθυπουργό, τόν καρδινάλιο Φλερύ, δια του όποιου ζητούσε να άναγκασθί ό διαφθορεύς να παντρευθί τή μία τουλάχιστον κόρη του, τή μεγαλειότερη κατά προτίμηση! Ο δούξ όμως ντε Μελέν ήταν ισχυρότατος και ό Φλερύ έβριζε τό υπόμνημα του άγανακτισμένου πατέρα στο καλάθι των άχρήστων. Η ζωή της Μαρίας-Άννας ντε Καμαργκό είχε αλλάξει πεινά ριζικά. Πάνε η παλῆς φτώχειες και η στενότητα... Άπέκτησε μέγαρο, έλάντισε, έπαισε κουβέντα μαζί του και για να μή πολυλογούμε, τό ίδιο βράδυ η διάσημη πλέον χορεύτρια άπῃχθη για τρίτη φορά.

Τό μυστηριώδες αυτό ντόμινο ήταν ένας από τούς μεγαλειότερους άριστοκράτας της εποχής, και συγχρόνως από τούς μεγαλειότερους στούς αιώνας κατακτητάς γυναικών: ό στρατάρχης δούξ του Ρισελιέ. Και τότε συνέβη κάτι ανεξήγητο και τρομερό. Τήν επομένη του χορού, μόλις η Καμαργκό επέστρεψε στο μέγαρό της, ζυλισμένη ακόμη από τήν έρωτική νύχτα που είχε περάσει με τόν Ρισελιέ, έλαβε άπ'ότομα τήν είδησι του θανάτου του κ. ντε Μαρτέν. Ο νεαρός άξιωματικός είχε σκοτώθί σε κάποια μάχη κ' ένας φίλος του τῆς έστειλε ένα πακετάκι, μέσα στο όποιον ύπήρχαν τὰ γράμματα της καθώς και ένα μαθημένο μπουκέτο, τό όποιον εκείνη του είχε στείλει. ***

Η Καμαργκό έγνώρισε πολλούς άκόμη έρωτας στη ζωή της. Μα έν τῷ μεταξύ τὰ χρόνια πέρασαν και τα μαλλιά της χορευτριάς άσπρισαν. Μολονότι από καιρό είχε άποσυρθί πεινά από τό θέατρο, τό όνομά της παρέμενε πάντοτε άγαπητό και σεβαστό στούς Παρισινούς. Στο ρουτιωμένο από τήν ηλικία πρόσωπό της τό χαμόγελό της είχε πάσει μίαν έκφρασι λυπημένη, που τό έκανε ακόμη πιο γοητευτικό. Σε τί όμως άναγε τὰ ωφέλιμα ό αιώνια αυτή θλίψις;... Τέσσερες νέοι διανοούμενοι της εποχής, ό Γκριμ, ό Έλβέτιος, ό Ντυκλό και ό Πον-ντε-Βέλ, ανέλαβαν να λύσουν τήν άπορία αυτή. Μία μέρα, δίχως να τήν γνωρίζουν καθόλου προσωπικώς, έπῃχαν και χτύπησαν τήν πόρτα του έξοχικού σπιτιού, όπου είχαν άποταρχειθί.

Τούς άνοιξε μία γρηούλα, περιστοιχιζομένη από ένα σωρό σκυλιά που γαύνιζαν. — Η δεσποινίς Καμαργκό; έρώτησεν ό Γκριμ. — Έγώ είμαι, άπήνητησεν η γρηούλα. Οί νέοι αυτοπαρουσιάσθηκαν. Και, χωρίς να χάσει καιρό, ό Γκριμ τήν έρώτησε: — Άπ' όλους τούς άνδρας που έγνωρίζατε, ποιόν άγαθήσατε περισσότερο; Ποιός ύπῃρε ό μεγαλειότερος έως τῆς ζωῆς σας; Τά μάτια της γρηῆς μπαλλερνάς

Μία από τίς ωραιότερες σελίδες τῆς ιστορίας μας ένε η σιωπηρία τῆς Άκροπόλεως από τόν περίφημο Γάλλο συνταγματάρχη Φαβιέρο, ό όποιος διοικούσε ένα σώμα από τούς λεγόμενους τακτικούς. Τό Νοέμβριο του 1827 οι πολιορκούμενοι της Άκροπόλεως βρισκόταν σέ πολλή κρίσιμη θέση. Τά πολυμερόδια και τὰ τρόφιμα τούς είχαν σωθί. Γι' αυτό άναγκάστηκαν να στείλουν στο Φαβιέρο τόν Μακουριάνη, του όποιου δέν είχαν κλείσει ακόμα η πληγές, για να ζητήση άπ' αυτόν βοήθεια. Συγχρόνως τήν ίδια μέρα ό Φαβιέρος έλάβαιν κ' έγγραφο άπ' τήν Έλληνική Κυβέρνησι, η όποία του παρίστανε τόν κίνδυνο των πολιορκουμένων, λόγω τῆς έλλείψεως των πολεμοφοδίων και των τροφών, και τούς παρακαλούσε να τούς φανή χρήσιμος όπως μπορούσε.

Ο Φαβιέρος, άμέσως μόλις έλαβε τό έγγραφο, χωρίς να χάσει καιρό, έφυγε για τήν Αίγινα, όπου βρισκόταν εκείνη τήν εποχή η έδρα τῆς Κυβερνήσεως. Εκεί, αφού συνεννοήθηκε μαζί της, ανέλαβε τήν ύποχρέωσι να έφοδιάση όπωσδήποτε τούς πολιορκουμένους τῆς Άκροπόλεως με μπαρούτι, πολεμοφοδία και τρόφιμα. Η έπιχείρησις αυτή, τήν όποιαν ώστόσο ό Φαβιέρος ύποσχέθηκε στην Έλληνική Κυβέρνησι να φέρη εις πέρας, ήταν σωστός άθλος. Μ' όλα ταύτα ό γενναίος Γάλλος συνταγματάρχης δέν έζήτησε γι' αυτό καμμία ξεχωριστή άμοιβή για τούς άνδρες του. Έζήτησε μόνο και έλαβε τήν άδεια, μετά τήν εκπλήρωσι τῆς άποστολής του, όταν θά κατέβαινε πάλι άπ' τήν Άκρόπολη, να πολεμήση κ' αυτός εναντίον των Τούρκων.

Ο Φαβιέρος, πριν ακόμη φύγη από τήν Αίγινα, παράγγειλε και τούς έρραψαν από άμερικάνικο πανί τόσα σακκία, όσοι θά ήταν οι στρατιώτες που θά τόν άκολουθούσαν στην έπιχείρησι. Έπειτα έμεινε τὰ σακκία αυτά με τό μπαρούτι, τό όποιον θά πήγαινε στούς πολιορκημένους. Έτσι έφυγε από τήν Αίγινα μ' ένα Ύαριανό καράβι και τό άπόγευμα τῆς επόμενης έμέρας δάκρυα. Σιωπηλά, έκανε σημείον στούς τέσσερες νέους να τήν άκολουθήσουν. Τούς ώδήγησε στο δωμάτιό της κ' εκεί άνοιξε ένα συρτάρι, μέσ' από τό όποιο έβγαλε μερικά κτηρινισμένα γράμματα και μερικά μαθημένα λουλούδια: ήταν τὰ λείψανα τῆς αγάπης της με τόν κ. ντε Μαρτέν, τόν άξιωματικό, τόν όποιον είχε γνωρίσει για τό μέτωπο, η χρονικό διάστημα, κ' ό όποιος τῆς χάρισε έν τούτοις τό βαθύτερο αίσθημα τῆς ζωῆς της. Άμέσως οι νέοι σοφοί κατάλαβαν τί έσημαίνει η θλίψις που κρυβόταν μέσα στο βλέμμα και στο χαμόγελό τῆς Καμαργκό. Δέν είχα λησμονήσει...

Τά μάτια τῆς γρηῆς μπαλλερνάς

Τά μάτια τῆς γρηῆς μπαλλερνάς

Τά μάτια τῆς γρηῆς μπαλλερνάς

ΗΡΩΊΚΕΣ ΣΕΛΙΔΕΣ ΑΠ' ΤΟ ΕΙΚΟΣΙΕΝΑ

Ο ΦΑΒΙΕΡΟΣ ΣΤΗΝ ΑΚΡΟΠΟΛΙ

Οί πολιορκούμενοι τῆς Άκροπόλεως σε άπόγνωσι. Όπου έλοι καταφεύγουν στο Φαβιέρο. Ο γενναίος Γάλλος αναλαμβάνει να σώση τήν Άκροπολη. Ο ένθουσιάζομες των στρατιωτών του. Όλοι βέλουν να τον άκολουθήσουν. Η άποβίβασις στην Άττική. Οί άξιωματικοί διατάζουν, μά οι στρατιώται δέν θέλουν να γυρίσουν πίσω. Η ήρωική άνοδος. Μέσα στο χαράκιμα των Τούρκων, κλπ

27ης Νοεμβρίου 1826 άποδιδοζόταν μαζί με τούς άνδρες του στα Μέδανα. Εκεί, χωρίς να χάσει καιρό, διέταξε όλο τό σώμα του να παραταχθί στην παραλία κ' έβαλε και τούς διαβάσαν τήν έντολή τῆς Κιοσέρνσεως. Στο τέλος μίλησε κ' ό ίδιος και μεταξύ των άλλων είπε τὰ εξῆς: — Παιδιά, δέν μπορώ να ζητήσω τίποτε από σας, αλλά δέν έχω εξ άλλου τή δύναμι να αφήσω να πέση η πρωτεύουσα στα χείρια των Τούρκων, χωρίς να προσπαθώ να τή βοηθήσω. Γι' αυτό, θά πάρω ένα σακκί μπαρούτι στον ώμο, θά κάμω τό σταυρό μου και θ' άνέβω στην Άκρόπολη. Όποιος θέλει ας με άκολουθήση!... — Ζήτη ό συνταγματάρχης μας, φώναξαν όλοι μαζί, μ' ένθουσιασμό. Θάρρομε κ' έμεις μαζί σου... Ο Φαβιέρος τούς άφῃρισσε για τήν προθυμία τους και, καλώντας έπειτα κοντά του τούς άξιωματικούς, τούς έζήτησε τό σκοπό τῆς έκστρατείας, χωρίς όμως να τούς φανερώση ακόμα και τόν τρόπο τῆς ένεργείας. Έπειτα παράγγειλε στούς διοικητάς του πρώτου και του δευτέρου ταγματός να διαλέσουν τετρακόσιους άνδρες του πεζικού, τούς πιο ικανούς και δυνατούς, έζήντα πυροβολητάς κ' άλλους σαράντα από τό σώμα των φιλελλήνων, έν δλφ πεντακόσιους τριάντα μαζί με τούς άξιωματικούς. Άμέσως όμως φωνές διαμαρτυρίας άκούσθηκαν άπ' όλες τίς γραμμές τῆς παρατάξεως. Ο αρχηγός έπείσθησε τούς στρατιώτες για να μάθι τήν αίτια αυτής τῆς φασαρίας και φαντάζεσθε πόση ήταν η έκπληξις του όταν άκούσε ότι όλοι ήθελαν να τόν άκολουθήσουν. στην Άκρόπολη. Έπειδή όμως αυτό δέν ήταν δυνατόν, ό Φαβιέρος προσέδθη να τούς μεταπίσι. Άλλά αυτοί ήταν άμεταπίστοι. Τότε, μή μπορώντας να κάνη άλλοιώς, έστειλε όσους περίσσευαν πίσω στο τρίτο τάγμα, που τό διοικούσε ό Σωνιέρας.

Τό ίδιο βράδυ οι στρατιώται του Φαβιέρου μπήκαν με φωνές και με τραγούδια στο καράβι τους κ' έλη τήν άλλη μέρα έπλεαν στα χίματα του Σαρωνικού. Τέλος, μόλις άρχισε να νυχτώνη, προσήγγισαν στην Άττική κ' άποβιβάσθηκαν στην

Τρεις Πύργου, κρατώντας καθένας τούς και τό σακκί του με τό μπαρούτι. Ο Φαβιέρος βάδιζε μπροστά, φορτωμένος κ' αυτός. Όταν άποβιβάσθηκαν όλοι, παρατάχθηκαν μπρος στο Φαβιέρο, ό όποιος κάλεσε τούς διοικητάς των ταγμάτων και των λόχων για να τούς φανερώση τό μουσικό σχέδιό του. Τους είπε λοιπόν ότι κάθε στρατιώτης και βαθμοφόρος έπρεπε να φορτωθί στην πλατή του τό σακκί του. Έτσι φορτωμένοι θα περνούσαν τὰ Τούρκικα χαράκιματα μ' άδειαν τὰ έπλα, άνοιγοντας δρόμο μόνο με τίς μπαγιονέττες. Τό μέτρο αυτό ήταν άναγκαίο, καθώς τούς έζήτησε, γιατί ύπῃρχε φόβος να πάρη φωτιά κανένα ντουφέκι και να καθί όλόκληρο τό σώμα με τίς εύφλεκτες ύλες που κουβαλούσε.

Οί άξιωματικοί μόλις τό άκούσαν αυτό, δέν μπόρεσαν να κρύψουν τή δυσφορία τους και προσπάθησαν να παραστήσουν στον αρχηγό τους τόν τρομερό κίνδυνο που διέτρεχαν, άν, πραγματικοποιών τας τό σχέδιό του, έμειναν άνυπεράσπιστοι στη διάθεσι των έχθρων. Ο Φαβιέρος, βλέποντας τό διαταγμένων άξιωματικών του, παρηγγείλε να ρωτηθούν και οι άνδρες του αν δέχονται να τόν άκολουθήσουν, σύμφωνα με τίς τελευταίες αυτές οδηγίες. Τότε αυτοί του άποκρίθηκαν όλοι μαζί ότι με κανέναν τρόπο δέν εινε διατεθειμένοι να γυρίσουν πίσω απραχτεί! Άμέσως όλοι έπείσθησαν τὰ έπλα τους, για να δούν άν ήσαν άδεια και άρχισαν να βαδίζουν. Μονάχα οι φιλέλληνες και οι πυροβολητάς είχαν τὰ έπλα τούς γεμάτα, αλλά αυτοί δέν κουβαλούσαν πυρομαχικά. Οι άνδρες του Φαβιέρου που χωρούσαν προς τήν Άκρόπολη σε πύλην φαλαγγα, με τὰ σακκία σφίγμενα καλά στους ώμους των. Πρώτος πάντως πήγαινε ό αρχηγός τους με τούς δυο όπληγούς του, τό Γιάννη Μακουριάνη και τό Γιάννη Τσερκούδη.

Επί τέλους έφθασαν κάτω από τόν ιερό λόφο, ανατολικά άπ' τό μνηστήριον. Όταν έπῃχεν τὰ Τούρκικα χαράκιματα, οι ακοπός τους άν τελέφθη και οι τούς ρωτήσας ποιός εινε. Έπειδή όμως δέν έλαβε καμμία

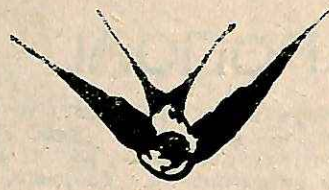
άπάντησι, τούς ρώτησε και πάλι. Μα έπειδή δέν του άποκρίθηκαν ούτε αυτή τή φορά, πυροβόλησαν και τόν πυροβολισμό του αυτόν τόν διαδέχθηκε άμέσως όλόκληρη όμορποντία. Σε μία στιγμή τό στρατόπεδο των Τούρκων είχε άναστατωθί κ' όλοι βρισκότουσαν στις θέσεις των με τὰ έπλα των και πυροβολούσαν.

Άμέσως οι φιλέλληνες και οι πυροβολητάς πήδησαν μέσα στο χαντάκι των Τούρκων, που ήταν βαθύ σαν ένα μπόι, και χτυπώντας με τίς μπαγιονέττες των άνοιγαν δρόμο στούς συντρόφους των, που έρχόντουσαν από πίσω. Τά τόμπανα χτυπούσαν... Συγχρόνως ό Φαβιέρος διατάζει να προχωρήσουν με βήμα ταχύ. Όλοι τους τότε ρίχτηκαν ακράτητοι μέσα στο χαράκιμα των Τούρκων, άπ' τό όποιο έπρεπε να περάσουν για να συνεχίσουν τήν πορεία τους. Χτυπώντας αδιάκοπα με τίς λόγχες. Ένώ άνέβαιναν όμως με δυσκολία τήν άνωφέρεια του Όρειού, άκούσθηκε από τήν κορυφή του μνημείου του Φιλοπάππου κ' άπ' τίς Κολώνες ένα μυδραλλισόβολο των Τούρκων, τό όποιον άρχισε να τούς ρίχνη. Κι' άμέσως έπεσε βαρεία πληγωμένος στα πόδια ό ταγματάρχης Ροβέρτος. Συγχρόνως σκοτώθηκε ό Μπελιδάνης, ό αρχιτομπανιστής. Άλλοι τρεις άρχιτομπανιστές. Άλλοι έπῃσαν νεκροί και τέσσαρες τραυματίσθηκαν. Έπίσης τὸς άνέβαιναν όμως με δυσκολία τήν άνωφέρεια του Όρειού, άκούσθηκε από τήν κορυφή του μνημείου του Φιλοπάππου κ' άπ' τίς Κολώνες ένα μυδραλλισόβολο των Τούρκων, τό όποιον άρχισε να τούς ρίχνη. Κι' άμέσως έπεσε βαρεία πληγωμένος στα πόδια ό ταγματάρχης Ροβέρτος. Συγχρόνως σκοτώθηκε ό Μπελιδάνης, ό αρχιτομπανιστής. Άλλοι τρεις άρχιτομπανιστές. Άλλοι έπῃσαν νεκροί και τέσσαρες τραυματίσθηκαν. Έπίσης τὸς άνέβαιναν όμως με δυσκολία τήν άνωφέρεια του Όρειού, άκούσθηκε από τήν κορυφή του μνημείου του Φιλοπάππου κ' άπ' τίς Κολώνες ένα μυδραλλισόβολο των Τούρκων, τό όποιον άρχισε να τούς ρίχνη. Κι' άμέσως έπεσε βαρεία πληγωμένος στα πόδια ό ταγματάρχης Ροβέρτος. Συγχρόνως σκοτώθηκε ό Μπελιδάνης, ό αρχιτομπανιστής. Άλλοι τρεις άρχιτομπανιστές. Άλλοι έπῃσαν νεκροί και τέσσαρες τραυματίσθηκαν. Έπίσης τὸς άνέβαιναν όμως με δυσκολία τήν άνωφέρεια του Όρειού, άκούσθηκε από τήν κορυφή του μνημείου του Φιλοπάππου κ' άπ' τίς Κολώνες ένα μυδραλλισόβολο των Τούρκων, τό όποιον άρχισε να τούς ρίχνη. Κι' άμέσως έπεσε βαρεία πληγωμένος στα πόδια ό ταγματάρχης Ροβέρτος. Συγχρόνως σκοτώθηκε ό Μπελιδάνης, ό αρχιτομπανιστής. Άλλοι τρεις άρχιτομπανιστές. Άλλοι έπῃσαν νεκροί και τέσσαρες τραυματίσθηκαν. Έπίσης τὸς άνέβαιναν όμως με δυσκολία τήν άνωφέρεια του Όρειού, άκούσθηκε από τήν κορυφή του μνημείου του Φιλοπάππου κ' άπ' τίς Κολώνες ένα μυδραλλισόβολο των Τούρκων, τό όποιον άρχισε να τούς ρίχνη. Κι' άμέσως έπεσε βαρεία πληγωμένος στα πόδια ό ταγματάρχης Ροβέρτος. Συγχρόνως σκοτώθηκε ό Μπελιδάνης, ό αρχιτομπανιστής. Άλλοι τρεις άρχιτομπανιστές. Άλλοι έπῃσαν νεκροί και τέσσαρες τραυματίσθηκαν. Έπίσης τὸς άνέβαιναν όμως με δυσκολία τήν άνωφέρεια του Όρειού, άκούσθηκε από τήν κορυφή του μνημείου του Φιλοπάππου κ' άπ' τίς Κολώνες ένα μυδραλλισόβολο των Τούρκων, τό όποιον άρχισε να τούς ρίχνη. Κι' άμέσως έπεσε βαρεία πληγωμένος στα πόδια ό ταγματάρχης Ροβέρτος. Συγχρόνως σκοτώθηκε ό Μπελιδάνης, ό αρχιτομπανιστής. Άλλοι τρεις άρχιτομπανιστές. Άλλοι έπῃσαν νεκροί και τέσσαρες τραυματίσθηκαν. Έπίσης τὸς άνέβαιναν όμως με δυσκολία τήν άνωφέρεια του Όρειού, άκούσθηκε από τήν κορυφή του μνημείου του Φιλοπάππου κ' άπ' τίς Κολώνες ένα μυδραλλισόβολο των Τούρκων, τό όποιον άρχισε να τούς ρίχνη. Κι' άμέσως έπεσε βαρεία πληγωμένος στα πόδια ό ταγματάρχης Ροβέρτος. Συγχρόνως σκοτώθηκε ό Μπελιδάνης, ό αρχιτομπανιστής. Άλλοι τρεις άρχιτομπανιστές. Άλλοι έπῃσαν νεκροί και τέσσαρες τραυματίσθηκαν. Έπίσης τὸς άνέβαιναν όμως με δυσκολία τήν άνωφέρεια του Όρειού, άκούσθηκε από τήν κορυφή του μνημείου του Φιλοπάππου κ' άπ' τίς Κολώνες ένα μυδραλλισόβολο των Τούρκων, τό όποιον άρχισε να τούς ρίχνη. Κι' άμέσως έπεσε βαρεία πληγωμένος στα πόδια ό ταγματάρχης Ροβέρτος. Συγχρόνως σκοτώθηκε ό Μπελιδάνης, ό αρχιτομπανιστής. Άλλοι τρεις άρχιτομπανιστές. Άλλοι έπῃσαν νεκροί και τέσσαρες τραυματίσθηκαν. Έπίσης τὸς άνέβαιναν όμως με δυσκολία τήν άνωφέρεια του Όρειού, άκούσθηκε από τήν κορυφή του μνημείου του Φιλοπάππου κ' άπ' τίς Κολώνες ένα μυδραλλισόβολο των Τούρκων, τό όποιον άρχισε να τούς ρίχνη. Κι' άμέσως έπεσε βαρεία πληγωμένος στα πόδια ό ταγματάρχης Ροβέρτος. Συγχρόνως σκοτώθηκε ό Μπελιδάνης, ό αρχιτομπανιστής. Άλλοι τρεις άρχιτομπανιστές. Άλλοι έπῃσαν νεκροί και τέσσαρες τραυματίσθηκαν. Έπίσης τὸς άνέβαιναν όμως με δυσκολία τήν άνωφέρεια του Όρειού, άκούσθηκε από τήν κορυφή του μνημείου του Φιλοπάππου κ' άπ' τίς Κολώνες ένα μυδραλλισόβολο των Τούρκων, τό όποιον άρχισε να τούς ρίχνη. Κι' άμέσως έπεσε βαρεία πληγωμένος στα πόδια ό ταγματάρχης Ροβέρτος. Συγχρόνως σκοτώθηκε ό Μπελιδάνης, ό αρχιτομπανιστής. Άλλοι τρεις άρχιτομπανιστές. Άλλοι έπῃσαν νεκροί και τέσσαρες τραυματίσθηκαν. Έπίσης τὸς άνέβαιναν όμως με δυσκολία τήν άνωφέρεια του Όρειού, άκούσθηκε από τήν κορυφή του μνημείου του Φιλοπάππου κ' άπ' τίς Κολώνες ένα μυδραλλισόβολο των Τούρκων, τό όποιον άρχισε να τούς ρίχνη. Κι' άμέσως έπεσε βαρεία πληγωμένος στα πόδια ό ταγματάρχης Ροβέρτος. Συγχρόνως σκοτώθηκε ό Μπελιδάνης, ό αρχιτομπανιστής. Άλλοι τρεις άρχιτομπανιστές. Άλλοι έπῃσαν νεκροί και τέσσαρες τραυματίσθηκαν. Έπίσης τὸς άνέβαιναν όμως με δυσκολία τήν άνωφέρεια του Όρειού, άκούσθηκε από τήν κορυφή του μνημείου του Φιλοπάππου κ' άπ' τίς Κολώνες ένα μυδραλλισόβολο των Τούρκων, τό όποιον άρχισε να τούς ρίχνη. Κι' άμέσως έπεσε βαρεία πληγωμένος στα πόδια ό ταγματάρχης Ροβέρτος. Συγχρόνως σκοτώθηκε ό Μπελιδάνης, ό αρχιτομπανιστής. Άλλοι τρεις άρχιτομπανιστές. Άλλοι έπῃσαν νεκροί και τέσσαρες τραυματίσθηκαν. Έπίσης τὸς άνέβαιναν όμως με δυσκολία τήν άνωφέρεια του Όρειού, άκούσθηκε από τήν κορυφή του μνημείου του Φιλοπάππου κ' άπ' τίς Κολώνες ένα μυδραλλισόβολο των Τούρκων, τό όποιον άρχισε να τούς ρίχνη. Κι' άμέσως έπεσε βαρεία πληγωμένος στα πόδια ό ταγματάρχης Ροβέρτος. Συγχρόνως σκοτώθηκε ό Μπελιδάνης, ό αρχιτομπανιστής. Άλλοι τρεις άρχιτομπανιστές. Άλλοι έπῃσαν νεκροί και τέσσαρες τραυματίσθηκαν. Έπίσης τὸς άνέβαιναν όμως με δυσκολία τήν άνωφέρεια του Όρειού, άκούσθηκε από τήν κορυφή του μνημείου του Φιλοπάππου κ' άπ' τίς Κολώνες ένα μυδραλλισόβολο των Τούρκων, τό όποιον άρχισε να τούς ρίχνη. Κι' άμέσως έπεσε βαρεία πληγωμένος στα πόδια ό ταγματάρχης Ροβέρτος. Συγχρόνως σκοτώθηκε ό Μπελιδάνης, ό αρχιτομπανιστής. Άλλοι τρεις άρχιτομπανιστές. Άλλοι έπῃσαν νεκροί και τέσσαρες τραυματίσθηκαν. Έπίσης τὸς άνέβαιναν όμως με δυσκολία τήν άνωφέρεια του Όρειού, άκούσθηκε από τήν κορυφή του μνημείου του Φιλοπάππου κ' άπ' τίς Κολώνες ένα μυδραλλισόβολο των Τούρκων, τό όποιον άρχισε να τούς ρίχνη. Κι' άμέσως έπεσε βαρεία πληγωμένος στα πόδια ό ταγματάρχης Ροβέρτος. Συγχρόνως σκοτώθηκε ό Μπελιδάνης, ό αρχιτομπανιστής. Άλλοι τρεις άρχιτομπανιστές. Άλλοι έπῃσαν νεκροί και τέσσαρες τραυματίσθηκαν. Έπίσης τὸς άνέβαιναν όμως με δυσκολία τήν άνωφέρεια του Όρειού, άκούσθηκε από τήν κορυφή του μνημείου του Φιλοπάππου κ' άπ' τίς Κολώνες ένα μυδραλλισόβολο των Τούρκων, τό όποιον άρχισε να τούς ρίχνη. Κι' άμέσως έπεσε βαρεία πληγωμένος στα πόδια ό ταγματάρχης Ροβέρτος. Συγχρόνως σκοτώθηκε ό Μπελιδάνης, ό αρχιτομπανιστής. Άλλοι τρεις άρχιτομπανιστές. Άλλοι έπῃσαν νεκροί και τέσσαρες τραυματίσθηκαν. Έπίσης τὸς άνέβαιναν όμως με δυσκολία τήν άνωφέρεια του Όρειού, άκούσθηκε από τήν κορυφή του μνημείου του Φιλοπάππου κ' άπ' τίς Κολώνες ένα μυδραλλισόβολο των Τούρκων, τό όποιον άρχισε να τούς ρίχνη. Κι' άμέσως έπεσε βαρεία πληγωμένος στα πόδια ό ταγματάρχης Ροβέρτος. Συγχρόνως σκοτώθηκε ό Μπελιδάνης, ό αρχιτομπανιστής. Άλλοι τρεις άρχιτομπανιστές. Άλλοι έπῃσαν νεκροί και τέσσαρες τραυματίσθηκαν. Έπίσης τὸς άνέβαιναν όμως με δυσκολία τήν άνωφέρεια του Όρειού, άκούσθηκε από τήν κορυφή του μνημείου του Φιλοπάππου κ' άπ' τίς Κολώνες ένα μυδραλλισόβολο των Τούρκων, τό όποιον άρχισε να τούς ρίχνη. Κι' άμέσως έπεσε βαρεία πληγωμένος στα πόδια ό ταγματάρχης Ροβέρτος. Συγχρόνως σκοτώθηκε ό Μπελιδάνης, ό αρχιτομπανιστής. Άλλοι τρεις άρχιτομπανιστές. Άλλοι έπῃσαν νεκροί και τέσσαρες τραυματίσθηκαν. Έπίσης τὸς άνέβαιναν όμως με δυσκολία τήν άνωφέρεια του Όρειού, άκούσθηκε από τήν κορυφή του μνημείου του Φιλοπάππου κ' άπ' τίς Κολώνες ένα μυδραλλισόβολο των Τούρκων, τό όποιον άρχισε να τούς ρίχνη. Κι' άμέσως έπεσε βαρεία πληγωμένος στα πόδια ό ταγματάρχης Ροβέρτος. Συγχρόνως σκοτώθηκε ό Μπελιδάνης, ό αρχιτομπανιστής. Άλλοι τρεις άρχιτομπανιστές. Άλλοι έπῃσαν νεκροί και τέσσαρες τραυματίσθηκαν. Έπίσης τὸς άνέβαιναν όμως με δυσκολία τήν άνωφέρεια του Όρειού, άκούσθηκε από τήν κορυφή του μνημείου του Φιλοπάππου κ' άπ' τίς Κολώνες ένα μυδραλλισόβολο των Τούρκων, τό όποιον άρχισε να τούς ρίχνη. Κι' άμέσως έπεσε βαρεία πληγωμένος στα πόδια ό ταγματάρχης Ροβέρτος. Συγχρόνως σκοτώθηκε ό Μπελιδάνης, ό αρχιτομπανιστής. Άλλοι τρεις άρχιτομπανιστές. Άλλοι έπῃσαν νεκροί και τέσσαρες τραυματίσθηκαν. Έπίσης τὸς άνέβαιναν όμως με δυσκολία τήν άνωφέρεια του Όρειού, άκούσθηκε από τήν κορυφή του μνημείου του Φιλοπάππου κ' άπ' τίς Κολώνες ένα μυδραλλισόβολο των Τούρκων, τό όποιον άρχισε να τούς ρίχνη. Κι' άμέσως έπεσε βαρεία πληγωμένος στα πόδια ό ταγματάρχης Ροβέρτος. Συγχρόνως σκοτώθηκε ό Μπελιδάνης, ό αρχιτομπανιστής. Άλλοι τρεις άρχιτομπανιστές. Άλλοι έπῃσαν νεκροί και τέσσαρες τραυματίσθηκαν. Έπίσης τὸς άνέβαιναν όμως με δυσκολία τήν άνωφέρεια του Όρειού, άκούσθηκε από τήν κορυφή του μνημείου του Φιλοπάππου κ' άπ' τίς Κολώνες ένα μυδραλλισόβολο των Τούρκων, τό όποιον άρχισε να τούς ρίχνη. Κι' άμέσως έπεσε βαρεία πληγωμένος στα πόδια ό ταγματάρχης Ροβέρτος. Συγχρόνως σκοτώθηκε ό Μπελιδάνης, ό αρχιτομπανιστής. Άλλοι τρεις άρχιτομπανιστές. Άλλοι έπῃσαν νεκροί και τέσσαρες τραυματίσθηκαν. Έπίσης τὸς άνέβαιναν όμως με δυσκολία τήν άνωφέρεια του Όρειού, άκούσθηκε από τήν κορυφή του μνημείου του Φιλοπάππου κ' άπ' τίς Κολώνες ένα μυδραλλισόβολο των Τούρκων, τό όποιον άρχισε να τούς ρίχνη. Κι' άμέσως έπεσε βαρεία πληγωμένος στα πόδια ό ταγματάρχης Ροβέρτος. Συγχρόνως σκοτώθηκε ό Μπελιδάνης, ό αρχιτομπανιστής. Άλλοι τρεις άρχιτομπανιστές. Άλλοι έπῃσαν νεκροί και τέσσαρες τραυματίσθηκαν. Έπίσης τὸς άνέβαιναν όμως με δυσκολία τήν άνωφέρεια του Όρειού, άκούσθηκε από τήν κορυφή του μνημείου του Φιλοπάππου κ' άπ' τίς Κολώνες ένα μυδραλλισόβολο των Τούρκων, τό όποιον άρχισε να τούς ρίχνη. Κι' άμέσως έπεσε βαρεία πληγωμένος στα πόδια ό ταγματάρχης Ροβέρτος. Συγχρόνως σκοτώθηκε ό Μπελιδάνης, ό αρχιτομπανιστής. Άλλοι τρεις άρχιτομπανιστές. Άλλοι έπῃσαν νεκροί και τέσσαρες τραυματίσθηκαν. Έπίσης τὸς άνέβαιναν όμως με δυσκολία τήν άνωφέρεια του Όρειού, άκούσθηκε από τήν κορυφή του μνημείου του Φιλοπάππου κ' άπ' τίς Κολώνες ένα μυδραλλισόβολο των Τούρκων, τό όποιον άρχισε να τούς ρίχνη. Κι' άμέσως έπεσε βαρεία πληγωμένος στα πόδια ό ταγματάρχης Ροβέρτος. Συγχρόνως σκοτώθηκε ό Μπελιδάνης, ό αρχιτομπανιστής. Άλλοι τρεις άρχιτομπανιστές. Άλλοι έπῃσαν νεκροί και τέσσαρες τραυματίσθηκαν. Έπίσης τὸς άνέβαιναν όμως με δυσκολία τήν άνωφέρεια του Όρειού, άκούσθηκε από τήν κορυφή του μνημείου του Φιλοπάππου κ' άπ' τίς Κολώνες ένα μυδραλλισόβολο των Τούρκων, τό όποιον άρχισε να τούς ρίχνη. Κι' άμέσως έπεσε βαρεία πληγωμένος στα πόδια ό ταγματάρχης Ροβέρτος. Συγχρόνως σκοτώθηκε ό Μπελιδάνης, ό αρχιτομπανιστής. Άλλοι τρεις άρχιτομπανιστές. Άλλοι έπῃσαν νεκροί και τέσσαρες τραυματίσθηκαν. Έπίσης τὸς άνέβαιναν όμως με δυσκολία τήν άνωφέρεια του Όρειού, άκούσθηκε από τήν κορυφή του μνημείου του Φιλοπάππου κ' άπ' τίς Κολώνες ένα μυδραλλισόβολο των Τούρκων, τό όποιον άρχισε να τούς ρίχνη. Κι' άμέσως έπεσε βαρεία πληγωμένος στα πόδια ό ταγματάρχης Ροβέρτος. Συγχρόνως σκοτώθηκε ό Μπελιδάνης, ό αρχιτομπανιστής. Άλλοι τρεις άρχιτομπανιστές. Άλλοι έπῃσαν νεκροί και τέσσαρες τραυματίσθηκαν. Έπίσης τὸς άνέβαιναν όμως με δυσκολία τήν άνωφέρεια του Όρειού, άκούσθηκε από τήν κορυφή του μνημείου του Φιλοπάππου κ' άπ' τίς Κολώνες ένα μυδραλλισόβολο των Τούρκων, τό όποιον άρχισε να τούς ρίχνη. Κι' άμέσως έπεσε βαρεία πληγωμένος στα πόδια ό ταγματάρχης Ροβέρτος. Συγχρόνως σκοτώθηκε ό Μπελιδάνης, ό αρχιτομπανιστής. Άλλοι τρεις άρχιτομπανιστές. Άλλοι έπῃσαν νεκ

ΤΑ ΣΥΓΚΙΝΗΤΙΚΩΤΕΡΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

Η ΤΡΟΜΕΡΗ ΔΑΦΝΟΒΟΛΙΑ

ΤΟΥ HUGUES LAPAIRE

— Έλα, Φανή! Πές μου πώς συνέβη το δυστύχημα... Ξέρω, ξέρω πώς σε στενοχωρώ, γιατί μου τό είπες είκοσι φορές ως τώρα, αλλά έσως να έχω χάσει καμιά λεπτομέρεια. Λοιπόν, επάξιατε το κρυφτούλι. Καλά... Και έπειτα;

Λέγοντας αυτά, ο Πατριάρχης Ζαμμέν έσφιγγε νευρικά μέσα στα χέρια του τα χέρια της μικρούλας άνεψιάς του. Τά βλέμματά του τού χάκου προσπαθούσαν να διασταυρωθούν με τα δικά της, που τα είχε καρφώσει να μ' επιμονή στο πάτωμα...

— Σας είπα, επάξιατε το κρυφτούλι... είπα η μικρούλα χωρίς να σηκώσει τα μάτια της. Ήταν η σειρά της Νινέτ να κρυφτεί και να την βρώ εγώ... Η Νινέτ πράγματι κρύφτηκε και σε λίγο με φώναζε. Έγώ άμέσως έτρεξα προς το μέρος, απ' το οποίο έρχόταν η φωνή της. Όταν όμως έφτασα κοντά στο μεγάλο δένδρο που είχε δίπλα στην όχθη, άκουσα ένα δυνατό πλούφ στο ποτάμι. Σκύδω να ιδώ... μα δεν είδα τίποτε... Μονάχα μερικοί κύκλοι σχηματιζόντουσαν άπάνω στο νερό...

Ο Ζαμμέν άφησε άποκαμωμένους τα χέρια της μικρούλας και η Φανή, σκεπάζοντας το πρόσωπό της με την ποδιά της, έκανε μεταβολή κι άπομακρύνθηκε άργά-άργά. Ο θεός της την παρηκολούθησε με το βλέμμα, ώπου βγήκε απ' το άτελιέ του. Τότε έπηρε τα πινέλλα του, στέναζε βαθεία και με μία έκφραση άφρατης λύπης στο πρόσωπό του ψιθύρισε:

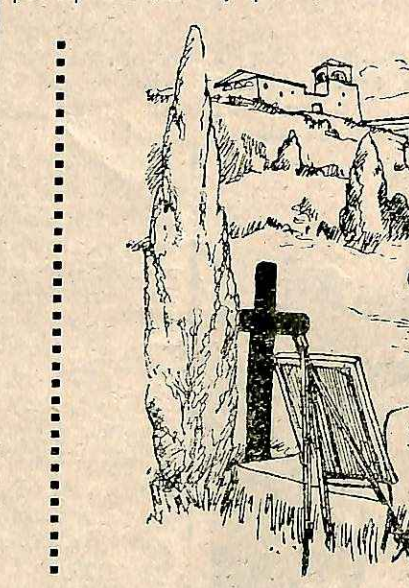
— Πάντοτε τα ίδια λόγια μου λέει... Τα ίδια... Τα ίδια... Δεν θα μπορούσε ποτέ να μάθω την αλήθεια!

**

Ο Πατριάρχης Ζαμμέν, από τους καλύτερους ζωγράφους της Τεχνοσολοχίας, ζούσε ευτυχισμένος στην έπαυλή του, στην παλιά συνοικία Μάλου Στράτας της Πράγας, με τη γυναίκα του και την κόρη του Νινέτ, μια όλοζανθή μικρούλα με γαλανά μάτια. Η μέρες τους περνούσαν ήρεμες, γοητευτικές, ευτυχισμένες, όταν, ξαφνικά, μία μέρα ο ζωγράφος έλαβε ένα τηλεγράφημα απ' το Παρίσι, με το οποίο του άνηγγελλαν ότι είχε πεθάνει ο άδελφός του που έμεινε εκεί. Έπειτα από δυό μέρες έλαβε κι ένα ιδιόχειρο γράμμα του άδελφού του, γραμμένο λίγες ώρες πρό του θανάτου του, στο οποίο τον παρακαλούσε να πάρη κοντά του τη μοναχοκόρη του Φανή, που ήταν δυό χρόνια μεγαλύτερη απ' τη Νινέτ του και που, μετά το θάνατό του, θα έμεινε όρφανή από πατέρα και μητέρα.

Ο Πατριάρχης Ζαμμέν την πήρε πράγματι και την ανέθεσε μαζί με τη Νινέτ, σαν παιδί του, δείχνοντας και στις δυό την ίδια σπουδή, την ίδια τρυφερότητα... Η όρφανή δ...

μως ήταν παραπολύ αίσθηματική, μέχρις υπερβολής, και η υπερβολική εκείνη αίσθηματικότητα την έκανε ζηλιάρη και υποκρίτρια. Το γεγονός έξι ή σπογγή των γονέων μοιραζόταν εξ ίσου σ' αυτήν και τη Νινέτ, την έκανε να υποφέρει. Ήθελε να την άγαπούν πιο πολύ από το πραγματικό τους κορίτσι. Άν τυχόν, καμιά φορά, η γυναίκα του ζωγράφου έδινε γαπούν στη Νινέτ, η Φανή έμεινε όλη την ημέρα συμμαζεμένη σε μία γωνιά, σκυθρωπή, με μία έκφραση μίσους στα μάτια της. Όσοστο προσπαθούσε να κρύβεται και όταν βρισκόταν μπροστά στους θετούς της γονείς έδειχνε σπογγή και τρυφερότητα για τη Νινέτ. Μόλις όμως η δυό μι-

Ο ζωγράφος καθισμένος πιδ πέρα άποτελείωνε ένα πορτραίτο της πνιγμένης του κόρης.

κρές έμειναν μόνες, τότε της φερνόταν με τη μεγαλύτερη κακία... Ο ζωγράφος, από τις άνετήγγες: μελαγχολίες της Φανής, κατάλαβε ότι κάτι ύποπτο συνέβαινε. Γι' αυτό παρηκολούθησε και κατασκόπευσε τα δυό κορίτσια και δεν άργησε ν' αντιληφθή τον ύπουλο και ύποκριτικό χαρακτήρα της Φανής.

Έν τω μεταξύ είχαν φθάσει στη μέση του καλοκαιριού. Ο Ζαμμέν, έπειδή η γυναίκα του ήταν άρρωστη κι άναγκαζότανε να μένη μέσα στο σπίτι, έπαιρνε κάθε άπόγευμα τα δυό κορίτσια και πήγαινε στο γοητευτικό νησί: Κάμπια, που βρίσκεται μέσα στη μέση του ποταμού Βουλτάβου. Έκει έσπινε τον όκρίβαντά του και ζωγράφιζε το θαυμάσιο τοπίο που άπλωνόταν γύρω του, ενώ συγχρόνως επέδιδε τις μικρές που έπαιζαν στην όχθη του νησιού.

Ένα άπόγευμα, καθώς είχε άφασισωθεί στην εργασία του, είχε ξεχάσει έντελώς τα δυό κορίτσια, όταν έκαψα, σε κάποια στιγμή, τα θυ-

μήθηκε. Κύτταξε άμέσως γύρω, μα δεν τα είδε πουθενά. Άμέσως παράτησε τα πινέλλα του και τον πίνακά του, έκανε μερικά βήματα κι έφώναζε:

— Νινέτ! Φανή! Πού είσαστε; Κανείς όμως δεν τού άπάντησε. Άμέσως μία τρομερή προαισθήσι τον έκανε ν' ανατριχιάσει. Άρχισε να τρέχει στο νησί, σαν τρελλός, φωνάζοντας αδιάκοπα: ΆΝινέτ, Φανή!

Όταν έφτασε πειά κοντά και κύτταξε με μάτια άνησυχα γύρω του, έδε τη Φανή να κλαίη δυνατά, σωριασμένη έπάνω στην άμμουδιά.

— Φανή! Πού είνε η Νινέτ; ρώτησε με σφιγμένη την καρδιά του. Η Φανή, χωρίς να τού άπάντησει,

του, μα η γυναίκα του δεν την πίστεψε. Και όταν, την άλλη μέρα, έφεραν στο σπίτι το άψυχο κορμάκι της Νινέτ, η γυναίκα του έπαυσε άμέσως μία προσβολή της καρδιάς και πέθανε σε λίγα λεπτά της ώρας.

Έτσι ο Πατριάρχης Ζαμμέν εκήδεψε συγχρόνως τη γυναίκα και την κόρη του, τα δυό πιο αγαπημένα πλάσματα που είχε στον κόσμο, και έμεινε μόνος με τη Φανή.

Η μοναξιά τους ήταν άνυπόφορη. Η Φανή ώστόσο έδειχνε κάθε μέρα περισσότερο σπογγή για το θείο της, τον μόνο συγγενή που είχε έπάνω στη γη, και έκανε ό,τι μπορούσε για να τού έπουλώση την τρομερή πληγή.

Άλλά όλες της η προσπάθειες πήγαιναν χαμένες. Η πληγή του ήταν άμιάτρευτη. Τον κατέδρακε μία τρομερή έμμονος ιδέα, που τού βασάνιζε την ψυχή και τον έκανε να ρωτάει κάθε λίγο και λιγάκι τη Φανή για την τραγωδία της άκροστομίας, προσπαθώντας να της άποσπάση μία όμολογία...

Όσοστο δεν έστομους να της διατυπώση καθαρά την τρομερή έρώτησι που κατέβαινε αδιάκοπα στα χείλη του και τού τα έκαιγε.

Έν τω μεταξύ περνούσαν τα χρόνια. Η Φανή είχε γίνει δεκάξη έτών. Ήταν μία όρνια κόρη, ροδόχολκινη, χαριτωμένη, αλλά μελαγχολική.

Μία μέρα η Φανή κεντούσε μέσα στο μεγάλο κτήμα που περιέβαλλε το σπίτι του ζωγράφου, ενώ ο Ζαμμέν, ό οποίος στο διάστημα αυτό είχε γεράσει και τα μαλλιά του είχαν άσπρισει, καθισμένος παρτίρα, στο ίδιο άκριβως μέρος που είχε θάψει την κόρη του, άποτελείωνε ένα πορτραίτο της. Σε μία στιγμή ο ζωγράφος άφησε την εργασία του και πλησιάζοντας τη Φανή, της είπε:

— Φανή, σήμερα έλκεισαν έπτά χρόνια άκριβως από τότε που η Νινέτ έπασε μέσα στο ποτάμι. — Ω, θεί μου! Πάλι τα ίδια; άπάντησε στενάχοντας η νέα... Θέλετε λοιπόν να με τυραννίτε σ' όλη μου τη ζωή με την τρομερή αυτή άνάμνησι;

— Είνε η τελευταία φορά που σε ρωτάω, της είπε ο ζωγράφος. Δεν θα σου ξαναμιλήσω πειά για το ζήτημα αυτό.

Και πιάνοντάς της τα χέρια, την τράβηξε κοντά του. Έπειτα, βυθίζοντας τα πύρινα βλέμματά του μέσα στα μάτια της, που είχαν μία έκφραση άπογνώσεως, της ρώτησε:

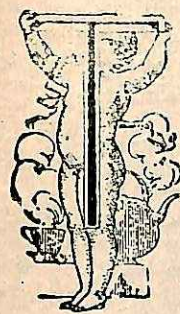
— Πές μου, Φανή... έπασε πραγματικά μόνη της μέσα στο ποτάμι; Τά χείλη του έτρεμαν και το πρόσωπό του, που είχε χρώμα πτώματος, συνεστέλλετο από την άγωνία. Τά δάχτυλά του έσφιγγαν τόσο βίρως τα χέρια της, ώστε η Φανή φοβήθηκε.

— Βού, ξέρεις εσύ, ενώ εγώ δεν ξέρω, έξακουλόθησε ο ζωγράφος τρέμοντας όλόκληρος. Θέλω να

ΕΚΛΕΚΤΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

Η ΣΥΓΝΩΜΗ

ΤΟΥ ALBERT JEAN

ΡΩΓΑΜΕ εκείνο το βράδυ — ένα από τα τελευταία βράδια του χειμώνα — σ' ένα άριστοκρατικό ρεστωράν. Είμαστε μία παρέα από εύθυμους γλεντζέδες, που δεν έκαιναμε άλλο τίποτε τότε παρά να γυρίζουμε από την μία κοσμική συγκέντρωση στην άλλη, από γλέντι σε γλέντι, να μην πιστεύουμε σε τίποτε και να περνούμε τη ζωή χαρούμενα. Βρισκόμαστε πειά στα επιδόρπια, πιδ φανταστούσαμε, φιλοσοφώντας έλαφρά για τη ζωή, όταν, σε μία στιγμή, ο βαρώνος ντε Μπωμανέγκερ, άφίροντας στο τραπέζι το χρυσάκινο ποτήρι της σαμπάνιας που τού είχε άδειάσει και χαϊδεύοντας το γαρόφαλλο που στόλιζε την μπουτονιέρα του σταυρωτού σμάκιν του, μās είπε:

— Τι τα θέλετε; Η ζωή α'ν ένα πράγμα πολύ παράξενο. Άκούστε μία ιστορία που συνέβη σ' έμένα πειά για να βεβαιωθείτε γι' αυτό που σας λέω... Τον περασμένο χειμώνα είχα νοικιάσει μία όρνια έπαυλη στίς Κάννες... Θα θυμάστε βέβαια ότι πειά: ήταν πολύ της μόδας οι χοροί των μεταμφιεσμένων στην Κωνή Ά...

μάθω κι εγώ αυτό που ξέρετε εσύ! Την αλήθεια. Για πές μου: Έπασε μόνη της;... ή μήπως... την έσπρωξες εσύ; Έ; Μίλητες! Όμολόγησε την αλήθεια! Πές μου το μυστικό σου. Έμπρός! Μίλητες.

Η νέα έδωλε μία κραυγή πόνου, κατώρθηκε ν' απαλλάξη τα χέρια της απ' τους ζωντανούς κλειούς που τά σφιγγαν κι έφυγε τρέχοντας, άφίροντας μόνον τον Ζαμμέν κατακίτρινο, έλασμένον, σαν να ήταν μευσμένος.

Άπ' την ημέρα εκείνη η Φανή δεν ξαναβρήκε πειά στο σπίτι του Ζαμμέν. Και από τότε η τρομερή άμφιβολία ριζώθηκε άκμήρη περισσότερα στην ψυχή του ζωγράφου...

Τέλος μία μέρα ο Ζαμμέν έλαβε ένα γράμμα. Ήταν της Φανής.

Άφου τού περιέγραφε τις περιπληνήσεις της και την δυστυχία που είχε περάσει απ' την ημέρα που έφυγε απ' το σπίτι του, κατέληγε με την εξής φράσι:

«Δεν άντέχω πειά... Η ζωή μου ε'νε άνυπόφορη... Δεν την θέλω πειά. Πηγαίνω να ριχθώ στον Βουλτάβο, στο ίδιο μέρος άκριβως, όπου πριν από όλο χρόνιο, σε μία κρίσιμη στιγμή... έσπρωξα κι έβριξα στο ποτάμι την Νινέτ... Σου ζητώ συγγνώμη για το μεγάλο κακό που σου έκανα...»

Τώρα ο ζωγράφος ήξερε... ήξερε επί τέλους την αλήθεια.

Τώρα όμως ένοιωσε πώς ήταν άκμήρη πιδ δυστυχισμένος από πρίν... από τότε που τον βασάνιζε η άμφιβολία...

κτι και ότι κάθε βράδυ στα μεγάλα ξενοδοχεία και στίς άριστοκρατικές επαύλεις δινότουσαν τέσσερες-πέντε μαζί τέτοιοι χοροί. Γι' αυτό όλοι προσπαθούσαν να μεταμφιεσθούν όσο τού δυνατόν πιδ πρωτότυπα, πιδ φανταχτερά... Έτσι κι εγώ παρουσιάζομουν στίς διάφορες συγκεντρώσεις με τις πιδ παράξενες και τις πιδ πλούσιες μεταμφιέσεις. Ένα βράδυ η λαϊδή Κένθωμ έδινε στην επιδλητική της έπαυλη «Καλλιφόρνια» μία έσπεριδα μεγαλοπρεπή, που θ' άποτελούσε το μεγαλύτερο γεγονός της σαϊζόν. Κουρασμένος πειά απ' τις διάφορες άλλες μεταμφιέσεις, άπεφάμισα να πάω στην έσπεριδα εκείνη μετεμφιεσμένος σε Καπουκίνο μοναχό.

Έφυγα απ' το σπίτι μου λίγο μετά τα μεσάνυχτα. Ο καιρός ήταν γλυκός και γι' αυτό, όταν έφθασα στα μιά του δρόμου, κατέβηκα απ' το αυτοκίνητό μου, το έδιωξα κι έπροχώρησα πεζή προς την έπαυλη της

λαϊδής Κένθωμ.

Ήμουν εδιδάχτος και σκεπτόμουν να χίλια δυό ευχάριστα πράγματα. Ξαφνικά άκουσα μία γυναικεία φωνή να φωνάζη πίσω μου:

— Πάτερ μου! Πάτερ μου! Γύρισε άμέσως και είδα μία νέα, που έδωλε εκείνη τη στιγμή απ' την πόρτα μιάς επαύλης και έτρεχε κατ' ευθείαν προς έμένα. Με πλησίασε με τα χέρια ένωμένα σε στάσι ικεσίας.

Ξέρετε ότι πάντοτε η λύπη κι η δυστυχία μιάς γυναικός, όποισδήποτε, με συγκινεί. Γι' αυτό, χωρίς καμμία ύπεροβολία, έκανα ένα βήμα προς τη νέα και τη ρώτησα:

— Έμένα φωνάζετε;

— Μάλιστα.

— Σε τί μπορώ να σας φανώ χρήσιμος;

— Εκείνη με κύτταξε μία στιγμή από πάνω ως κάτω και έπειτα μου είπε:

— Άσφαλώς η Θεία Πρόνοια σ' έστειλε... Έλάτε μαζί μου, πάτερ μου, σας παρακαλώ.

Και πιάνοντάς με από το μπράτσο, με τράβηξε ζωηρά προς την πόρτα, από την οποία είχε βγί. Έγώ την άκολουθούσα πρόθυμα, χωρίς να της ζητήσω περισσότερες εξηγήσεις.

Μπήκαμε στην έπαυλη, ανέβηκαμε τα μαρμάρια σκαλοπάτια της που

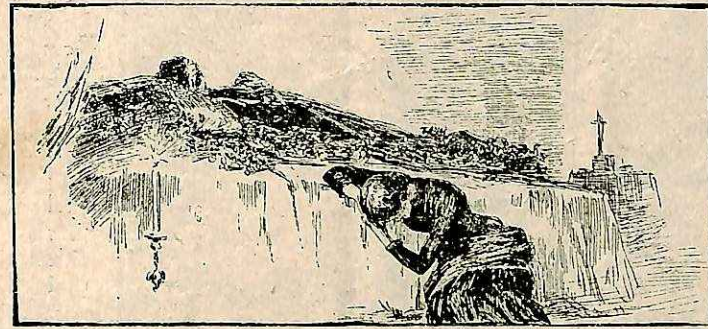
δόγηγούσαν σ' ένα είδος βεράντας, κι απ' εκεί περάσαμε στο χώλλ. Καθώς όμως προχωρούσαμε, άκουσα έναν ρόγχο που με προδιέθεσε άσχημα. Έκανα ένα βήμα πιδ πίσω για να φύγω. Άλλά η νέα μ' έπιασε απ' το ράσσο, λέγοντάς μου με τόνο πάντοτε ικεταυτικό:

— Όχι, όχι! Μή φύγετε! Λυπηθήτε μας.

Και με ώθησε με μία κίνησι γεμάτη σεβασμό, αλλά και με σταθερότητα προς την άνοιχτη πόρτα ενός δωματίου που βρισκόταν στο βάθος του χώλλ.

Το δωμάτιο εκείνο, που προφανώς ήταν κρεβάτοκάμαρο, φωτιζόταν απ' ένα μικρό λαμπάκι μωδ, τοποθετημένο σε μία έταξέρα δίπλα στο κρεβάτι.

Από την πρώτη ματιά που έρεξα μέσα, παρ' όλο το μισοκρύατο πιδ επικρατούσε, άντελήφθη ότι κάποια δραματική πάλη είχε γίνει πιδ όληγος στο δωμάτιο αυτό. Ένα έρμαρι και δύο πολυθρόνες ήταν άνα-

Τότε κατάλαβα ότι με είχαν πάρει για πραγματικό κληρικό κι έτοιμάσθηκα να όμολογήσω την αλήθεια. Άλλά είδα τόσο άγωνία ζωγραφισμένη στο πρόσωπό της, μία τέτοια έλπίδα μέσα στα μισοσβυσμένα μάτια της, τα όποια με δυσκολία έμειναν άνοιχτά, ώστε δεν είχα τη δύναμη να μιλήσω. Έσώπασα.

— Πησιάστε, πάτερ μου, μου είπε τότε η έτοιμοθάνατη. Έλάτε πιο κοντά. Δεν σας διακρίνω καλά.

Πήσιασα κι έσκυφα έπάνω της. Ήταν φανερό πιδ η δυστυχισμένη βρισκόταν στίς τελευταίες της στιγμές. Όσοστο έκανε μία μεγάλη προσπάθεια και με δυσκολία είπε, προφέροντας άργά-άργά τις λέξεις:

— Πάτερ μου!... Άμάρ... τηση. Είμαι μία μεγάλη... ένοχος... Ο άνδρας μου... με βρήκε... έδώ μέσα... πρίν... με τον άνθρω... πο... που άγαπώ... Μας έπυρο... βόλτες... Ο άλλος... ο φίλος μου... κατώρθηκε... έφυγε... αλλά εγώ... πεθαίνω...

Ένα κύμα αίματος βγήκε απ' το στόμα της και την άνάγκασε να σταματήσει. Η νέα, που ήταν κόρη της, άπρεσε άμέσως και την έσκουπισε. Τότε εκείνη έξακολουθούσε:

— Πέθανω... μα δεν θέλω... να φύγω... έτσι... χωρίς να πάρω... άφεσι... του άμαρτήματός... μου... Πάτερ μου... Έλεος... Πάτερ μου... Συχώ... ρεσε με...

Η φωνή της είχε έναν τόνο σπαρταχτικό. Τά δάχτυλά της άγγιξαν το ράσσο μου και γαντζώθηκαν στίς χάνδρες του κομπολογιού, που ήταν κρεμασμένο απ' τη μέση μου...

Ένωιθα πώς η δυστυχισμένη περιέμενε με άγωνία. Κρεμόταν απ' την παρμηκή κινήσι μου.

Ο βαρώνος σώπασε μία στιγμή. — Λοιπόν; λοιπόν; εσύ τί έκανες; ρωτήσαμε.

Το πρόσωπο πιδ βαρώνου πήρε μία έκφραση τόσο σοβαρή, που ποτε άλλοτε δεν είχαμε ιδί σ' αυτόν.

— Ξέρετε, είπε, ότι δεν πιστεύω ούτε στο Θεό, ούτε στο διάβολο. Κατα τη γνώμη μου ψυχή δεν υπάρχει. Και όμως έώσα με όλη μου την καρδιά την άφει άμαρτιών εκ μέρους του Θεού, που μου ζητούσε η ουσυσχημένη εκείνη γυναίκα, μολοντί είχα επίγνωση ότι όίεπρρατα τη στιγμή εκείνη μία έεροσυλία...

Όσοστο φανταζόμην πώς μεγαλειότερο όζ ήταν το άμαρτήμα μου, αν όμολογούσα ότι δεν ήμουν πραγματικός μοναχός και την άφαινα να πεύανη χωρίς την παρηγορία της συγγνώμης...

Όταν η γυναίκα εκείνη ένοιωσε πώς έφτασα κοντά της, μισάνοιξε τά βλέφαρά της και τα χείλη της και ψιθύρισε:

— Πάτερ μου! Ω, Πάτερ μου! Έλεος!...

ποδογορισμένες και έπάνω στο γεμάτο από νερά Περαικό χαλί βρισκονταν χίλια δυό ευχάριστα πράγματα.

Ξαφνικά άκουσα μία γυναικεία φωνή να φωνάζη πίσω μου:

— Πάτερ μου! Πάτερ μου! Γύρισε άμέσως και είδα μία νέα, που έδωλε εκείνη τη στιγμή απ' την πόρτα μιάς επαύλης και έτρεχε κατ' ευθείαν προς έμένα. Με πλησίασε με τα χέρια ένωμένα σε στάσι ικεσίας.

Ξέρετε ότι πάντοτε η λύπη κι η δυστυχία μιάς γυναικός, όποισδήποτε, με συγκινεί. Γι' αυτό, χωρίς καμμία ύπεροβολία, έκανα ένα βήμα προς τη νέα και τη ρώτησα:

— Έμένα φωνάζετε;

— Μάλιστα.

— Σε τί μπορώ να σας φανώ χρήσιμος;

— Εκείνη με κύτταξε μία στιγμή από πάνω ως κάτω και έπειτα μου είπε:

— Άσφαλώς η Θεία Πρόνοια σ' έστειλε... Έλάτε μαζί μου, πάτερ μου, σας παρακαλώ.

Και πιάνοντάς με από το μπράτσο, με τράβηξε ζωηρά προς την πόρτα, από την οποία είχε βγί. Έγώ την άκολουθούσα πρόθυμα, χωρίς να της ζητήσω περισσότερες εξηγήσεις.

Μπήκαμε στην έπαυλη, ανέβηκαμε τα μαρμάρια σκαλοπάτια της που

δόγηγούσαν σ' ένα είδος βεράντας, κι απ' εκεί περάσαμε στο χώλλ. Καθώς όμως προχωρούσαμε, άκουσα έναν ρόγχο που με προδιέθεσε άσχημα. Έκανα ένα βήμα πιδ πίσω για να φύγω. Άλλά η νέα μ' έπιασε απ' το ράσσο, λέγοντάς μου με τόνο πάντοτε ικεταυτικό:

— Όχι, όχι! Μή φύγετε! Λυπηθήτε μας.

Και με ώθησε με μία κίνησι γεμάτη σεβασμό, αλλά και με σταθερότητα προς την άνοιχτη πόρτα ενός δωματίου που βρισκόταν στο βάθος του χώλλ.

Το δωμάτιο εκείνο, που προφανώς ήταν κρεβάτοκάμαρο, φωτιζόταν απ' ένα μικρό λαμπάκι μωδ, τοποθετημένο σε μία έταξέρα δίπλα στο κρεβάτι.

Από την πρώτη ματιά που έρεξα μέσα, παρ' όλο το μισοκρύατο πιδ επικρατούσε, άντελήφθη ότι κάποια δραματική πάλη είχε γίνει πιδ όληγος στο δωμάτιο αυτό. Ένα έρμαρι και δύο πολυθρόνες ήταν άνα-

Τότε κατάλαβα ότι με είχαν πάρει για πραγματικό κληρικό κι έτοιμάσθηκα να όμολογήσω την αλήθεια. Άλλά είδα τόσο άγωνία ζωγραφισμένη στο πρόσωπό της, μία τέτοια έλπίδα μέσα στα μισοσβυσμένα μάτια της, τα όποια με δυσκολία έμειναν άνοιχτά, ώστε δεν είχα τη δύναμη να μιλήσω. Έσώπασα.

— Πησιάστε, πάτερ μου, μου είπε τότε η έτοιμοθάνατη. Έλάτε πιο κοντά. Δεν σας διακρίνω καλά.

Πήσιασα κι έσκυφα έπάνω της. Ήταν φανερό πιδ η δυστυχισμένη βρισκόταν στίς τελευταίες της στιγμές. Όσοστο έκανε μία μεγάλη προσπάθεια και με δυσκολία είπε, προφέροντας άργά-άργά τις λέξεις:

— Πάτερ μου!... Άμάρ... τηση. Είμαι μία μεγάλη... ένοχος... Ο άνδρας μου... με βρήκε... έδώ μέσα... πρίν... με τον άνθρω... πο... που άγαπώ... Μας έπυρο... βόλτες... Ο άλλος... ο φίλος μου... κατώρθηκε... έφυγε... αλλά εγώ... πεθαίνω...

Ένα κύμα αίματος βγήκε απ' το στόμα της και την άνάγκασε να σταματήσει. Η νέα, που ήταν κόρη της, άπρεσε άμέσως και την έσκουπισε. Τότε εκείνη έξακολουθούσε:

— Πέθανω... μα δεν θέλω... να φύγω... έτσι... χωρίς να πάρω... άφεσι... του άμαρτήματός... μου... Πάτερ μου... Έλεος... Πάτερ μου... Συχώ... ρεσε με...

Η φωνή της είχε έναν τόνο σπαρταχτικό. Τά δάχτυλά της άγγιξαν το ράσσο μου και γαντζώθηκαν στίς χάνδρες του κομπολογιού, που ήταν κρεμασμένο απ' τη μέση μου...

Ένωιθα πώς η δυστυχισμένη περιέμενε με άγωνία. Κρεμόταν απ' την παρμηκή κινήσι μου.

Ο βαρώνος σώπασε μία στιγμή. — Λοιπόν; λοιπόν; εσύ τί έκανες; ρωτήσαμε.

Το πρόσωπο πιδ βαρώνου πήρε μία έκφραση τόσο σοβαρή, που ποτε άλλοτε δεν είχαμε ιδί σ' αυτόν.

— Ξέρετε, είπε, ότι δεν πιστεύω ούτε στο Θεό, ούτε στο διάβολο. Κατα τη γνώμη μου ψυχή δεν υπάρχει. Και όμως έώσα με όλη μου την καρδιά την άφει άμαρτιών εκ μέρους του Θεού, που μου ζητούσε η ουσυσχημένη εκείνη γυναίκα, μολοντί είχα επίγνωση ότι όίεπρρατα τη στιγμή εκείνη μία έεροσυλία...

Όσοστο φανταζόμην πώς μεγαλειότερο όζ ήταν το άμαρτήμα μου, αν όμολογούσα ότι δεν ήμουν πραγματικός μοναχός και την άφαινα να πεύανη χωρίς την παρηγορία της συγγνώμης...

Όταν η γυναίκα εκείνη ένοιωσε πώς έφτασα κοντά της, μισάνοιξε τά βλέφαρά της και τα χείλη της και ψιθύρισε:

— Πάτερ μου! Ω, Πάτερ μου! Έλεος!...

Τώρα όμως ένοιωσε πώς ήταν άκμήρη πιδ δυστυχισμένος από πρίν... από τότε που τον βασάνιζε η άμφιβολία...

Τώρα όμως ένοιωσε πώς ήταν άκμήρη πιδ δυστυχισμένος από πρίν... από τότε που τον βασάνιζε η άμφιβολία...

Τώρα όμως ένοιωσε πώς ήταν άκμήρη πιδ δυστυχισμένος από πρίν... από τότε που τον βασάνιζε η άμφιβολία...

Τώρα όμως ένοιωσε πώς ήταν άκμήρη πιδ δυστυχισμένος από πρίν... από τότε που τον βασάνιζε η άμφιβολία...

Τώρα όμως ένοιωσε πώς ήταν άκμήρη πιδ δυστυχισμένος από πρίν... από τότε που τον βασάνιζε η άμφιβολία...

Τώρα όμως ένοιωσε πώς ήταν άκμήρη πιδ δυστυχισμένος από πρίν... από τότε που τον βασάνιζε η άμφιβολία...

Τώρα όμως ένοιωσε πώς ήταν άκμήρη πιδ δυστυχισμένος από πρίν... από τότε που τον βασάνιζε η άμφιβολία...

Τώρα όμως ένοιωσε πώς ήταν άκμήρη πιδ δυστυχισμένος από πρίν... από τότε που τον βασάνιζε η άμφιβολία...

Τώρα όμως ένοιωσε πώς ήταν άκμήρη πιδ δυστυχισμένος από πρίν... από τότε που τον βασάνιζε η άμφιβολία...

Τώρα όμως ένοιωσε πώς ήταν άκμήρη πιδ δυστυχισμένος από πρίν... από τότε που τον βασάνιζε η άμφιβολία...

Τώρα όμως ένοιωσε πώς ήταν άκμήρη πιδ δυστυχισμένος από πρίν... από τότε που τον βασάνιζε η άμφιβολία...

Τώρα όμως ένοιωσε πώς ήταν άκμήρη πιδ δυστυχισμένος από πρίν... από τότε που τον βασάνιζε η άμφιβολία...

Τ' ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΡΩΣΙΚΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ

ΤΟΥ ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΤΣΕΧΩΦ

Ο ΥΠΝΟΣ

Η νύχτα είχε περασμένη. Η Βάρκα, μικρούλα υπηρέτρια δεκατριών χρόνων, κουνάει την κούνια, όπου βρίσκεται ένα παιδάκι. Τό ναγουρίζει με σιγανή φωνή, επαναλαμβάνοντας βλοένα:

Νάνι, νάνι, το μωρό μου...

Μέσα στην κάμαρη, μπρός στο είκονοστάσι, καίει μια μικρή πράσινη καντήλα. Σ' ένα σκονισμένο, τεντωμένο από τη μιά ως την άλλη άκρη της κάμαρης, κρέμονται μερικά άσπρоруχα κ' ένα μακρύ πανταλόνι μαύρο. Η λάμπα σχηματίζει στο νταβάνι μια πλατειά πράσινη βούλα και τ' άσπρоруχα ρίχνουν τούδε μακρούδες των ίσκιους στο τζάκι, στην κούνια και στη Βάρκα. Μια μυρωδιά από λαχανόσουπα και δέρματα γεμίζει όλο το δωμάτιο.

Το μωρό, που από μέρες τώρα είναι κουναχωμένο, κλαίει. Κλαίει, κλαίει αδιάκοπα και κανείς δεν ξέρει πότε θα πάψει...

Και η Βάρκα θέλει να κοιμηθώ. Τα μάτια της κολλάνε, το κεφάλι της γέρνει ολόενα κάτω κι' ο λαιμός της δεν μπορεί να το βαστήξει. Δεν μπορεί πει να σιγήσει ούτε τα βλέφαρά της, ούτε τα χείλη της και της φαίνεται πως το πρόσωπό της έχει ξεραθεί, σαν ξύλο, και πως το κεφάλι της έχει γίνει μικρό σαν της καρφίτσας.

— Νάνι, νάνι, το μωρό μου... λέει πάντα με ξεφυσισμένη φωνή.

Πίσω απ' την πόρτα, στη διπλανή κάμαρη, ό άφεντης της κι' ο παραινός του ό Θανάσης ροχαλίζουν... Η κούνια τρίζει παραπονετικά...

— Όλη αυτή ή μουσική έννευρίζει τη Βάρκα, γιατί μεγαλώνει τη νύστα της κι' ή φτωχούλα υπηρέτρια δεν πρέπει να κοιμηθώ. Άν την πάρω ό ύπνος — ό Θεός να τη φυλάει απ' αυτό! — τ' άφεντικά της όα τη δείρουν...

Τό καντήλι τρεμοσβύνει και κάνει τη μεγάλη πράσινη βούλα στο νταβάνι και τούς άλλους ίσκιους να χορεύουν, ενώ μέσα στο μισοκοιμισμένο μυαλό της Βάρκας σχηματίζονται χίλια δυό άόριστα όνειρα...

Στην άρχή βλέπει μερικέες μαύρες σκιές, που κυνηγούν, μέσα στον άέρα, ή μία την άλλη και που φωνάζουν σαν μωρό. "Επειτα ή σκιές χάνονται κι' ή Βάρκα βλέπει έναν πλατύ δρόμο, γεμάτο λάσπη. Κάτω κυλούν άπάνω στο δρόμο, άνθρωποι περνούν με διάσχυτα στον ώμο τους, σκιές πλανιόνται έδω κι' εκεί. Άξαφνα όί άνθρωποι κι' ή σκιές αυτές εξαπλώνονται στο λασπω-

μένο δρόμο. «Γιατί τό κάνουνε αυτό;» ρωτάει ή Βάρκα. «Γιά να κοιμηθώμε, γιά να κοιμηθώμε!» της άπαντούν. Και βυθίζονται άμέσως στον πόνο γοητευτικό ύπνο. Άπάνω στή τηλεγραφικά σύρματα βρίσκονται κουρασμένα κοράκια και κίτσες, που, κλαίγοντας σαν μωρά, προσπαθούν να τούς ξυπνήσουν...

— Νάνι, νάνι, το μωρό μου!... εξακολουθεί να μουμουρίζει ή Βάρκα μέσα στα όνειρά της.

Τώρα βλέπει πως βρίσκεται σε μία σκοτεινή καλύβα, της οποίας ό άέρας είναι πνιγρός και βαρύς. Άπάνω στο πάτωμα στριφογυρίζει ό μακαρίτης ό πατέρας της. Η Βάρκα δεν τον βλέπει, γιατί τό σκοτάδι είναι πυκνό, αλλά τον άκούει. Είν' άρρωστος κι' όί πόντοι του τον κάνουν να στριφογυρίζη καταγής και να βογγάει. Πονάει τόσο, ώστε δεν μπορεί να προσφέρη μία λέξη. Μονάχα έν' άτέλειωτο: «Ω!... Ω!... Ω!...»

— Μά, γιαντρέ μου, ρωτάει ή μητέρα της Βάρκας, πως όα πάει;... Δεν έχουμε άλογο...

— Δεν πειράζει... Όα ζητήσω έχω όνα άπ' τούς άφεντάδες σο κι' όα μου τό δώσουν...

Ό γιαντρές φεύγει, τό κερί σβύνει κι' άκούγεται πάλι τό «ω!... ω!... ω!...»

— Μά, γιαντρέ μου, ρωτάει ή μητέρα της, ή Πελαγία, έχει πάει στο σπίτι των άφεντηδων γιά να τούς πη ότι ό άνδρας της πεθαίνει. Είναι ώρα τώρα φευ γάτη και ύπου νάναι, πρέπει να γυρίση. Η Βάρκα, πλαγιασμένη άπάνω στο σοφόνιο της καλύβας, δεν κοινοείται πώς τό πρόσωπό της έχει ξεραθεί, σαν ξύλο, και πως το κεφάλι της έχει γίνει μικρό σαν της καρφίτσας.

— Νάνι, νάνι, το μωρό μου... λέει πάντα με ξεφυσισμένη φωνή.

Πίσω απ' την πόρτα, στη διπλανή κάμαρη, ό άφεντης της κι' ο παραινός του ό Θανάσης ροχαλίζουν... Η κούνια τρίζει παραπονετικά...

— Όλη αυτή ή μουσική έννευρίζει τη Βάρκα, γιατί μεγαλώνει τη νύστα της κι' ή φτωχούλα υπηρέτρια δεν πρέπει να κοιμηθώ.

Άν την πάρω ό ύπνος — ό Θεός να τη φυλάει απ' αυτό! — τ' άφεντικά της όα τη δείρουν...

Τό καντήλι τρεμοσβύνει και κάνει τη μεγάλη πράσινη βούλα στο νταβάνι και τούς άλλους ίσκιους να χορεύουν, ενώ μέσα στο μισοκοιμισμένο μυαλό της Βάρκας σχηματίζονται χίλια δυό άόριστα όνειρα...

Στην άρχή βλέπει μερικέες μαύρες σκιές, που κυνηγούν, μέσα στον άέρα, ή μία την άλλη και που φωνάζουν σαν μωρό. "Επειτα ή σκιές χάνονται κι' ή Βάρκα βλέπει έναν πλατύ δρόμο, γεμάτο λάσπη. Κάτω κυλούν άπάνω στο δρόμο, άνθρωποι περνούν με διάσχυτα στον ώμο τους, σκιές πλανιόνται έδω κι' εκεί. Άξαφνα όί άνθρωποι κι' ή σκιές αυτές εξαπλώνονται στο λασπω-

— Όα πεθάνω, εύγενέστατε... τραυλίζει με δυσκολία εκείνος... Όα πεθάνω...

— Μή λές άνοησίες... Όα γίνης καλά...

Και ό γιαντρές εξετάζει τον πατέρα της επί ένα όλόκληρο τέταρτο. "Επειτα σηκώνεται και λέει:

— Εγώ δεν μπορώ να σοϋ κάνω τίποτε... Πρέπει να πās στο νοσοκομείο γιά να κάνης έγχείρησι...

Πρέπει να πās τώρα άμέσως... Είναι βέβαια άργά και στο νοσοκομείο όα κοιμούνται όλοι, μα αυτό δεν έχει σημασία... Άκούς;... Πρέπει να πās άμέσως...

— Μά, γιαντρέ μου, ρωτάει ή μητέρα της Βάρκας, πως όα πάει;... Δεν έχουμε άλογο...

— Δεν πειράζει... Όα ζητήσω έχω όνα άπ' τούς άφεντάδες σο κι' όα μου τό δώσουν...

Ό γιαντρές φεύγει, τό κερί σβύνει κι' άκούγεται πάλι τό «ω!... ω!... ω!...»

— Μά, γιαντρέ μου, ρωτάει ή μητέρα της, ή Πελαγία, έχει πάει στο σπίτι των άφεντηδων γιά να τούς πη ότι ό άνδρας της πεθαίνει. Είναι ώρα τώρα φευ γάτη και ύπου νάναι, πρέπει να γυρίση. Η Βάρκα, πλαγιασμένη άπάνω στο σοφόνιο της καλύβας, δεν κοινοείται πώς τό πρόσωπό της έχει ξεραθεί, σαν ξύλο, και πως το κεφάλι της έχει γίνει μικρό σαν της καρφίτσας.

— Νάνι, νάνι, το μωρό μου... λέει πάντα με ξεφυσισμένη φωνή.

Πίσω απ' την πόρτα, στη διπλανή κάμαρη, ό άφεντης της κι' ο παραινός του ό Θανάσης ροχαλίζουν... Η κούνια τρίζει παραπονετικά...

— Όλη αυτή ή μουσική έννευρίζει τη Βάρκα, γιατί μεγαλώνει τη νύστα της κι' ή φτωχούλα υπηρέτρια δεν πρέπει να κοιμηθώ.

Άν την πάρω ό ύπνος — ό Θεός να τη φυλάει απ' αυτό! — τ' άφεντικά της όα τη δείρουν...

Τό καντήλι τρεμοσβύνει και κάνει τη μεγάλη πράσινη βούλα στο νταβάνι και τούς άλλους ίσκιους να χορεύουν, ενώ μέσα στο μισοκοιμισμένο μυαλό της Βάρκας σχηματίζονται χίλια δυό άόριστα όνειρα...

Στην άρχή βλέπει μερικέες μαύρες σκιές, που κυνηγούν, μέσα στον άέρα, ή μία την άλλη και που φωνάζουν σαν μωρό. "Επειτα ή σκιές χάνονται κι' ή Βάρκα βλέπει έναν πλατύ δρόμο, γεμάτο λάσπη. Κάτω κυλούν άπάνω στο δρόμο, άνθρωποι περνούν με διάσχυτα στον ώμο τους, σκιές πλανιόνται έδω κι' εκεί. Άξαφνα όί άνθρωποι κι' ή σκιές αυτές εξαπλώνονται στο λασπω-

μένο δρόμο. «Γιατί τό κάνουνε αυτό;» ρωτάει ή Βάρκα. «Γιά να κοιμηθώμε, γιά να κοιμηθώμε!» της άπαντούν. Και βυθίζονται άμέσως στον πόνο γοητευτικό ύπνο. Άπάνω στή τηλεγραφικά σύρματα βρίσκονται κουρασμένα κοράκια και κίτσες, που, κλαίγοντας σαν μωρά, προσπαθούν να τούς ξυπνήσουν...

— Νάνι, νάνι, το μωρό μου!... εξακολουθεί να μουμουρίζει ή Βάρκα μέσα στα όνειρά της.

Τώρα βλέπει πως βρίσκεται σε μία σκοτεινή καλύβα, της οποίας ό άέρας είναι πνιγρός και βαρύς. Άπάνω στο πάτωμα στριφογυρίζει ό μακαρίτης ό πατέρας της. Η Βάρκα δεν τον βλέπει, γιατί τό σκοτάδι είναι πυκνό, αλλά τον άκούει. Είν' άρρωστος κι' όί πόντοι του τον κάνουν να στριφογυρίζη καταγής και να βογγάει. Πονάει τόσο, ώστε δεν μπορεί να προσφέρη μία λέξη. Μονάχα έν' άτέλειωτο: «Ω!... Ω!... Ω!...»

— Μά, γιαντρέ μου, ρωτάει ή μητέρα της Βάρκας, πως όα πάει;... Δεν έχουμε άλογο...

— Δεν πειράζει... Όα ζητήσω έχω όνα άπ' τούς άφεντάδες σο κι' όα μου τό δώσουν...

Ό γιαντρές φεύγει, τό κερί σβύνει κι' άκούγεται πάλι τό «ω!... ω!... ω!...»

θη. "Ω! με τί γλύκα πού όα κοιμόταν... Μά ή μητέρα της, πού πατάει δίπλα της, την τραβάει από τό χέρι... Είναι κι' ή δυό βιαστικές, γιατί πηγαίνουν στην πόλη να βρουν δουλειά.

— Έλεημοσύνη, γιά όνομα του Χριστού! λέει ή μητέρα της στους διαβάτες. Έλεημοσύνη!...

Μά άξαφνα, μία φωνή πολύ γνωστή στη Βάρκα, άκούγεται:

— Δώσε μου τό παιδί!... Δώσε μου τό παιδί!... Κοιμάσαι, τεμπέλα;

Η Βάρκα άναπηδάει, κυττάζει και καταλαβαίνει. Δεν βλέπει ούτε τό δρόμο πειά, ούτε τη μητέρα της, ούτε τούς διαβάτες: μονάχα ή κυρά της, που ήρθε γιά να βυζάξη τό μωρό, βρίσκεται στη μέση του δωματίου.

Ενώ ή χοντρή κυρά, με τούς πλατειούς ώμους, δίνει γάλα στο παιδί και τό ήσυξάει, ή Βάρκα την κυττάζει και περιμένει να τελειώση... Πίσω απ' τα παράθυρα άρχίζει να χαράζει η πειά. Μέσα στο δωμάτιο ή σκιές σβύνουν σιγά-σιγά. Σε λίγο όα ξεμερώση...

— Πάρε το! της λέει ή κυρά της κουμπώνοντας τό πουκαμισό της.

Η Βάρκα παίρνει τό μωρό, τό βάζει στην κούνια και ξαναρχίζει να τό κουνάη... Σε λίγο άκουμπάει τό κεφάλι της στην άκρη της κούνιας, ενώ κουνιέται όλοένα σύγχρομη γιά να νικήση τον ύπνο της. Μά τα μάτια της κλείνουν. Τό κεφάλι της είναι βαρύ.

— Βάρκα, άκούγεται ή φωνή του άφεντη της πίσω απ' την πόρτα, άναψε τό φούρο!

Είναι πειά ώρα να σηκωθώ γιά ν' άρχίση τις δουλειές της. Η Βάρκα άφίνει την κούνια και τρέχει στην αυλή γιά να βρή ξύλα. Είν' ευχαριστήμενη, γιατί όταν περπατάει κανείς νυστάζει λιγώτερο, παρά όταν βρίσκεται καθιστός. Φέρνει τό ξύλα και άνάβει τό φούρο. Νοιώθει τώρα τό βαρύ κεφάλι της να καθιρίζει κάπως.

— Βάρκα, της φωνάζει ή κυρά της, έτοιμάσε τό σαμοβάρι!

Η Βάρκα κόβει δαδί, μα πριν άκούμα τ' άνάψη, νέα διαταγή της κυράς της:

— Βάρκα, καθάρισε τα παπούτσια σου...

Η Βάρκα καθάρισε τα παπούτσια, καθέτα σε μία γωνιά κι' άρχίζει να τα καθαρίζει. Σκέπτεται τί καλά πού όα ήταν να χώση τό κεφάλι της μέσα στο μεγάλο αυτό παπούτσι και να κοιμηθώ λίγο...

Και άξαφνα βλέπει τό παπούτσι να μεγαλώνει, να φουσκώνει, να γεμίζει όλο τό δωμάτιο.

— Βάρκα, άκούγεται πάλι από μέσα ή φωνή της κυράς της, πλύνε τη κάλα του δρόμου!

Η Βάρκα πλένει τη κάλα, σπινυρίζει τα δωμάτια, άνάβει τα τζάκια, πηγαίνει στα φώνια, κάνει ένα σωρό δουλειές...

Δεν μένει ούτε στιγμή έλεύθερη.

Τώρα καθέτα, μπροστά στο μεγάλο τραπέζι της κούνιας και καθιρίζει πατάτες. "Ω, τίποτε δεν της είναι

Η ΑΧΑΡΙΣΤΙΑ ΤΩΝ ΑΝΘΡΩΠΩΝ

ΜΙΑ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΤΟΥ ΚΟΛΟΜΒΟΥ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΒΑΣΙΛΕΑ ΤΟΥ

"Όπου ό μεγάλος έξερρευνητής έγκαταλείπεται στην τύχη. Προδοσίες, ραδιουργίες, συκοφαντίες. Τό τελευταίο έξερρευνητικό ταξίδι. Τά πληρώματα στασιάζουν. Δέκα μηνών έγκαταλείφεις. Ό πόνος του μεγάλου έξερρευνητού. "Όπου ή μεγάλης εύεργεσίας πληρώνονται με τη μεγαλειότερη άχαριστία.

Δημοσιεύουμε παρακάτω μία επιστολή του Χριστοφόρου Κολόμβου, την οποία ό μεγάλος έξερρευνητής έστειλε πρὸς τὸν βασιλέα της Ισπανίας, τὸν Φερδινάνδο τὸν Καθολικό, ἀπὸ τῆς Ζαμιάικα τὸν Ἀντιλλῶν, τρία χρόνια πρὸ τοῦ θανάτου του. Τὴν εποχὴν ἐκείνην ὁ Κολόμβος, τὸν ὁποῖον ἡ ἀχαριστία τὸν Ἰσπανὸν καὶ τὸ μῖσος ἐκείνων πὺρ ἤλεγαν τὴν δόξα του, εἶχε συντρίψει κυριολεκτικῶς, ἔκανε τὸ τελευταῖο έξερρευνητικὸ ταξίδι του. Μὰ τὸ μεγαλιώτερο μέρος τὸν πληρωμάτων του, ὑποκινούμενὸ ἀπὸ τοὺς μοχθηροὺς ἀντιζήλους του, ἐστασίασε καὶ τὸν ἐγκατέλειπε στὴ Ζαμιάικα μαζί μ' ἐκείνους πὺρ τοῦ ἔμειναν πιστοί. Τὸ καὶ τὸ Κολόμβος ζήτησε ἐνισχύσεις, τόσο ἀπ' τὴν Ἰσπανία, ὅσο καὶ ἀπ' τοὺς δικαστὰς τὸν νέων ἀποικιῶν της, τίς ὁποῖες αὐτὸς εἶχε ἀνακαλύψει. Κανείς δὲν τοῦ ἀπαντοῖσε. Ἀπὸ σκοποῦ ὅλοι τὸν ἄφιναν νὰ πεθάνη μακριὰ ἀπ' τὴν πατρίδα του. Τότε ὁ Κολόμβος ἀναγκάστηκε νὰ στείλῃ στὸν βασιλέα του τὴν ἐπιστολὴν πὺρ δημοσιεύουμε, μίαν ἐπιστολὴν γεμάτην διαμαρτυρία καὶ πόνο γιά τὴν ἀχαριστία μὲ τὴν ὁποία πληρώθηκαν ἡ πρὸς τὴν πατρίδα ὑπηρεσίες του.

— Βάρκα, της φωνάζει ή κυρά της, έτοιμάσε τό σαμοβάρι.

Μά τό σαμοβάρι εἶνε μικρὸ καὶ, πρὶν σεβρισταθῶν ὅλ' οἱ προσκαλεσμένοι, πρέπει νὰ ξανανάψη πέντε φούρες. Μετὰ τό τσάι, ή Βάρκα μένει ἀκίνητη μίαν ὥρα στὴν ἴδια θέσι. Κυττάζει τοὺς προσκαλεσμένους καὶ περιμένει διαταγὰς.

— Βάρκα, πήγαίνε ν' αγοράσης τρεῖς μοτιλίες μύρα!

Η Βάρκα άφίνει τη θέσι της και πολαινει να τρέξη γιά να διώξη τον ύπνο της.

— Βάρκα, πήγαίνε ν' αγοράσης βότκα!... Βάρκα, πού εἶνε τό τέρμπουσόν!... Βάρκα, ψῆσε τίς ρέγγες!...

Η Βάρκα άφίνει τη θέσι της και πολαινει να τρέξη γιά να διώξη τον ύπνο της.

— Βάρκα, πήγαίνε ν' αγοράσης βότκα!... Βάρκα, πού εἶνε τό τέρμπουσόν!... Βάρκα, ψῆσε τίς ρέγγες!...

Η Βάρκα άφίνει τη θέσι της και πολαινει να τρέξη γιά να διώξη τον ύπνο της.

— Βάρκα, πήγαίνε ν' αγοράσης βότκα!... Βάρκα, πού εἶνε τό τέρμπουσόν!... Βάρκα, ψῆσε τίς ρέγγες!...

Η Βάρκα άφίνει τη θέσι της και πολαινει να τρέξη γιά να διώξη τον ύπνο της.

— Βάρκα, πήγαίνε ν' αγοράσης βότκα!... Βάρκα, πού εἶνε τό τέρμπουσόν!... Βάρκα, ψῆσε τίς ρέγγες!...

Η Βάρκα άφίνει τη θέσι της και πολαινει να τρέξη γιά να διώξη τον ύπνο της.

— Βάρκα, πήγαίνε ν' αγοράσης βότκα!... Βάρκα, πού εἶνε τό τέρμπουσόν!... Βάρκα, ψῆσε τίς ρέγγες!...

Η Βάρκα άφίνει τη θέσι της και πολαινει να τρέξη γιά να διώξη τον ύπνο της.

— Βάρκα, πήγαίνε ν' αγοράσης βότκα!... Βάρκα, πού εἶνε τό τέρμπουσόν!... Βάρκα, ψῆσε τίς ρέγγες!...

Η Βάρκα άφίνει τη θέσι της και πολαινει να τρέξη γιά να διώξη τον ύπνο της.

— Βάρκα, πήγαίνε ν' αγοράσης βότκα!... Βάρκα, πού εἶνε τό τέρμπουσόν!... Βάρκα, ψῆσε τίς ρέγγες!...

Η Βάρκα άφίνει τη θέσι της και πολαινει να τρέξη γιά να διώξη τον ύπνο της.

— Βάρκα, πήγαίνε ν' αγοράσης βότκα!... Βάρκα, πού εἶνε τό τέρμπουσόν!... Βάρκα, ψῆσε τίς ρέγγες!...

Η Βάρκα άφίνει τη θέσι της και πολαινει να τρέξη γιά να διώξη τον ύπνο της.

ΑΝΤ. ΤΣΕΧΩΦ

ή ψυχικές και σωματικές κακουχίες, τις οποίες υφίσταμεθα τόσο εγώ όσο και ό γυιός μου, ό αδελφός μου και όί φίλοι μου. Δέκα μήνες τώρα βρίσκομαστε έδω, έγκαταλειμμένοι από όλους, ζώντας επάνω στα καταστρώματα των μισοκατεστραμμένων πλοίων μας. Από τούς άνδρες τών πληρωμάτων μας, όσοι έμειναν υγιείς, επανειστάτησαν υπό την άρχηγία του Περράς ντε Σεβίλ. Οι άλλοι πού κατ' ανάγκην μού έμειναν πιστοί, εινε κατ'ελάχιστον ή έτοιμοθάνατοι... Οι Ίνδοι μās έχουν έγκαταλείψει... Και έτσι, δεν μās μένει πειά παρά να πεθάνουμε τής πείνας...

"Όλα αυτά τα άλλεπάλληλα άτυ-

τὸς ὁμοίους του θεωρεῖται σήμερα ὡς ἐγκλημα! Τά δυστυχήματά μου μού κατέστησαν ἀφόρητὴ τὴ ζωὴ καὶ βοδύμαι μήπως οἱ τίτλοι τὸ ἰσοδίου ἀντιβασιλείας καὶ τοῦ ναυάρχου πὺρ μού ἀπενεμήθῃσαν, με κατέστησαν ἀντιπαθὴ στὸν Ἰσπανικὸ λαόν.

Όα ήταν άδύνατον να μη καταλήθῃτε από δικαία ἀγανάκτησι αν έδλεπατε πως μού συμπεριφέρονται: οί συμπατριώται μου. Μόνος, γέρος και άρρωστος, βρίσκομαι έγκαταλειμμένος στον άριζόενο αυτόν τόπο μαζί με τούς επινέοντας συντρόφους μου και περιμένω τόν θάνατο να με λυτρώση. Κανείς δεν έχρηται να με συνδράμη στην άπελπιστική αυτή θέσι. Ό δικαστής τού Ἀγίου Δομινίκου, μόλις έμαθε τὴν κατάστασι στην οποία βρίσκομαι, έκανε πως συγκινήθηκε κι' έστειλε ένα πλοίο του γιά να μάθω πως είμαι...

Τό έκανε όμως αυτό με τὴν ελπίδα ότι θα μάθαινε ότι πέθαναν τέλος πάντων, γιατί τό πλοίο ούτε σταμάτησε καν έδω, ούτε ήλθε κανείς απ' αυτό να μās επισκεφθώ... Δεν έφερε κανένα γράμμα γιά μας, ούτε καν δέχθηκε να παραλάβη δικα μας. Από όλα αυτά βγάζω τό συμπέρασμα ότι οί άξιωματικοί της Μεγαλειότητός Σας έχουν πάρει τὴν απόφασι να με αφήσουν να πεθάνω έδω.

"Ω, Θεέ μου, σὺ πὺρ συμπονεῖς τοὺς δυστυχισμένους, γιατί ὁ Κανέλ Μπονάνιλα να μη με σκοτώση όταν μ' εγγάμωνσε από όλο τό χρυσάφι μου και με έστειλε έδω σὺν δροσίσμα, δίχως να με δικάζει, δίχως να μού απευθύνη τὴν παραμικρὴ κατηγορία, στὴν Ἰσπανία; Τά δεσμά αυτά εινε τώρα πλέον, αλλοίμονο, ή μόνη μου περιουσία. Κι' εταν πεθάνω, θέλω να ταφῶν μαζί μου, γιατί, γιά τὴν τιμὴ τού ὀνόματος της Ἰσπανίας, ένα τόσο φοβερό ἐγκλημα πρέπει να λησμονηθώ και να πεθάνω μαζί μου. Οι μελλουσες γενεές θα κλάψουν ἀσφαλώς όταν μάθουν ότι ὁ Κολόμβος, ὁ ὁποῖος θυσιάζοντας τὴ μικρὴ του προσωπικὴν περιουσία χωρὶς να ζητήση τὴν παραμικρὴ βοήθεια ἀπὸ τὸν βασιλέα της Ἰσπανίας, καὶ ἐκθέτοντας σε ἀπειλὸν κινδύνους τὴ ζωὴν τοῦ ἀδελφοῦ του καὶ τὴν δικήν του, κατωβόλεσε, σέ διάσπασμα εἰκοσι έπὺν καὶ μετὰ τέσσερα ταξίδια, ν' επιστρέφω στην πατρίδα του καὶ στὸν βασιλέα του τις μεγαλιώτερες υπηρεσίες πὺρ ήταν δυνατὸν να τοῦ προσφέρη ένας θνητός, πέθανε μόνος καὶ ἐρημός, συκοφαντημένος καὶ λησμονημένος ἀπ' όλους... Η μελλουσες γενεές θα φέρουν εταν μάθουν ότι ὁ ἄνθρωπος αὐτός πὺρ εἶχε στὴν Ἰσπανία έναν νέον κόρμο, δεν μπόρεσε να βρῇ οὔτε στὸν χίλιο πὺρ ἀνεκάλυψε, οὔτε στὴν πατρίδα του, μίαν ἀθλία καλύβη γιά νὰ ζήση καὶ νὰ πεθάνη ἡσυρῶς!...

ΧΡΙΣΤ. ΚΟΛΟΜΒΟΣ

Ο Χριστοφορος Κολόμβος

χίματα μ' έχουν κάνει τό δυστυχέστερο άνθρωπο πὺρ υπήρχε πατέ επί της γῆς. Θάλαγε κανείς ότι καὶ ὁ Θεός ακόμη σιμαχεί με τούς φθονρούς συμπατριώτας μου καὶ θέλει να με τιμωρήση γιά τις υπηρεσίες πὺρ προσέφερα στὸν βασιλέα μου καὶ στὴν πατρίδα μου, ὡς αν αυτές να ἦσαν τὰ χειρότερα τῶν ἐγκλημάτων.

— "Ω, σὺ, Οὐρανέ, καὶ σεις, Ἄγιοι Πατέρες πὺρ κατοικεῖτε σ' αὐτόν, κάμετε τούλάχιστον ὥστε ὁ βασιλεὺς μου Δόν Φερδινάνδος καὶ ἡ ένδοξος βασίλισσά μου Δόνα Ἰσαβέλλα να μάθουν ότι ὁ ζήλος πὺρ επέδειξα γιά να τούς υπηρετήσω ὑπέρσε ή άπορρη ὅλων αὐτῶν τῶν δυστυχίων μου... Προμαντεύω με σίκερη τὸ φρικτὸ τέλος πὺρ ἐπιφυλάσσει τόσο σε μένα, ὅσο καὶ τοὺς δυστυχισμένους καὶ γενναίους αὐτοὺς ἀνθρώπους πὺρ μού παρέμειναν πιστοί. Φαίνεται, αλλοίμονο! ότι ή δικαιοσύνη βρίσκεται μόνο στὸν Οὐρανὸ καὶ ότι τό να εύεργετήση κανείς

απανία έναν νέον κόρμο, δεν μπόρεσε να βρῇ οὔτε στὸν χίλιο πὺρ ἀνεκάλυψε, οὔτε στὴν πατρίδα του, μίαν ἀθλία καλύβη γιά νὰ ζήση καὶ νὰ πεθάνη ἡσυρῶς!...

ΧΡΙΣΤ. ΚΟΛΟΜΒΟΣ

"Ας ἔλθουμε ὁμῶς στὸν Φάουστ.
Δὲν εἶνε ἀκριβῶς γνωστὸ πότα γεν.

Ἡ παράδοσις ὅμως ἀναφέρει ὅτι τὸν Φάουστ τὸν ἐστραγγάλισεν ὁ υἱὸς τοῦ Διάβολου, γιὰ νὰ πάρῃ τὴν ψυχὴν του, σύμφωνα μὲ μιά συμφωνίαν ποὺ εἶχε κάνει μαζύ του. Γιατί, σύμφωνα μὲ τὴν παράδοσιν, ὁ Φάουστ εἶπε ὅτι ὁ ἄνθρωπος ποὺ ἐπούλῃσεν τὴν ψυχὴν του στὸν Διάβολο!

...στα μάτια και να τὸν ἀφίσταν
χόν. Ἐβγήκα ἔξω. Σὲ λίγο ἔννοιω-
σα μυρωδιά γαλαξίου χ' ἔτρεξα ἀμέ-
σως, ἀλλὰ ἦταν ἀργά πια... Τὸν
βρήκα νεκρόν!...

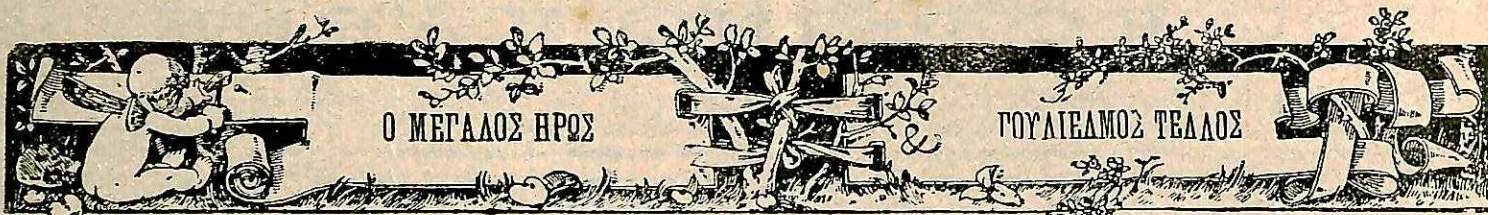
...κλήσσει η ἡρε-
μία μου. Ἡ πέν-
τα μου τρέχει στο
καρτί, χωρίς νὰ

τις α εναντιο-
της δυστυχισμέ-
νης αυτής γυναί-
κας, υπαψίστη

καὶ τὸ ντουφέκι θάνατος καὶ ὁ ἀρά-
(της εἶνε χάρος.

Η ΩΡΑΙΟΤΕΡΕΣ ΜΕΣΑΙΩΝΙΚΕΣ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ

Ένας άπλος οικόνομος γυναικείου μοναστηριού που γίνεται μεγάλος ήρωας επαναστάσεως. Ο άπαισιος τύραννος Έρμαν Γκέσλερ. Τρεις πρώτοι επαναστάται: Βέρνερ Σταουφφάχερ, Βάλτερ Φούρστ, Μίχταλ. Πώς δεν έτελειωσε το κτίσιμο του σπιτιού του Βέρνερ. Έβγαλαν τα μάτια του πατέρα του. Ο φόνος του υπηρέτου. Η εμφάνιση του Γουλιέλμου Τέλλου. Το σχέδιο της εξέγερσης, κλπ.

Α.

Θα σας αφηγηθούμε σήμερα την ιστορία ενός μεγάλου ήρωος, του περίφημου Γουλιέλμου Τέλλου, του οποίου το όνομα είναι στενά συνδεδεμένο με την απελευθέρωση της Ελβετίας απ' τον Αυστριακό ζυγό.

Την εποχή του Γουλιέλμου Τέλλου Αυστριακός της Αυστρίας ήταν ο Αλβέρτος, της μεγάλης οικογενείας των Αψβούργων. Όσο για την Ελβετία, βρισκόταν τότε υποταγμένη στην πιο σκληρή δουλεία. Μονάχα τρεις επαρχίες της, η Ούρι, το Σάιτς και το Ούντερβαλντ, είχαν κάποια αυτονομία. Όταν όμως αργότερα οι κάτοικοι των επαρχιών αυτών αντιστάθηκαν στη θέληση του Αυστριακού, ο οποίος επέχειρσε να τους αφαιρέσει και το τελευταίο ίχνος της ελευθερίας που τους έμενε, τότε και σ' αυτές ξέσπασε η πιο φοιτητική τυραννία. Για κυβερνήτας των επαρχιών αυτών ο Αυστριακός Αλβέρτος έστειλε δυο τρομερούς καταπιεστές, έναν Έρμαν Γκέσλερ και έναν Μπερίγκερ ντε Λάντεμπεργκ, οι οποίοι προσπαθούσαν να ξεπεράσουν ο ένας τον άλλον στην τυραννία του Ελβετικού λαού.

Μια μέρα ο Γκέσλερ, καθώς περπατούσε στην περιοχή του Σάιτς, στάθηκε εμπρός σ' ένα ωραίο σπίτι, του οποίου το κτίσιμο δεν είχε τελειώσει ακόμη και το οποίο ανήκε σ' έναν Ελβετό, τον Βέρνερ Σταουφφάχερ.

— Είπε αλαχος, είπε απευθυνόμενος στον ακόλουθό του, έλθειναι δούλοι σαν τους Ελβετούς να χρίζουν τέτοια σπίτια, ενώ θα μπορούσαν να καθίσουνται σε καλύβες...

— Αφίστε τους εργάτες να το τελειώσουν, αούθεντα, του αποκρίθηκε ο ακόλουθός του. Θα τοποθετήσω τότε στην πόρτα του το οικόσημό των Αψβούργων και θα ιδούμε αν ο ιδιοκτήτης του θα είναι αρκετά τολμηρός για να μάς ζητήσει να του το αποδώσουμε.

Ο Γκέσλερ θεώρησε καλή τη σκέψη του ακόλουθό του, του είπε να την πραγματοποιήσει και, αφού επέστρεψε στο αλογό του, εξακολούθησε το δρόμο του.

Η γυναίκα του Βέρνερ Σταουφφάχερ όμως, που ήτανε στο κατώφλι της πόρτας του σπιτιού της, άκουσε τη συνδιάλεξη αυτή και, μόλις ο άρχοντας απομακρύνθηκε, διέταξε τους εργάτες που έβγιναν να σταματήσουν τη δουλειά τους. Σε λίγο ο Βέρνερ, ο άντρας της, γύρισε και την έρωτησε γιατί άφηναν οι εργάτες.

— Εγώ τους έδιωξα, Βέρνερ, του απάντησε εκείνη.

— Και γιατί;

— Γιατί μια καλύβα είναι αρκετή σε έλεεινους σκλάβους σαν ε' εμάς! Έτσι λέει ο Γκέσλερ.

Ο Βέρνερ κατάλαβε τί είχε συμβεί. Αναστέναζε, αλλά δεν είπε τίποτε. Όταν όμως το βράδυ έπεσε να κοιμηθεί, ο ύπνος δεν του ερχότανε. Στο τέλος δεν μπόρεσε πια να κρατηθεί. Πεταχθηκε από το κρεβάτι του, ξεκρέμασε από τον τοίχο μια μακρούα σπάθα που είχε και βγήκε έξω χωρίς να πη τίποτε στη γυναίκα του.

Έκανε αρκετό δρόμο και στο τέλος έφθασε στο σπίτι του πεθερού του, του Βάλτερ Φούρστ. Εκείνος τον δέχθηκε με χαρά και επρόσταξε να φέρονε κρασί.

— Σε ευχαριστώ, πατέρα μου, είπε ο Βέρνερ, μα δεν πίνω. Έχω κάνει όρκο...

— Και σαν τί όρκο έχεις κάνει; ρώτησε ο γέρος.

— Να μην πω τίποτε άλλο πια, εκτός από νερό, ως την ημέρα που θα είμαστε ελεύθεροι.

— Καλός ο λόγος σου, αποκρίθηκε ο Βάλτερ Φούρστ, μα να ιδούμε αν θαύχης το όραμα να τον επαναλάβης και μπροστά σε άλλους.

— Θα τον επαναλάβω εμπρός στο Θεό, εφώναζε τότε ο Βέρνερ, εμπρός στον Αυστριακό και σ' όλο τον κόσμο!

Εκείνη τη στιγμή η πόρτα χτύπησε και ένας νέος μπήκε σε λίγο μέσα με παραλλαγμένα τα χαρακτηριστικά.

— Μίχταλ! εφώναζαν μαζί ο Βάλτερ και ο Βέρνερ. Τί ζητάς εδώ τέτοια ώρα;

— Τί ζητάς; φώναζε άρριμμένος ο νέος. Άουλο και εκδίκηση!

— Τί σου συνέβη λοιπόν;

— Όργωμα το χω-

ράφι μου, άρχισε τότε να διηγείται ο σθηκαν την ηλικία του και τα άσπρα Μίχταλ, όταν ένας υπηρέτης του Λάντεμπεργκ έφερε απ' εκεί. Είδε τα ζώα μου και είπε: «Να δυο βωδιά πολύ ωμορφα για ένα σκλάβο, είπε. Πρέπει σίγουρα ν' αλλάξουν άφεντικά!» Του είπα τότε εγώ ότι τα βωδιά είναι δικά μου και ότι δεν τα πουλούσα κανενός, γιατί τα χρειαζόμουν. Αντί όμως να μ' απαντήσει κείνος, έβγαλε το μαχαίρι του κι άρχισε να κόβει κάτι χαμόκλαδα δεξιά κι αριστερά. Του είπα τότε πως το αίμα δεν μ' είχε ανεβεί ακόμα όλοκληρο στο κεφάλι και ότι είχε καιρό να φύγει αν ήθελε. «Και πως μού μιλάς έτσι, μού είπε, αφού δεν βλέπω να έχεις ούτε σπαθί ούτε κοντάρι!» Κοντάρι μου ήτανε ένα δοντάκι. Πλησίασα και το έσπασα. «Μην κάνεις βήμα, μού είπε τότε, γιατί σε

απόσταται, έξω στο δρόμο, το τραχύδι ενός ανθρώπου. Ήταν ένας άνδρας κάπου σαράντα χρονών, ντυμένος με μια μαύρη μπλούζα, που του έπεφτε ως τα γόνατα και που ήταν ήμισυ σαν ράσο καλογέρου και ήμισυ σαν φόρεμα κοσμικού. Τα μακριά του όμως μαλλιά, τα μουστάκια και τα γένεια του, που ήταν κομμένα ύπως των ελευθέρων αστών, έδειχναν ότι ο άνθρωπος αυτός μπορεί μόν να είχε κάποια σχέση με τα μοναστήρια, αλλά πάντως δεν ήτανε μοναχός. Θα μπορούσε κανείς να τον πάρει και για πολέμαρχο, αν στη μέση του δεν είχε αντί για σπαθί ένα μεγάλο καλάμαρι μπρούντινο, σαν εκείνα που μεταχειρίζονταν οι λόγιοι την εποχή εκείνη.

Μόλις ο άνθρωπος αυτός έπλησιζε σε λίγα βήματα από το σπίτι, ο Βάλτερ Φούρστ εδώνηκε στην πόρτα και του είπε:

— Καλώς άφρισε, Γουλιέλμ. Πού με το καλό έσαι πρῶτ;

— Ό Θεός άς είναι μαζί σου, Βάλτερ! αποκρίθηκε ο άποκληθείς Γουλιέλμος. Πάω να μαζέψω τα ταξίματα των Χριστιανών για το μοναστήρι των καλογραιών της Ζυρίχης. Εσείς δά ότι είμαι ο οικόνομος της τεράς αυτής μονής.

— Δυστυχία σου, του εφώναζε κείνος, νέε μου κύριε! Δυστυχία στους Ελβετούς που βλέπουν ήσυχoi να γίνονται τέτοια εγκλήματα!

— Τί συνέβη, Ρούδε; τον έρωτησε παραγμένος ο Μίχταλ. Μηπως έπαθε τίποτε ο πατέρας μου; Δεν έτεθά-

σαν; — Τί συνέβη, Ρούδε; τον έρωτησε παραγμένος ο Μίχταλ. Μηπως έπαθε τίποτε ο πατέρας μου; Δεν έτεθά-

σαν; — Τί συνέβη, Ρούδε; τον έρωτησε παραγμένος ο Μίχταλ. Μηπως έπαθε τίποτε ο πατέρας μου; Δεν έτεθά-

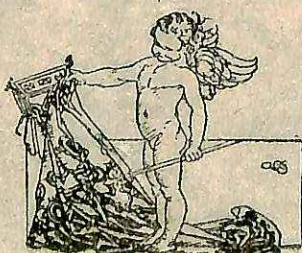
σαν; — Τί συνέβη, Ρούδε; τον έρωτησε παραγμένος ο Μίχταλ. Μηπως έπαθε τίποτε ο πατέρας μου; Δεν έτεθά-

σαν; — Τί συνέβη, Ρούδε; τον έρωτησε παραγμένος ο Μίχταλ. Μηπως έπαθε τίποτε ο πατέρας μου; Δεν έτεθά-

σαν; — Τί συνέβη, Ρούδε; τον έρωτησε παραγμένος ο Μίχταλ. Μηπως έπαθε τίποτε ο πατέρας μου; Δεν έτεθά-

σαν; — Τί συνέβη, Ρούδε; τον έρωτησε παραγμένος ο Μίχταλ. Μηπως έπαθε τίποτε ο πατέρας μου; Δεν έτεθά-

σαν; — Τί συνέβη, Ρούδε; τον έρωτησε παραγμένος ο Μίχταλ. Μηπως έπαθε τίποτε ο πατέρας μου; Δεν έτεθά-

ΑΠΟ ΤΟΝ ΞΕΝΟ ΤΥΠΟ

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΚΑΙ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

— 'Η εκδίκηση της νεκρής κόμησης

του άδωου, αποκρίθηκε ο Μίχταλ. Και διηγήθηκε στον ξένο το τί του είχε συμβεί.

Ο Γουλιέλμος άκουσε τη διήγησή αυτή με μεγάλη συγκίνηση και με μεγάλη συμπάθεια.

— Και τώρα τί απεφασίσατε, άδελφοί μου; του είπε όταν έτελειώσε.

— Απεφασίσαμε να εκδικηθούμε και να απελευθερώσουμε τον τόπο μας! αποκρίθηκαν με μια φωνή και οι τρεις.

— Ο Θεός έχει φυλάξει για τον εαυτό του τη δύναμη να εκδικηθεί τα εγκλήματα και να απελευθερώσει τους λαούς, είπε ο Γουλιέλμος.

— Και τί άφησε τότε σ' εμάς τους ανθρώπους;

— Μας άφησε ένα μεγάλο πράγμα, αποκρίθηκε ο Γουλιέλμος. Την προσέγγιση, γιατί μ' αυτήν και η εκδίκησης και η απελευθέρωσης έρχονται πιο γρήγορα...

— Γουλιέλμ, του είπε τότε ο Βάλτερ, δεν κάνεις καλό καλό να απαντάς σαν καλόγηρος όταν σου μιλούν σαν σε πολίτη. Γιατί σου, Γουλιέλμ, πήγαινε στο καλό!...

— Ο Θεός άς είναι μαζί σας, άδελφοί μου, αποκρίθηκε ο Γουλιέλμος και εξακολούθησε το δρόμο του.

Οι τρεις άνδρες τον ακολουθούσαν σιωπηλοί με το βλέμμα τους, μέλεις ύπου χάθηκε στην πρώτη στροφή του δρόμου.

— Δεν έχουμε να ελπίζουμε τίποτε απ' αυτόν, είπε τότε ο Βέρνερ Σταουφφάχερ. Και όμως θα μπορούσε να μάς είναι ένας πολύτιμος σύμμαχος...

Οι άλλοι δυο έσκυψαν περίλυπα το κεφάλι. Κατά βάθος είχαν την ίδια γνώμη για το Γουλιέλμο. Έπειτα όμως από λίγο ο Μίχταλ πρώτος διέκοψε τη σιωπή.

— Και τότε ε' άρχίσουμε το έργο μας; είπε. Βιάζομαι... Τα μάτια μου διακρύβουν και τα μάτια του πατρός μου στάζουν αίμα αυτή τη στιγμή...

— Έχεις δίκιο, είπε ο Βάλτερ. Άς το σκεφθούμε, Μίχταλ. Είμαστε και οι τρεις από τρεις διαφορετικές κοινότητες. Σό, Βέρνερ, είσαι από το Σάιτς. Σό, Μίχταλ, είσαι από το Ούντερβαλντ και εγώ από το Ούρι.

Άς διαλέξουμε ο καθέας μας ανάμεσα από τους φίλους μας δέκα ανθρώπους, επάνω στους οποίους να μπορούμε να υπολογίσουμε. Άς μαζεφτούμε μαζί με όλους αυτούς στο Γκρούτλι... Τριάντα άνθρωποι, όταν βαδίζουν επάνω στο δρόμο του Θεού, αξίζουν όσο ένας όλοκληρος στρατός.

— Και τότε θα μαζεφτούμε; είπε ο Μίχταλ.

— Τη νύχτα της Κυριακής που μάς έρχεται, αποκρίθηκε ο Βάλτερ Φούρστ. Σύμφωνα;

— Σύμφωνα, αποκρίθηκαν και οι δυο μαζί, ο Μίχταλ και ο Βέρνερ Σταουφφάχερ.

Και οι τρεις φίλοι έχωρισθηκαν. Δεν μπορούσαν τότε ακόμη να υπολογίσουν ότι το πραξικόπημά τους εκείνο που άρχιζαν μ' αυτόν τον τρόπο, θα γινότανε μια πραγματική επανάσταση. Και ούτε θα μπορούσαν καν να βάλουν με το νου τους ότι άρχιγός της επαναστάσεως αυτής θα ήταν αυτός ο ίδιος ο Γουλιέλμος, που είχαν συναντήσει προτίτερα και που

— 'Η εκδίκηση της νεκρής κόμησης

Ο κόμης Ζοβόζα, γόνος παλαιάς αριστοκρατικής Πολωνικής οικογενείας, είχε λάβει ενεργόν μέρος στην Πολωνική επανάσταση εναντίον των Ρώσων. Γι' αυτό, όταν η Επανάσταση απέτυχε, για να σώση το κεφάλι του αναγκάστηκε να καταφύγει στο εξωτερικό.

Έπειδή όμως η γρηχ μητέρα του είχε μείνει στην Πολωνία, ο κόμης Ζοβόζα, ο οποίος την έλάτρευε, εχε την τόλμη να ξαναγορίσει κρυφά στην Πολωνική επανάσταση εναντίον των Ρώσων, Γι' αυτό, όταν η Επανάσταση απέτυχε, για να σώση το κεφάλι του αναγκάστηκε να καταφύγει στο εξωτερικό.

Έπειδή όμως η γρηχ μητέρα του είχε μείνει στην Πολωνία, ο κόμης Ζοβόζα, ο οποίος την έλάτρευε, εχε την τόλμη να ξαναγορίσει κρυφά στην Πολωνική επανάσταση εναντίον των Ρώσων, Γι' αυτό, όταν η Επανάσταση απέτυχε, για να σώση το κεφάλι του αναγκάστηκε να καταφύγει στο εξωτερικό.

Έπειδή όμως η γρηχ μητέρα του είχε μείνει στην Πολωνία, ο κόμης Ζοβόζα, ο οποίος την έλάτρευε, εχε την τόλμη να ξαναγορίσει κρυφά στην Πολωνική επανάσταση εναντίον των Ρώσων, Γι' αυτό, όταν η Επανάσταση απέτυχε, για να σώση το κεφάλι του αναγκάστηκε να καταφύγει στο εξωτερικό.

Έπειδή όμως η γρηχ μητέρα του είχε μείνει στην Πολωνία, ο κόμης Ζοβόζα, ο οποίος την έλάτρευε, εχε την τόλμη να ξαναγορίσει κρυφά στην Πολωνική επανάσταση εναντίον των Ρώσων, Γι' αυτό, όταν η Επανάσταση απέτυχε, για να σώση το κεφάλι του αναγκάστηκε να καταφύγει στο εξωτερικό.

Έπειδή όμως η γρηχ μητέρα του είχε μείνει στην Πολωνία, ο κόμης Ζοβόζα, ο οποίος την έλάτρευε, εχε την τόλμη να ξαναγορίσει κρυφά στην Πολωνική επανάσταση εναντίον των Ρώσων, Γι' αυτό, όταν η Επανάσταση απέτυχε, για να σώση το κεφάλι του αναγκάστηκε να καταφύγει στο εξωτερικό.

Έπειδή όμως η γρηχ μητέρα του είχε μείνει στην Πολωνία, ο κόμης Ζοβόζα, ο οποίος την έλάτρευε, εχε την τόλμη να ξαναγορίσει κρυφά στην Πολωνική επανάσταση εναντίον των Ρώσων, Γι' αυτό, όταν η Επανάσταση απέτυχε, για να σώση το κεφάλι του αναγκάστηκε να καταφύγει στο εξωτερικό.

Έπειδή όμως η γρηχ μητέρα του είχε μείνει στην Πολωνία, ο κόμης Ζοβόζα, ο οποίος την έλάτρευε, εχε την τόλμη να ξαναγορίσει κρυφά στην Πολωνική επανάσταση εναντίον των Ρώσων, Γι' αυτό, όταν η Επανάσταση απέτυχε, για να σώση το κεφάλι του αναγκάστηκε να καταφύγει στο εξωτερικό.

Έπειδή όμως η γρηχ μητέρα του είχε μείνει στην Πολωνία, ο κόμης Ζοβόζα, ο οποίος την έλάτρευε, εχε την τόλμη να ξαναγορίσει κρυφά στην Πολωνική επανάσταση εναντίον των Ρώσων, Γι' αυτό, όταν η Επανάσταση απέτυχε, για να σώση το κεφάλι του αναγκάστηκε να καταφύγει στο εξωτερικό.

Έπειδή όμως η γρηχ μητέρα του είχε μείνει στην Πολωνία, ο κόμης Ζοβόζα, ο οποίος την έλάτρευε, εχε την τόλμη να ξαναγορίσει κρυφά στην Πολωνική επανάσταση εναντίον των Ρώσων, Γι' αυτό, όταν η Επανάσταση απέτυχε, για να σώση το κεφάλι του αναγκάστηκε να καταφύγει στο εξωτερικό.

Έπειδή όμως η γρηχ μητέρα του είχε μείνει στην Πολωνία, ο κόμης Ζοβόζα, ο οποίος την έλάτρευε, εχε την τόλμη να ξαναγορίσει κρυφά στην Πολωνική επανάσταση εναντίον των Ρώσων, Γι' αυτό, όταν η Επανάσταση απέτυχε, για να σώση το κεφάλι του αναγκάστηκε να καταφύγει στο εξωτερικό.

Έπειδή όμως η γρηχ μητέρα του είχε μείνει στην Πολωνία, ο κόμης Ζοβόζα, ο οποίος την έλάτρευε, εχε την τόλμη να ξαναγορίσει κρυφά στην Πολωνική επανάσταση εναντίον των Ρώσων, Γι' αυτό, όταν η Επανάσταση απέτυχε, για να σώση το κεφάλι του αναγκάστηκε να καταφύγει στο εξωτερικό.

Έπειδή όμως η γρηχ μητέρα του είχε μείνει στην Πολωνία, ο κόμης Ζοβόζα, ο οποίος την έλάτρευε, εχε την τόλμη να ξαναγορίσει κρυφά στην Πολωνική επανάσταση εναντίον των Ρώσων, Γι' αυτό, όταν η Επανάσταση απέτυχε, για να σώση το κεφάλι του αναγκάστηκε να καταφύγει στο εξωτερικό.

Έπειδή όμως η γρηχ μητέρα του είχε μείνει στην Πολωνία, ο κόμης Ζοβόζα, ο οποίος την έλάτρευε, εχε την τόλμη να ξαναγορίσει κρυφά στην Πολωνική επανάσταση εναντίον των Ρώσων, Γι' αυτό, όταν η Επανάσταση απέτυχε, για να σώση το κεφάλι του αναγκάστηκε να καταφύγει στο εξωτερικό.

Έπειδή όμως η γρηχ μητέρα του είχε μείνει στην Πολωνία, ο κόμης Ζοβόζα, ο οποίος την έλάτρευε, εχε την τόλμη να ξαναγορίσει κρυφά στην Πολωνική επανάσταση εναντίον των Ρώσων, Γι' αυτό, όταν η Επανάσταση απέτυχε, για να σώση το κεφάλι του αναγκάστηκε να καταφύγει στο εξωτερικό.

Έπειδή όμως η γρηχ μητέρα του είχε μείνει στην Πολωνία, ο κόμης Ζοβόζα, ο οποίος την έλάτρευε, εχε την τόλμη να ξαναγορίσει κρυφά στην Πολωνική επανάσταση εναντίον των Ρώσων, Γι' αυτό, όταν η Επανάσταση απέτυχε, για να σώση το κεφάλι του αναγκάστηκε να καταφύγει στο εξωτερικό.

Έπειδή όμως η γρηχ μητέρα του είχε μείνει στην Πολωνία, ο κόμης Ζοβόζα, ο οποίος την έλάτρευε, εχε την τόλμη να ξαναγορίσει κρυφά στην Πολωνική επανάσταση εναντίον των Ρώσων, Γι' αυτό, όταν η Επανάσταση απέτυχε, για να σώση το κεφάλι του αναγκάστηκε να καταφύγει στο εξωτερικό.

Σ' όλο αυτό το διάστημα της άγωνίας του, ο στρατηγός έδωσε αρχικάς μπροστά του τη γρηχά κί-μησσα και την άκουγε να του ύπεν-θυμίζει τη σκληρότητά του.

Ο έτοιμοθάνατος εφώναζε ότι η παρουσία της του ήταν άσυγκρίτως πιο τρομερή απ' όλους τους πόνους που αισθανόταν και παρακαλούσε να την βγάλουν έξω και να μη της επιτρέψουν να ξαναπάει εκεί.

Επί τέλους ένα βράδυ του ξαναπαρουσιάθηκε πάλι η κόμησσα. Η φωνή της όμως ήταν τρομαγμένη:

— Σε λυπούμαι, του είπε. Άρκετά ικανοποιήθηκα για όσα με έκαμες να υποφέρω... Δεν θα με ξαναείδης πια ποτέ!... Πέθανε εν ειρήνη...

Και πράγματι, έπειτα από όχτώ ή μέρες ο στρατηγός πέθανε...

— 'Η λογική της... λογικής

Για τον Λούδ Τζωρτζ, τον πρώην

Πατριάρχη της Αγγλίας, διηγούνται το εξής χαριτωμένο ανέκδοτο, που του συνέβη όταν ήταν μαθητής.

Μια μέρα, στο σχολείο, ενώ ο καθηγητής της Λογικής έδιδασκε ότι ένα πράγμα μένει το ίδιο και αν αντικατασταθεί ένα των μερών του, ο μικρός Λούδ Τζωρτζ έπηρε ένα μαχαίρακι και τον ρώτησε:

— Αν υποθέσουμε, κύριε καθηγητά, ότι γάγω την λεπίδα του μαχαίριού μου και βάζω μια άλλη στη θέση της, το μαχαίρι μου θα είναι το ίδιο;

— Βεβαίως... του απάντησε ο καθηγητής της Λογικής.

— Και αν χάσω κατόπιν το χέρι και βάλω ένα άλλο, το μαχαίρι θα είναι ακόμη το ίδιο; ξαναρώτησε ο Λούδ Τζωρτζ.

— Ασφαλώς.

— Και αν ένας άλλος βελ την παλιά λεπίδα με το παλιό χέρι και τα δυο μαζί, τί μαχαίρι θα είναι αυτό;

— Αγωνιστον τί απήντησεν ο καθηγητής της Λογικής: το μόνο γνωστό είναι ότι από τότε πρωτοφάνηκε η δια-

κριτική δεινότης του Λούδ Τζωρτζ.

— Αὐτοσούστατες και αξιομίμη-
τος.

Ο κ. Ντουρού, άλλος υπουργός
της Παιδείας στη Γαλλία, ένα πρωί
έπηρε σε κάποιο Λύκειο στο Παρίσι,
συνδεδεμένος από το γυίο του. Μπή-
κε μέσα στη σχολή χωρίς να πη το
ονομά του και έτσι άγνωστος φθάνει
μεζοί του γραφείου του διευθυντού.
Χωρίς να διατάξη μπήκε μέσα.

— Καλημέρα σας, είπε στο διευ-
θυντή. Έπιτρέπεται;...

Ο διευθυντής όμως έγραψε και
χωρίς να σηκώσει το κεφάλι του έπε-
στον Ντουρού:

— Καλά, καθήστε εκεί.

Ο επισκέπτης καθήσε και περι-
μενε να καταδεχθεί επί τέλους ο κ.
διευθυντής να σηκώσει το κεφα-
λι του.

Περίμενε... περίμενε... όταν επί
τέλους ο διευθυντής εδόχησε να τον
ρωτήσει:

— Πόσων ετών είναι αυτό το παιδί;
— Είκοστού.
— Διάβολο!

— Γιατί;

— Και τί σκέπτεσθε να το κά-
μετε;

— Γραμματέα μου.

— Όχι δά! Και θέλετε να...

βρίσετε στο Λύκειο;

— Όχι.

— Μα τότε τί έρχεσθε να κάμετε
εδώ;

— Έρχομαι: να ιδώ πως δέχεσθε
τους γονείς των μαθητών. Είμαι
Υπουργός της Παιδείας!...

Κόκκαλο ο κ. Διευθυντής!...

ΑΠΟ ΤΟΝ ΕΛΛΗΝΟΒΟΥΛΓΑΡΙΚΟ ΠΟΛΕΜΟ

ΤΟ ΓΡΑΜΜΑ ΤΟΥ ΤΣΟΛΙΑ

Ένας τσολιάς από το Καρπενήσι,
που βρισκόταν στα σύνορα των και-
ρό του Έλληνοβουλγαρικού πολέμου,
είχε γραμμένο από καιρό ένα γράμ-
μα για το σπίτι του και το φύλαγε
κομμένο στο τσουράπι του μη βρι-
σκοντας τρόπο να το στείλει.

Κάποιος όμως έφυγνος συνάδελφός
του του είπε μια μέρα ότι στην Α-
μερική τα γράμματα τα κλείνουν σ'
μπουκάλια και τα ρίχνουν στη θά-
λασσα κ' έτσι πηγαινουν μια χερά-
λα στο σπίτι του προορισμού τους. Ο
καμμένος ο τσολιάς τον πίστεψε και
δέχθηκε να κλείσει το γράμμα σε
μια μπουκάλια, που του έδωσε ο λε-
γάς διςιστής. Έτσι, έπειτ' από λίγο
το μπουκάλι με το γράμμα πηδού-
σε στα νερά του Στενωμένου για να πη-
στο Μεσολόγγι κ' από και στο Καρ-
πενήσι, στο σπίτι του εφώνου.

Κι' ο απλοήκης τσο-
λιάς, βλέποντάς το να ά-
πομακρύνεται, εφώνισε με
θαυμασμό:

— Ε, και τί έχουμε να
μάθουμε ακόμα σαν κά-
νουμε άλλους δυο-τρεις πο-
λέμους...

ΑΠΟ ΤΟΝ ΕΛΛΗΝΟΒΟΥΛΓΑΡΙΚΟ ΠΟΛΕΜΟ

ΤΟ ΓΡΑΜΜΑ ΤΟΥ ΤΣΟΛΙΑ

Ένας τσολιάς από το Καρπενήσι,
που βρισκόταν στα σύνορα των και-
ρό του Έλληνοβουλγαρικού πολέμου,
είχε γραμμένο από καιρό ένα γράμ-
μα για το σπίτι του και το φύλαγε
κομμένο στο τσουράπι του μη βρι-
σκοντας τρόπο να το στείλει.

Κάποιος όμως έφυγμος συνάδελφός
του του είπε μια μέρα ότι στην Α-
μερική τα γράμματα τα κλείνουν σ'
μπουκάλια και τα ρίχνουν στη θά-
λασσα κ' έτσι πηγαινουν μια χερά-
λα στο σπίτι του προορισμού τους. Ο
καμμένος ο τσολιάς τον πίστεψε και
δέχθηκε να κλείσει το γράμμα σε
μια μπουκάλια, που του έδωσε ο λε-
γάς διςιστής. Έτσι, έπειτ' από λίγο
το μπουκάλι με το γράμμα πηδού-
σε στα νερά του Στενωμένου για να πη-
στο Μεσολόγγι κ' από και στο Καρ-
πενήσι, στο σπίτι του εφώνου.

Κι' ο απλοήκης τσο-
λιάς, βλέποντάς το να ά-
πομακρύνεται, εφώνισε με
θαυμασμό:

— Ε, και τί έχουμε να
μάθουμε ακόμα σαν κά-
νουμε άλλους δυο-τρεις πο-
λέμους...

ΑΠΟ ΤΟΝ ΕΛΛΗΝΟΒΟΥΛΓΑΡΙΚΟ ΠΟΛΕΜΟ

ΤΟ ΓΡΑΜΜΑ ΤΟΥ ΤΣΟΛΙΑ

Ένας τσολιάς από το Καρπενήσι,
που βρισκόταν στα σύνορα των και-
ρό του Έλληνοβουλγαρικού πολέμου,
είχε γραμμένο από καιρό ένα γράμ-

ΤΡΑΓΩΔΙΕΣ ΤΟΥ ΜΕΣΑΙΩΝΟΣ

ΤΑ ΜΥΣΤΙΚΑ ΔΩΜΑΤΙΑ ΤΩΝ ΠΑΛΑΤΙΩΝ

Η μελαγχολική νέα της Πινακοθήκης της Μοδένας. Η ώραία αρχοντοπούλα Τζινέβρα. Ένας ταπεινός γάμος. Το παιχνίδι του κρυφτού που μεταβάλλεται σε τραγωδία. Πού κρύφτηκε η ώραία Τζινέβρα; Η πυρκαϊά του παλατιού. Όπου οι εργάτες ύστερα από πενήντα χρόνια ανακαλύπτουν το σκελετό της Τζινέβρας. Η Γερμανία κόμησα που έπνιξε την κέρη της. Τα σπύτια του Μεσαίωνα, κλπ.

Στην πινακοθήκη της πόλεως Μοδένας της Ιταλίας βρίσκεται ένας πίναξ, του οποίου η ιστορία μοιάζει με παραμύθι, γεμάτο τρόμο και φρίκη. Ο πίναξ αυτός παριστάνει μια χαριτωμένη νέα, η οποία φοράει στο λαιμό της ένα θαυμάσιο περιδέραιο από σμαράγδια. Παρ' όλο που ως σύνολον η εικόνα αυτή δεν έχει τίποτε το εξαιρετικό, μοιάζει τα μαύρα μάτια της νέας, την οποία παριστάνει, έχουν μια τόσο παράδοξη μελαγχολική έκφραση, ώστε, χωρίς να το θέλει κανείς αισθάνεται την ανάρχη να ρωτήσει γι' αυτήν τον φύλακα της πινακοθήκης. Και τότε μαθαίνει την εξής περίεργη και τρομακτική ιστορία: Το μοντέλο του πορτραίτου ήταν η μοναχίδα και πολυγαμημένη κόρη ενός πλούσιου ευγενούς της Ιταλίας, η ώραία Τζινέβρα, όπως την έλεγαν. Η Τζινέβρα θα ήταν μόλις δεκαεφτά ετών, όταν παντρεύθηκε μ' ένα μαρκήσιο, ο σύζυγός της, είδε την ευτυχία του, που δεν προόφασε καν να τη χαρή, να μεταβάλλεται τόσο απότομα στην πιο βαθεία δυστυχία και ήταν απαρηγόρητος. Για να μπορούσε να ξεχάσει κάπως την αγαπημένη του, κατετάχθη στο στρατό και πήγε με τους σταυροφόρους να πολεμήσουν τους άπιστους στην Παλαιστίνη, έλπιζοντας να βρή εκεί ηρωικό θάνατο. Ο θάνατός όμως δεν έρχεται πάντοτε, όταν τον ζητούμε. Τις περισσότερες φορές έρχεται έντελως απρόσκλητος. Κ' έτσι ο άτυχος μαρκήσιος γύρισε σώος και άδολος από τον πόλεμο.

Χρόνια πολλά πέρασαν από τότε. Οι γονείς της Τζινέβρας είχαν πεθάνει έντατα. Μόνος του παιδιού και έρμος ο μαρκήσιος κατοικούσε στο παλιό μεγάλο παλάτι του, όπου όλα του θύμιζαν την πολυγαμημένη του. Όλη την ημέρα ανεβοκατέβαινε τρέχοντας τις σκάλες, σαν να γύρευε να την βρή, ή περιδιάβαζε τις νύχτες στις κατοικίες των άρχοντων ή μυστικές πόρτες, κρύπτες και σκάλες. Πόσα και πόσα εγκλήματα δεν έπαιναν μυστικά, γάρις σ' αυτές τις κρύπτες; Έτσι μια Γερμανία κόμης, της οποίας η οικογένεια υπήρχε ακόμη στην Προβάντ,

βαθεία λύπη και το γέλιο είχε παραχωρήσει τη θέση του στα δάκρυα και στην απελπισία. Όλη τη νύχτα τριγύριζαν στις σκάλες και στους διαδρόμους, στα υπνοδωμάτια και στα περιπτερα, στις δονδροστοχιές και στις σκιές του πάρκου, χωρίς κανένα αποτέλεσμα. Τέλος ξημέρωσε, αλλά η Τζινέβρα δεν φαινόταν πουθενά. Κάποιος τότε είπε ότι την περασμένη μέρα είχαν φανή στο πέλαγος πειρατικά πλοία και ότι πολύ πιθανόν οι κουρσάροι να είχαν βρή την Τζινέβρα στο πάρκο και να την είχαν κλέψει. Σε λίγο όμως απέδειξε ότι η πληροφορία αυτή ήταν ψεύτικη. Κανένα πειρατικό πλοίο δεν είχε φανή στην ημέρας εκείνες στον ορίζοντα!

Έτσι ο καιρός πέρασε και η Τζινέβρα δεν ξαναφάνηκε ποτέ πια. Ο μαρκήσιος, ο σύζυγός της, είδε την ευτυχία του, που δεν προόφασε καν να τη χαρή, να μεταβάλλεται τόσο απότομα στην πιο βαθεία δυστυχία και ήταν απαρηγόρητος. Για να μπορούσε να ξεχάσει κάπως την αγαπημένη του, κατετάχθη στο στρατό και πήγε με τους σταυροφόρους να πολεμήσουν τους άπιστους στην Παλαιστίνη, έλπιζοντας να βρή εκεί ηρωικό θάνατο. Ο θάνατός όμως δεν έρχεται πάντοτε, όταν τον ζητούμε. Τις περισσότερες φορές έρχεται έντελως απρόσκλητος. Κ' έτσι ο άτυχος μαρκήσιος γύρισε σώος και άδολος από τον πόλεμο.

Χρόνια πολλά πέρασαν από τότε. Οι γονείς της Τζινέβρας είχαν πεθάνει έντατα. Μόνος του παιδιού και έρμος ο μαρκήσιος κατοικούσε στο παλιό μεγάλο παλάτι του, όπου όλα του θύμιζαν την πολυγαμημένη του. Όλη την ημέρα ανεβοκατέβαινε τρέχοντας τις σκάλες, σαν να γύρευε να την βρή, ή περιδιάβαζε τις νύχτες στις κατοικίες των άρχοντων ή μυστικές πόρτες, κρύπτες και σκάλες. Πόσα και πόσα εγκλήματα δεν έπαιναν μυστικά, γάρις σ' αυτές τις κρύπτες; Έτσι μια Γερμανία κόμης, της οποίας η οικογένεια υπήρχε ακόμη στην Προβάντ,

Εν τμή μεταξύ είχε νυχτώσει. Γι' αυτό άναψαν κεριά και πορτοφύλακες και όλοι οι οικείοι της Τζινέβρας, οι προσκαλεσμένοι τους και το προσωπικό του πύργου έκατολήθησαν τις έδρες. Δεν άφησαν ούτε μια γωνιά του παλατιού χωρίς να την ψάξουν. Ήφαζαν στο περιβόλι, στους σταύλους, στις αποθήκες, αλλά πουθενά δεν βρισκόταν η Τζινέβρα. Η χαρά της γιορτής είχε μεταβληθεί πια σε

σθή ή κατεστραμμένη πτέρυξ. Όταν όμως οι κτίστες άρχισαν να γκρεμίζουν τους χαλασμένους τοίχους, βρήκαν κολλητά σε μια άμμοερη σάλα του πύργου ένα μυστικό δωμάτιο, του οποίου κανείς δεν υποψιζόταν ποτέ την ύπαρξη. Ένα τμήμα του τοίχου της σάλας ήταν η μυστική πόρτα, από την οποία έμπαινε κανείς σ' αυτό το δωμάτιο, μέσα στο οποίο οι εργάτες ανέκαλυψαν έναν σκελετό. Το σμαράγδινο περιδέραιο που κρεμόταν στο λαιμό του και που είχε μείνει άθικτο παρ' όλα τα χρόνια που πέρασαν, δεν άφινε καμμία αμφιβολία ότι ο σκελετός ήταν της δυστυχισμένης Τζινέβρας. Η φτωχή νέα, η οποία ήξερε, φαίνεται, το μυστικό του μηχανισμού, μπόρεσε να ανοίξει την κρυφή πόρτα και να μπη μέσα στο δωμάτιο. Έτσι ο μαρκήσιος, ο σύζυγός της, είδε την ευτυχία του, που δεν προόφασε καν να τη χαρή, να μεταβάλλεται τόσο απότομα στην πιο βαθεία δυστυχία και ήταν απαρηγόρητος. Για να μπορούσε να ξεχάσει κάπως την αγαπημένη του, κατετάχθη στο στρατό και πήγε με τους σταυροφόρους να πολεμήσουν τους άπιστους στην Παλαιστίνη, έλπιζοντας να βρή εκεί ηρωικό θάνατο. Ο θάνατός όμως δεν έρχεται πάντοτε, όταν τον ζητούμε. Τις περισσότερες φορές έρχεται έντελως απρόσκλητος. Κ' έτσι ο άτυχος μαρκήσιος γύρισε σώος και άδολος από τον πόλεμο.

Χρόνια πολλά πέρασαν από τότε. Οι γονείς της Τζινέβρας είχαν πεθάνει έντατα. Μόνος του παιδιού και έρμος ο μαρκήσιος κατοικούσε στο παλιό μεγάλο παλάτι του, όπου όλα του θύμιζαν την πολυγαμημένη του. Όλη την ημέρα ανεβοκατέβαινε τρέχοντας τις σκάλες, σαν να γύρευε να την βρή, ή περιδιάβαζε τις νύχτες στις κατοικίες των άρχοντων ή μυστικές πόρτες, κρύπτες και σκάλες. Πόσα και πόσα εγκλήματα δεν έπαιναν μυστικά, γάρις σ' αυτές τις κρύπτες; Έτσι μια Γερμανία κόμης, της οποίας η οικογένεια υπήρχε ακόμη στην Προβάντ,

Τζινέβρα έγινε τότε μεγαλοπρεπής σάλα και ύστερα από λίγες ημέρες πήγε να την συντροφεύσει στον τάφο της και ο πιστός αγαπημένος σύζυγός της, ο οποίος πέθανε από τη συγκίνηση του ύστερ' από λίγες μέρες μετά την ανακάλυψη του σκελετού.

Η περίπτωση της Τζινέβρας δεν είναι μοναδική. Σε πολλούς μεσαιωνικούς πύργους και παλάτια της Ευρώπης υπάρχουν άπειρα τέτοια μυστικά δωμάτια, γιατί την εποχή εκείνη που καθημερινώς σχεδόν συκοφαντίες και σκευωρίες εξαφάνιζοντο, ήταν απαραίτητες στις κατοικίες των άρχοντων ή μυστικές πόρτες, κρύπτες και σκάλες. Πόσα και πόσα εγκλήματα δεν έπαιναν μυστικά, γάρις σ' αυτές τις κρύπτες; Έτσι μια Γερμανία κόμης, της οποίας η οικογένεια υπήρχε ακόμη στην Προβάντ,

έχλεισε ζωντανή μέσα σ' ένα τέτοιο μυστικό δωμάτιο την κόρη της, την οποία μισούσε, γιατί έγνωριζε το ένοχο πάθος της μητέρας της προς ένα ώραίο σταυλίτη της. Έπ' αὐτὴν ἐπιθανάτιο κλίνη της ἡ κακοῦργα μητέρα ἐξομολογήθηκε τὸ φοβερὸ της ἔγκλημα. Τότε οἱ συγγενεῖς της νέας κατ' ὀρθωσαν νὰ διαρρήξουν τὴν μυστικὴν πόρτα, τῆς ὁποίας δὲν ἔγνωρίζαν τὸν μηχανισμό· καὶ νὰ θάλουν χριστιανικῶς τὰ ὀστά τῆς δολοφονημένης.

Στὴν Ἀγγλία, κατὰ τὴν ἐποχὴ τῶν θρησκευτικῶν καὶ ἐμφυλίων πολέμων, σὲ ὅλα τὰ παλάτια καὶ τοὺς πύργους ὑπῆρχαν τέτοια μυστικὰ δωμάτια. Πολλὰ ἀπ' αὐτὰ ἦσαν μὲ τὴν τέχνην καμωμένα, ὥστε ἦσαν ἀδύνατο νὰ τὰ βρῇ κανεὶς. Στὰ χρόνια κατὰ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης συναντῶνται συχνότατα ἡ πρὸ παράδοξες ἱστορίες ἱερωμένων, πριγκίπων καὶ ευγενῶν καταδικωμένων, οἱ ὁποῖοι ἐκρῶντο ἐπὶ ὀλόκληρες ἐβδομάδες μέσα σὲ μυστικὰς κρύπτες, ὡς ἔθου περὰ τῆς κίνδυνος. Στὶς κομητεῖες Χαμπσαίρ, Λάγκασαίρ, Λίγκολνσαίρ, Γουόρτσαίρ, μετροῦνται κατὰ δωδεκάδες τὰ σπύτια, στὰ ὁποῖα, ὅταν θέλουν νὰ τὰ ἐπιδιορθώσουν, βρῆκαν μυστικὰ δωμάτια, τῶν ὁποίων τὴν ὑπαρξὶ οὐτε καν ἐγινώσκοντο οἱ ἰδιοκτήται τοῦ σπιτιοῦ. Ὅπως ἄλλοτε στὰ γραφεῖα ἦσαν ἀπαραίτητα τὰ μυστικὰ συρτάρια, ἔτσι καὶ στὰ ἀριστοκρατικὰ σπύτια ἦσαν τότε ἀπαραίτητα τὰ κρυφὰ δωμάτια. Ἀλλὰ στὴ σημερινὴ ἐποχὴ μας, μὲ τὴν ἑλλειψὶ τοῦ χώρου, ποὺ ὑπάρχει τόπος γιὰ τέτοια πράγματα!

ΜΙΑ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΓΙΑΤΡΟΥΣ

Σύμφωνα με μία στατιστική, που δημοσιεύθηκε στὴν «Ιατρικὴ Ἐπιθεωρησι τῆς Βοστώνης», οἱ γιατροὶ 590 τοῦ κόσμου ἀνέρχονται σὲ 190 περίπου χιλιάδες. Ἐξ αὐτῶν στὴν Ἀμερικὴ ὑπάρχουν 65 χιλιάδες, στὴν Ἀγγλία 35 χιλιάδες, στὴ Γερμανία 20 χιλιάδες, στὴν Αὐστρουγγαρία 12 χιλιάδες, στὴν Ἰταλία 10 χιλιάδες, στὴν Ἰσπανία 5 χιλιάδες καὶ στὰ διάφορα ἄλλα κράτη 18 χιλιάδες. Ἐκ τῶν ἱατρῶν αὐτῶν ἔχουν συγγράψει βιβλία σχετικὰ μὲ τὴν ἐπιστὴμὴ τους στὴν Ἀμερικὴ 2.800, στὴ Γαλλία 2.600, στὴ Γερμανία 1.800, στὴν Ἀγγλία 2.000 καὶ στὴν Αὐστρία 500. Τὸ σύνολον τῶν ἱατρικῶν συγγραμμάτων, ἐκτὸς τῶν διατριβῶν καὶ τῶν ὑπομνημάτων, ὑπολογίζεται σὲ 120 χιλιάδες τόμων.

ΠΑΡΑΚΑΛΕΙΤΑΙ ὁ ἐπὶ τῆς ἐδοῦ Πατρίδος Ἐμπερορράτης ἐτόιμον ἐνδυμάτων κ. Ἡρακλῆς Ζελιώτης ὅπως διέλθῃ ἐκ τοῦ Λογιστηρίου μας πρὸς ἐξόφλησιν τοῦ λογαριασμοῦ του.

ΑΠΟ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ ΤΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ

ΣΤΡΑΟΥΣ, Ο ΘΕΟΣ ΤΟΥ ΒΑΛΣ

Τὰ «Κύματα τοῦ Δουνάβου». Ὁ Στράους καὶ ὁ γιὸς του. Μία πόλκις πού εἶνε Ρωσικὴ στὴν Πετρούπολι καὶ Αὐστριακὴ στὴ Βιέννη. Ἡ ζήλεια τοῦ πατέρα Στράους γιὰ τὸ γιὸς του. Μία πρωτοφανὴς ἐρρήτρια στὴν Ἀμερικὴ. Ὅπου τὰ χάνει καὶ ὁ Στράους. Ὁ Ἀλέξανδρος Δουμάς καὶ τὰ παλὰ του βάλς. Γνωμαὶ Γάλλων λογογράφων περὶ Στράους, κλπ.

Στὴ Βιέννη ἐτοιμάζονται σὲ λίγο νὰ γιορτάσουν μεγαλοπρεπῶς τὴν ἐκατονταετηρίδα τοῦ Γιόχαν Στράους, τοῦ περίφημου συνθέτου τῶν «βάλς», μὲ τὰ ὁποῖα εἰλκνισε γενεὲς ὀλόκληρες.

Ὁ πατὴρ Στράους — γιατί ὑπάρχει καὶ υἱὸς Γιόχαν Στράους, ἐπίσης περίφημος συνθέτης — ὑπῆρξε ὁ συνθέτης τοῦ περίφημου βάλς «Τὰ κύματα τοῦ Δουνάβου» (Ντοναουβάλτσα).

Πρὶν ἀπὸ τὸν Στράους στὴ Βιέννη βασίλευε ὡς μουσικὸς ὁ Λάννερ, τοῦ ὁποῖου ὅμως τὴ δόξα ἐσχίασε ὁ Στράους.

Οἱ κριτικὸι τῆς μουσικῆς τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ἐχαρακτήριζαν ὡς ἐξῆς συγκρίνοντας τὴν τέχνην τῶν δύο αὐτῶν μουσικῶν:

«Ἡ μουσικὴ τοῦ Λάννερ εἶνε σὰν νὰ σὲς λέγη:

— Σὰς παρακαλῶ, πηγαίνετε νὰ χορεύσετε.

Ἐνῶ ἡ μουσικὴ τοῦ Στράους λέγει:

— Χορεύσατε, σὰς τὸ διατάσσω!»

Γιὰ τὸν Στράους εἶπαν στὴν ἀρχὴν ὅτι «κατ' ὀρθωσαν νὰ παρουσιάσῃ μίαν μουσικὴ ἀπολύτως συγχρονισμένη μὲ τὴν ἐποχὴν του».

Ἀπόδειξις αὐτοῦ εἶνε ὅτι χάλασε κόσμος στὴν Πετρούπολι μὲ μίαν πόλκις, τὴν ὁποία τιτολόφονταν «Ἐἰς τὸ δάος τοῦ Παυλόβσκι», γιὰ τὴν ὁποία οἱ Ρώσοι ἔλεγαν ὅτι ἐξέφραζεν ὅλο τῆς χώρας τοὺς τὸ χρώμα.

Τὴν ἴδια ὅμως πόλκις ὁ Στράους τὴν μετέφρασε εἰς τὴν Βιέννην, μεταβάλλοντας αὐτὴν εἰς «Πόλκις τοῦ Κραμπφούρντ». Καὶ τότε, ὅπως οἱ Ρώσοι, ἔτσι καὶ οἱ Βιεννέζοι ἀνεγνώρισαν ὅτι ἐκφράζει ὅλο τὸ χρώμα τῆς χώρας τῶν!

Τὸν πατέρα Στράους ὅμως τὸν ὑπεσκέλιζε στὴ μουσικὴ ὁ γιὸς του, πρᾶγμα ποὺ τοῦ κακοφάνηκε πολὺ, γιατί ὁ πατέρας Στράους ἦταν ζηλιάρης. Ὁ πατέρας Στράους μάλιστα εἶχε καταλάβει ἀπὸ νωρὶς τὸ μουσικὸν τάλαντο τοῦ γιου του, ἀλλὰ ἐπειδὴ δὲν ἤθελε νὰ βγῇ κανεὶς μετὰ τὸν πατέρα, ἔκανε ὅτι μπόρεσε γιὰ νὰ παρεμποδίσῃ τὸ παιδί του νὰ ἐπιδοθῇ στὴ μουσικὴν.

Ἀλλὰ ποῖος μποροῦσε νὰ κρατήσῃ τὴν ὀρμὴν ἐνὸς νέου, προικισμένου μὲ ἐξαιρετικὸν καὶ τάλαντο! Ἐπ' αὐτὸν ἐπὶ τὴν ὑποστήριξιν τῆς μητέρας του, ἡ ὁποία ἦταν

βεβαίαν γιὰ τὸ μέλλον τοῦ παιδιοῦ της, ὁ υἱὸς Στράους, σὲ ἡλικία δεκαοκτὼ εἰσῶν, ἔδωκε τὴν πρώτην του συναυλίαν σὲ ἕνα ἐστιατόριον τῶν περικύριων τῆς Βιέννης, πρὸς ἐκτελέσειν νὰ ἰδῇ κατὰ πόσον ὁ γιὸς θὰ ἐκλεχτοῖ ἀκροατήριον, ποὺ ἦταν περίεργον νὰ ἰδῇ κατὰ πόσον ὁ γιὸς θὰ ἐφθανε τὸν πατέρα του. Ὁ υἱὸς Στράους ὅμως ἐπέφερε τὴν προσδοκίαν καὶ τῶν αἰσιοδοωτέρων.

Τὴν ἄλλη μέρα δὲ μίαν καλὴν ἐφημέριαν τῆς Βιέννης ἀνέγραψε τὸν θαυμάσιον τοῦ μὲ τὸν ἐξῆς τίτλον:

«Καλὴ νύχτα, Λάννερ. Καλησπέρα, Γιόχαν Στράους, πατέρα. Καλὴ μέρα, Γιόχαν Στράους, υἱέ.»

Ἀπὸ τότε πρὶν ὁ υἱὸς ἦρθε φτέρα καὶ ἄρχισε ν' ἀνεβαίνει πρὸς τὴ δόξα.

Ὁ πατέρας ἀπὸ κεινὴν τὴν ἡμέραν

δὲν τὸν ἐπολέμησε πια. Ὑπετάγη τελείως. Χαίροταν μάλιστα ἐξαιρετικὰ πὺς ἔβλεπε τὸ γιὸς του νὰ ἐκτελῇ στίς συναυλίας του καὶ δικὰ του ἔργα.

Ὅταν γιορτάστηκε ἡ ἐκατονταετηρίδα τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν, ὁ Στράους προσκελήθη στὴν Ἀμερικὴν, ὅπου βρέθηκε ἐνώπιον προβλημάτων ὅχι τέχνης πρῶτον, ἀλλὰ... διασάσεων. Μὲ ἄλλους λόγους τοῦ ἀνέθεσαν νὰ διευθύνῃ μίαν ὀρχήστραν ἀπὸ εἰκοσι... χιλιάδες μουσικῶν. Πῶς νὰ τὰ καταφέρει;

Ἀλλ' ἰδοὺ πῶς διηγείται ὁ ἴδιος τὸ γεγονός:

«Ἡμῶν ὁρὸς στὴν ὑψηλότερην ἐξέδραν καὶ ἀσπετόμουν πῶς θὰ ἀρχίζαμε καὶ πῶς θὰ τελειώναμε!... Ἀφ' αὐτοῦ ἀκούστηκε μίαν κανονικὴν ἦσαν τὸ... σύνθημα γιὰ ν' ἀρχίσουμε. Τὸ κομμάτι ποὺ θὰ παίζαμε ἦταν: «Ὁ ὁραῖος γαλάζιος Δουνάβιος».

Ὅταν γιορτάστηκε ἡ ἐκατονταετηρίδα τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν, ὁ Στράους προσκελήθη στὴν Ἀμερικὴν, ὅπου βρέθηκε ἐνώπιον προβλημάτων ὅχι τέχνης πρῶτον, ἀλλὰ... διασάσεων. Μὲ ἄλλους λόγους τοῦ ἀνέθεσαν νὰ διευθύνῃ μίαν ὀρχήστραν ἀπὸ εἰκοσι... χιλιάδες μουσικῶν. Πῶς νὰ τὰ καταφέρει;

Ἀλλ' ἰδοὺ πῶς διηγείται ὁ ἴδιος τὸ γεγονός:

«Ἡμῶν ὁρὸς στὴν ὑψηλότερην ἐξέδραν καὶ ἀσπετόμουν πῶς θὰ ἀρχίζαμε καὶ πῶς θὰ τελειώναμε!... Ἀφ' αὐτοῦ ἀκούστηκε μίαν κανονικὴν ἦσαν τὸ... σύνθημα γιὰ ν' ἀρχίσουμε. Τὸ κομμάτι ποὺ θὰ παίζαμε ἦταν: «Ὁ ὁραῖος γαλάζιος Δουνάβιος».

Δίνω τὸ σύνθημα τῆς ἐναρξέως καὶ οἱ ἑκατὸν ὑπομαέστροι (ὁποδευθύνται τῆς ὀρχήστρας) τὸ ἐπ' ἀνέλαβαν ὅσο μποροῦσαν καλύτερα. Τότε ἀρχισε ἕνα πανδαιμόνιον, ποὺ δὲν θὰ τὸ λησμονήσω ὅσο ζῶ. Ἐντυχῶς ἀρχίσανε ὅλοι ἐγκαίρως καὶ μὲ ἐπαῖς τὸ καρδιοχτύπι πῶς θ' ἀρχίζανε. Συγχρόνως ὅμως ἀρχισε τὸ ἄλλο, τὸ μεγάλο πρόβλημα: πῶς θὰ τελειώναμε ὅλοι μαζί! Ἐντυχῶς τὸ κατορθώσαμε κι' αὐτό. Ἐκάμαμε ὅτι ἦταν ἀνθρωπίνως δυνατόν. Ἐτσι τελειώσαμε καλὰ καὶ τὸ ἀκροατήριον, ἀποτελούμενον ἀπὸ ἑκατοντάδες χιλιάδων ἀτόμων, ἀφῆκεν ἕνα βρυχηθὸν ἐπευφημιῶν. ἐνῶ ἐγὼ ἀνέπνευσα πρῶτον.

Καὶ τέλος ὁ Φλωμπέρ εἶπε: «Ὁ γάμος μὲ μουσικὴν τὸν Στράους εἶνε ἡδονικὴς βυθισίς καὶ ἀναδύσεις σ' αὐτοχρησμένο παρελθόν!»

Στὴν ἐποχὴν τοῦ ὁ Στράους εἶχε

δὲν τὸν ἐπολέμησε πια. Ὑπετάγη τελείως. Χαίροταν μάλιστα ἐξαιρετικὰ πῦς ἔβλεπε τὸ γιὸς του νὰ ἐκτελῇ στίς συναυλίας του καὶ δικὰ του ἔργα.

Ὅταν γιορτάστηκε ἡ ἐκατονταετηρίδα τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν, ὁ Στράους προσκελήθη στὴν Ἀμερικὴν, ὅπου βρέθηκε ἐνώπιον προβλημάτων ὅχι τέχνης πρῶτον, ἀλλὰ... διασάσεων. Μὲ ἄλλους λόγους τοῦ ἀνέθεσαν νὰ διευθύνῃ μίαν ὀρχήστραν ἀπὸ εἰκοσι... χιλιάδες μουσικῶν. Πῶς νὰ τὰ καταφέρει;

Ἀλλ' ἰδοὺ πῶς διηγείται ὁ ἴδιος τὸ γεγονός:

«Ἡμῶν ὁρὸς στὴν ὑψηλότερην ἐξέδραν καὶ ἀσπετόμουν πῶς θὰ ἀρχίζαμε καὶ πῶς θὰ τελειώναμε!... Ἀφ' αὐτοῦ ἀκούστηκε μίαν κανονικὴν ἦσαν τὸ... σύνθημα γιὰ ν' ἀρχίσουμε. Τὸ κομμάτι ποὺ θὰ παίζαμε ἦταν: «Ὁ ὁραῖος γαλάζιος Δουνάβιος».

Ὅταν γιορτάστηκε ἡ ἐκατονταετηρίδα τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν, ὁ Στράους προσκελήθη στὴν Ἀμερικὴν, ὅπου βρέθηκε ἐνώπιον προβλημάτων ὅχι τέχνης πρῶτον, ἀλλὰ... διασάσεων. Μὲ ἄλλους λόγους τοῦ ἀνέθεσαν νὰ διευθύνῃ μίαν ὀρχήστραν ἀπὸ εἰκοσι... χιλιάδες μουσικῶν. Πῶς νὰ τὰ καταφέρει;

Ἀλλ' ἰδοὺ πῶς διηγείται ὁ ἴδιος τὸ γεγονός:

«Ἡμῶν ὁρὸς στὴν ὑψηλότερην ἐξέδραν καὶ ἀσπετόμουν πῶς θὰ ἀρχίζαμε καὶ πῶς θὰ τελειώναμε!... Ἀφ' αὐτοῦ ἀκούστηκε μίαν κανονικὴν ἦσαν τὸ... σύνθημα γιὰ ν' ἀρχίσουμε. Τὸ κομμάτι ποὺ θὰ παίζαμε ἦταν: «Ὁ ὁραῖος γαλάζιος Δουνάβιος».

Ὅταν γιορτάστηκε ἡ ἐκατονταετηρίδα τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν, ὁ Στράους προσκελήθη στὴν Ἀμερικὴν, ὅπου βρέθηκε ἐνώπιον προβλημάτων ὅχι τέχνης πρῶτον, ἀλλὰ... διασάσεων. Μὲ ἄλλους λόγους τοῦ ἀνέθεσαν νὰ διευθύνῃ μίαν ὀρχήστραν ἀπὸ εἰκοσι... χιλιάδες μουσικῶν. Πῶς νὰ τὰ καταφέρει;

θυμίζει τόσο τὰ περασμένα!... Ἐπίσης ὁ Ἀλφόνσος Ντωντέ ἔλεγε ὅτι: «Μουσουργοὶ ὅπως ὁ Στράους, νανουρίζουν ὀλόκληρη τὴν ἀνθρωπότητα καὶ ἐπομένως θὰ ἤθελε κανεὶς νὰ ζήσους ἐπ' ἀπειραν!»

Ἡ Ὑδέττη Γκιλιμπέρ πάλι ἐχαρακτήρισε τὰ βάλς τοῦ Στράους ὡς «ἐρωτικὰ συννευέσεις!»

Ὁ Μαρσέλ Πρεβὺ τὰ παρωμοίασε μὲ τὴ γυναῖκα γιατί, καθὼς γράφει, «ἔχουν τὴν χάριν τῆς γυναίκος, τὸ ἐμετάβολον χιούμορ τῆς, τὴς ἰδιοτροπίας τῆς καὶ τὰ ἀπροσδόκητα τῆς».

Ἐπίσης ὁ Φρανσουά Κοππὲ ἔλεγε ὅτι: «Τὰ βάλς τοῦ Στράους εἶνε ἕνα λίκνισμα γλυκοῦ ὄνειρου».

Καὶ τέλος ὁ Φλωμπέρ εἶπε: «Ὁ γάμος μὲ μουσικὴν τὸν Στράους εἶνε ἡδονικὴς βυθισίς καὶ ἀναδύσεις σ' αὐτοχρησμένο παρελθόν!»

ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

Η ΑΡΡΑΒΩΝΙΑΣΤΙΚΙΑ

Μάνα καὶ Κώστας κάθονται σὲ προσκεφάλι ἀπάνω, βασιάζει ἡ μάνα τὸ κερί κι' ὁ γιὸς (φυχομαχάει).

— Μάνα μου, σβῶς τὸ κερί κι' ἐγὼ (θὲ νὰ πεθάνω).

— Τί λὲς αὐτό, Κωστάκη μου, τί (λὲς αὐτό, παιδί μου;

Τὴν κόρη ποὺ ἀρεθώνιασε σὲ ποῖον (θὰ τὴν ἀφήσεις;

— Ἐγὼ μικρότερο ἀδελφόν, αὐτὸς ἄς (τῆς πάρῃ).

Κ' ἡ κόρη τοὺς ἀγνάντασε ἀπὸ τὸ (παραδύρι:

— Μάνα μ' στοὺ Κώστα τ' ἄλογο ὁ (Γιάννης καβαλλάρης;

— Κόρη μ' ὁ Κώστας πέθανε, τὸ (Γιάννην θὲ νὰ πάρῃ).

— Ὅταν θ' ἀνοίξῃ ὁ ξέρακος νὰ (βγάλῃ νέα βλαστάρια,

ὅταν θὰ στίψῃ ἡ θάλασσα νὰ γίνῃ (οὐδὲν, (οὐδὲν,

— Ὅταν θ' ἀνοίξῃ ὁ ξέρακος νὰ (βγάλῃ νέα βλαστάρια,

ὅταν θὰ στίψῃ ἡ θάλασσα νὰ γίνῃ (οὐδὲν, (οὐδὲν,

— Ὅταν θ' ἀνοίξῃ ὁ ξέρακος νὰ (βγάλῃ νέα βλαστάρια,

ὅταν θὰ στίψῃ ἡ θάλασσα νὰ γίνῃ (οὐδὲν, (οὐδὲν,

— Ὅταν θ' ἀνοίξῃ ὁ ξέρακος νὰ (βγάλῃ νέα βλαστάρια,

ΟΙ ΜΕΓΑΛΟΙ ΕΡΩΤΕΣ

ΑΥΓΟΥΣΤΙΝΑ ΛΟΡΕΝΤΑΝ

(Συνέχεια και τέλος)

Επίσης και τετρακόσιοι άλλοι συνωμοτίαι απαγχονίστηκαν δίωλοι.

Αφού τελείωσαν η εκτέλεση, ο καταδότης της συνωμοσίας είχε το θράσος να ζητήσει γι' ανταμοιβή της μεγάλης υπηρεσίας που προσέφερε στη Δημοκρατία. Έν' ανάκτορο, τίτλο κληρονομικό και μια τερασσία επιχορήγηση. 'Απ' όλ' αυτά του εχορηγήθη μόνο μία σύνταξη χιλίων δουκάτων. 'Επειδή δὲ αὐτὸς τόλμησε νὰ ἐκδηλώσῃ τὴν δυσἀρεσκεία του γιὰ τὴν ἀχαριστία μὲ τὴν ὁποία τοῦ φέρθηκε τὸ Συμβούλιο τῶν Δέκα, τὸν ἐξώρισαν ἀπὸ τὴν 'Ενετία.

Λίγες ἡμέρες ὕστερ' ἀπὸ τὰ γεγονότα αὐτά, ἡ Αὐγουστίνη Λορεντάν, ἀπαρνούμενη γιὰ πάντα τὸν κόσμο, γινόταν μοναχὴ στὸ μοναστήρι τοῦ Ἁγίου Ζαχαρίου. Αὐτὸ ἄλλωστε ἦταν τὸ καλὺτερον ποὺ εἶχε νὰ κάνει, ὅχι μόνο γιὰτὶ θὰ ἦταν φοιτῶν ἐκ μέρους της, ὕστερ' ἀπὸ τὸν τραγικὸ θάνατο τοῦ συζύγου της, νὰ ἐξακολουθήσῃ νὰ παραμένῃ φίλη τοῦ Φερνάνδο, ἀλλὰ καὶ γιὰτὶ ἀκόμα εἶχε κατασταρᾶθ' οικονομικῶς, ἐπειδὴ τὸ Συμβούλιο τῶν Δέκα εἶχε δημεύσει ὅλοκληρὴν τὴν περιουσία τοῦ Δόγη καὶ τῶν ἄλλων συνωμοστῶν.

Ὁ ἀποχωρισμὸς τῶν δύο ἐραστῶν ὑπῆρξε ὀδυνηρότερον ὀδυνηρὸς ἀπ' ὅτι θὰ περιέμενε κανεὶς. Τόσο ὁ ἕνας, ὅσο καὶ ὁ ἄλλος εἶχαν νὰ ἐκπληρώσουν μιὰ μεγάλη ἀποστολή: Ὁ Φερνάνδο ἐπρεπε νὰ ἐκδικηθῇ τὸν Μαρίνο Φαλιέρο καὶ ἡ Αὐγουστίνη νὰ προσευχηθῇ γιὰ τὴν ἀνάπαυσι τῆς ψυχῆς του. 'Βορῆσαν τὰ χέρια τους, ἔδωσαν ὁ ἕνας στὸν ἄλλον ἓν ἄγνὸ φίλημα, σὰν ἐκεῖνα ποὺ εἶδαν ἄλλοτε ὅταν ἀκόμη ἦσαν σὰν ἀδελφοί, καὶ χωρίστηκαν.

Ἐξ ἑβδομάδες κατόπιν, κατὰ τὰ τέλη τοῦ Μαΐου, ὁ Μιχαὴλ Στένο, ὁ ὁποῖος εἶχε ἐκτίσει τὴν ποινὴ τῆς φυλακίσεώς του, ἔφθανε στὴ Βερόνα, ὅπου ἐμελλε νὰ ἐκτίσῃ καὶ τὴν ποινὴ τῆς ἐξορίας του. (Καθὼς βλέπετε, μοιλοῦντο ὁ Μαρίνο Φαλιέρο ἀπεκεφαλίσθη ἐπὶ τοῦ ικριώματος, αὐτὸ δὲν ἐθεωρήθη ὡς λόγος γιὰ νὰ χαρισθῇ στὸ Στένο ἡ ποινὴ τῆς ἐξορίας γιὰ τὴν προσβολὴ ποὺ εἶχε κάνει στὸ Δόγη... Κι' αὐτὸ γιὰτὶ τὸ Συμβούλιο τῶν Δέκα δὲν συγχωροῦσε ποτέ!...) Ὁ Στένο ἐφιλοζήνηθηκε στὴ Βερόνα ἀπὸ κάποιον συγγενὴ του, ὅταν ἔξαφνα στὸν πρῶτον περίπατον ποὺ ἔκανε στὸ «Κόρσο» — ἕναν ἀπὸ τοὺς ὡραιότερους δρόμους τῆς πόλεως — βρέθηκε ἀντιμέτωπος μὲ τὸν Φερνάνδο Φαλιέρο.

Ὁ Στένο προέβλεπε βέβαια πάντοτε αὐτὴ τὴ συνάντησι, μὰ δὲν τὴν προέβλεπε καὶ τόσο γρήγορα... Ὡστόσο δὲν τὰ ἔλασε καθόλου...

— Σὰς ἐπερίμενα, κύριε, εἶπε ὁ Φερνάνδο.

— Ἀλλ' ὅμως! ἀπάντησε ὁ Μιχαὴλ. Ἐπείγετε λοιπὸν ὅτι θὰ ἔλθω ἐδῶ;

— Ἐρεῖ κανεὶς πάντοτε ἐκεῖνον ποὺ θέλει νὰ μάθῃ.

— Τότε εἶμαι στὰς διαταγὰς σας! εἶπε μὴ εὐγένεια ὁ Στένο. Δόστε μου

μόνο λίγης ὥρας προθεσμία νὰ εἰδοποιήσω ἕναν ξάδελφό μου γιὰ νὰ παρασταθῇ ὡς μάρτυς στὴ μονομαχία μας... Γιὰτὶ, ὑποθέτω, θὰ θέλετε νὰ χτυπηθῶμε...

— Βέβαια... ἀπάντησε ὁ Φερνάνδο. Θέλω νὰ χτυπηθῶ μαζί σας... καὶ νὰ σὰς σκοτώσω... Νὰ σὰς σκοτώσω, νὰ σὰς τιμωρήσω γιὰ ὅλο τὸ κακὸ ποὺ κάνατε στὴν οἰκογένειά μου...

Ὁ Μιχαὴλ Στένο ὑποκλίθηκε.

— Νὰ μὲ σκοτώσετε, εἶνε τρόπος τοῦ λέγειν, κύριε, ἀπάντησε, καὶ δὲν θὰ σὰς ἀποκρύψω ὅτι ἔλες μου ἡ προσπάθειες θὰ τείνουν ἵνα νὰ μὴν

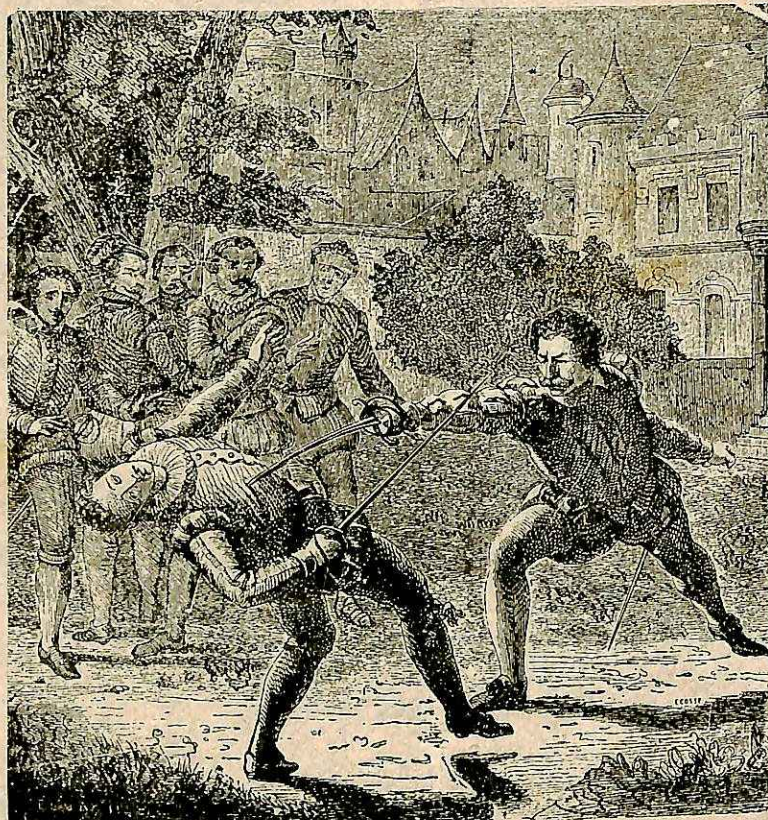
ἄλλο... Πολὺ πιθανὸν νὰ μετανοήσατε γιὰ τὴν κακὴ σας πράξι, μὰ αὐτὸ δὲν ἔχει καμμιά σημασία, γιὰτὶ, ἐξ αἰτίας σας χύθηκε τὸ αἷμα τοῦ πιδιμίου καὶ πιδι ἀνδρείου ἀνθρώπου... Σπεύσατε λοιπὸν νὰ μοῦ ἀποδείξετε ὅτι τὸ θάρρος σας δὲν τὸ ἔχετε μόνο ὅταν προσβάλλετε τοὺς ἀόπλους καὶ τοὺς γέροντας...

— Εὐχαρίστως. Ποῦ θέλετε νὰ συναντηθῶμε, κύριε;

— Κοντὰ στὸν πύργο τοῦ Ἁγίου Ἀγγέλου.

— Πολὺ καλὰ! Θὰ βρισκώμαι ἐκεῖ σὲ μιὰ ὥρα.

— Θὰ σὰς περιμένω, εἶπε ὁ Φερ-

Χτυπημένος ἀπὸ τὸν ἀντίπαλό του κατέστηθα ὁ Φερνάνδος σωρία στήκε κίτω...

πραγματοποιήθῃ ἡ ἐπιθυμία σας αὐτή!... Θὰ σὰς ὁμολογήσω ὅμως ἐπίσης — χωρὶς μὴ αὐτὸ νὰ ἐπιδιώκω νὰ σὰς κάνω ν' ἀλλάξετε τὴν ἀγρία σας ἀπόφασι — ὅτι λυποῦμαι κατὰ καρδία τώρα, ἐπειδὴ ἔγινα αἰτία — ἀκουσίως μου — ὅλων τῶν κακῶν, ποὺ γυῖπησησαν τὸν τελευταῖον καιρὸ τὴν οἰκογένειά σας καὶ τὴ Βενετία... Σὰς βεβαιῶνω ὅτι, ἂν αὐτὸ ἐξηρτάτο ἀπὸ μένα, ὁ Μαρίνο Φαλιέρο θὰ ζοῦσε ἀκόμα...

— Μὴ προσφέρετε αὐτὸ τὸ ὄνομα, κύριε, εἶπε μὲ ζωερὴ φωνὴ ὁ Φερνάνδο. Οὐτε αὐτὸ, οὐτε καὶ κάποιον

νάμδο.

Καὶ οἱ δύο ἄνδρες ἐχώρισαν.

Ἡ μονομαχία ἐκράτησε πολλὸ ὥρα. Ὁ Φερνάνδο καὶ ὁ Μιχαὴλ χειρίζοντοσαν μὲ τὴν ἴδια ἐπιδειξιότητα τὰ εἴφη τους.

Τέλος, ἡ τύχη εὐλόγησε τὸν δευτέρον — ἀπόδειξις ὅτι τὸ δίκαιο δὲν θριαμβεύει πάντοτε.

Χτυπημένος ἀπὸ τὸν ἀντίπαλό του κατὰσπληθα, ὁ Φερνάνδο σωρίαστηκε κάτω ἐτοιμοθάνατος.

Περὶσσότερον θλιμμένος παρὰ χαρούμενος γιὰ τὴ νίκη του, ὁ Στένο

ἔσκυψε πάνω ἀπὸ τὸν ἀντίπαλό του.

— Θὰ ἔλεγε κανεὶς, ψιθύρισε ἐκεῖνος κυστᾶζοντάς τον μ' ἕνα σδυμένο χαμόγελο, ὅτι σεῖς εἶχατε δίκην ἀπὸ τοὺς τρεῖς μας...

— Κύριε, ἀπάντησε ὁ Στένο μὲ δάκρυα στὰ μάτια, δὲν μπορῶ παρὰ νὰ σὰς ἐπαναλάβω ἐκεῖνον ποὺ σὰς εἶπα πρὸ ὀλίγου: «Λυποῦμαι εἰλικρινῶς καὶ βαθύτατα γιὰ τὸ κακὸ ποὺ σὰς ἔκανα».

— Σὰς πιστεύω, εἶπε ὁ Φερνάνδο, καὶ σὰς συγχωρῶ...

— Μήπως ἔχετε καμμιά ἐπιθυμία; ρώτησε ὁ Στένο πιάνοντάς του τὸ χέρι. Μήπως θέλετε τίποτε; Εἶμαι στὰς διαταγὰς σας...

— Ναι, ἀπάντησε ὁ Φερνάνδο, τοῦ ὁποῖου ἡ φωνὴ ἔσθυνε ὀλοένα... Ὁταν ἡ ἐξορία σας τελειώσῃ καὶ γυρίσετε στὴ Βενετία, νὰ πάτε στὸ μοναστήρι τοῦ Ἁγίου Ζαχαρίου... Ἐκεῖ βρίσκεται ἡ κείνη...

— Τὸ ξέρω, εἶπε ὁ Στένο.

Τότε ὁ Φερνάνδο συγκέντρωσε ὅλες του τίς δυνάμεις, ἄπλωσε τὸ χέρι του καὶ ἔκοψε ἕνα ταπεινὸ λουλουδάκι ἀπὸ τὴ χλόη, στὴν ὁποία ἦσαν σωριασμένοι. Τὸ ἔδωσε στὸ Στένο καὶ ψιθύρισε:

— Δόστε της αὐτὸ τὸ λουλουδί καὶ πέστε της στὸ ἔξος νὰ μὴν προσεύχεται πειὰ γιὰ ἕναν, ἀλλὰ γιὰ δύο.

Ὁ Μιχαὴλ ἐπῆρε τὸ λουλουδί καὶ εἶπε:

— Θὰ κάνω ὅ,τι μοῦ εἶπατε, κύριε.

— Εὐχαριστῶ... Χαίρετε... Ψιθύρισε ὁ Φερνάνδο Φαλιέρο καὶ ἔκλεισε γιὰ πάντα τὰ μάτια του.

Ἔτσι ἔσθυσε τὸ μεγάλο ἱστορικὸ ὄνομα τῶν Φαλιέρο.

Ἔτσι, χάρις στὶς τρέλλες ποὺ ἔκανε ὁ μεθυσμένος Στένο στὸ δουκικὸ χορὸ, κόπηκαν πεντακόσια σχεδὸν κεφάλια, μετὰξὺ τῶν ὁποίων καὶ τὸ κεφάλι ἐνὸς σεβασμίου καὶ γέροντος Δόγη.

Ἀπὸ τὴν τραγωδίαν αὐτὴν ὁ λόρδος Βύρων ἐνεπνεύσθη ἕνα ἀπὸ τὰ πιδι μεγαλόπνοα ἔργα του, καθὼς καὶ ὁ Γάλλος ποιητὴς Καζιμίρ Ντελαβίνι ἕνα ἀπὸ τὰ ὡραιότερα ποιήματά του.

Τ Ε Λ Ο Σ

ΕΚΚΕΚΤΑ ΦΑΓΗΤΑ

Η ΧΕΛΙΔΟΝΟΦΩΛΗΣ

Ἡ χελιδονοφωλὴς, αὐτὴς δηλαδὴ ποὺ παρασκευάζονται, σοῦπα, ἔχουν εἰσαχθῇ κι' αὐτὴς ἀπὸ πολλοῦ στὸ ἐμπόριο καὶ φέρουν ἀρκετὰ κέρδη εἰς αὐτοὺς ποὺ τίς μαζεύουν καὶ τίς πουλοῦν. Ἡ Μακασάρη καὶ αἱ νῆσοι τοῦ Σούλτ ἐξάγουν κάθε χρόνον 250 χιλιάδες λίπρες χελιδονοφωλῆς. Ἐπίσης στὴν Ἰάδα ὑπάρχουν μερικὰ σπήλαια γεμάτα χελιδονοφωλῆς, τίς ὁποῖες βγάζουν ἀπὸ ἐκεῖ μέσα οἱ φτωχοὶ κάτοικοι τῆς νήσου, συνηθισμένοι ἀπὸ παιδιὰ σ' αὐτὴν τὴν ἐργασία, καὶ τίς μασχοπωλοῦν. Πρέπει ὅμως νὰ σημειώσουμε ὅτι αὐτὴ ἡ δουλειὰ εἶνε πολὺ ἐπικίνδυνη, γιὰτὶ κάτω ἀπ' τίς σπηλιὰς μὲ τίς χελιδονοφωλῆς ἀπλώνεται τὸ βαθὺ πέλαγος καὶ ἕνα παρατήρημα μπορεῖ νὰ φέρῃ τὴν καταστροφή.

ΑΠΟ ΤΟΥ ΠΡΟΞΕΧΟΥΣ ΦΥΛΛΟΥ ΤΗΣ "ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ",

ΙΗ ΕΛΙΣΣΑΒΕΤ ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΑΣ

Μια τραγωδία γεμάτη περιπέτεια, περιπέτειες καὶ ἔρωτες, ποὺ ἐξελλίσσεται στὴ μυθιστορικὴ Αἰθλὴ τῆς Ἰσπανίας τοῦ 16ου αἰῶνος, μὲ πρωταγωνιστὰς μιὰ ὡραία βασιλοπούλα τῆς Γαλλίας, τὸν τοῦ Ἰσπανοῦ βασιλέα Φίλιππο Β' καὶ τὸν περίφημο Δὸν Κάρλο.

ΑΠΟ ΤΟΥ ΠΡΟΞΕΧΟΥΣ ΦΥΛΛΟΥ

ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ ΤΗΣ "ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ", (ΑΡΙΘ. 20)

ΑΓΥΡΤΕΙΑ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΗ

ΟΙ ΚΟΜΠΟΓΙΑΝΝΙΤΕΣ ΚΑΙ ΑΙ ΜΕΘΟΔΟΙ ΤΟΥΣ

Όπου αποδεικνύεται ότι οι πρακτικοί γίγντο περισσότεροι από τους διπλωματούχους! Τι πάγγελμα είχαν πρώτα οι εξασκούντες πρακτικώς το Ιατρικόν επάγγελμα. Οι οφθαλμοδιαγνωστικοί, οι τριχοειχνοειστικοί, οι ψυχοφροισιγνωμισταί, κλπ. Τό τεχνικό κεντρί του κουνουπιού που θεραπεύει όλες τις ασθένειες. Η περίφημος θεωρία Μαζντζάναν. Όπου οι οπαδοί της πεθαίνουν από την πείνα.

Ο Κάρολος Μπάρουσαϊν.

κοσμάκη, οι γιατροί αυτοί διατυμπανίζουν συνήθως ότι ακολουθούν νέα συστήματα θεραπείας, τα οποία θέτουν εις άχρηστίαν όλα τα άλλα και τα οποία καθιστούν άσφαλή την διάγνωση κάθε αρρώστειας. Έτσι υπάρχουν οι κρανιολόγοι, οι χειροπρακτάρες, οι οφθαλμοδιαγνωστικοί, οι ψυχοφροισιγνωμισταί και άλλοι παρόμοιοι επιστήμονες με εξ ίσου πομπώδη και άκατανόητα όνόματα, οι οποίοι ισχυρίζονται ότι κάνουν διάγνωση των διαφόρων ασθενειών από το κρανίο, τα μάτια, τα χέρια κλπ.

Οι οφθαλμοδιαγνωστικοί χαλούν κόσμο στη Γερμανία. Για να πάρη κανείς σειρά στα Ιατρεία τους, πρέπει να περιμένη στην αίθουσα της αναμονής τουλάχιστον μία ώρα. Η μέθοδος της διάγνωσης είναι απλουσιμένη: Τοποθετούν τον ασθενή σε μια πολυθρόνα, τον οποίον ο γιατρός, αφού τον εξετάσῃ, λέγει: «Είστε άρρωστος, αλλά όχι πολύ άρρωστος, είναι πολύ περισσότερο από τους πραγματικούς γιατρούς, τους διπλωματούχους! Επιστήμη και η πελάτεια τους είναι πολύ μεγαλύτερα από την πελάτεια των διπλωματούχων Ιατρών. Το ίδιο όμως πράγμα, χωρίς να είναι ανάγκη να αποδειχθῇ με στατιστικές, συμβαίνει, εκτός από τη Γερμανία, και σε όλες τις άλλες χώρες του κόσμου. Απόδειξη ότι και στην Ελλάδα, παρ' όλη την υπερπληθώρα των γιατρών, δεν υπάρχει χωριστά κλάδος να μην έχει την πρακτική του γιγνίσουσα, η οποία θεραπεύει κάθε αρρώστεια των συγχωριανών της, στέλλοντάς τους τις περισσότερες φορές στον άλλον κόσμο.

Οι δικοί μας πρακτικοί γιατροί και γιάτρισσες είναι, ως επί το πλείστον, αυτοδίδακτοι και η γνώσεις τους μεταδίδονται από τον πατέρα στο παιδί. Στην Εύρωπη όμως και στην Αμερική οι ψευτογιατροί αυτοί, που τις περισσότερες φορές είναι άπαιστωνες του χειρίσσευ είδους, έχουν ιδρύσει πραγματικά σχολεία, στα οποία διδάσκουν και σε άλλους πώς να εξαπατούν τους ασθενείς ανθρώπους. Στις Αμερικανικές εφημερίδες μάλιστα βλέπει κανείς στήλες ολόκληρες, πιασμένες από αγγελίες πρακτικών Ιατρών, που υπόσχονται τελεία και άσφαλή θεραπεία και για το πιο αντίστοιχο νόσημα. Πολλές φορές οι εξαπατούμενοι αρρώστοι καταγγέλλουν τους θαυματουργούς γιατρούς των στην αστυνομία, η οποία τους τιμωρεί όπως τους αξίζει. Μόλις αυτοί δεν συνεπίζονται, οι άλλοι βγαίνουν από την φυλακή, εξακολουθώντας το κοσμοσωτήριο έργο τους. Για τη μόρφωση των κομπογιαννιτών αυτών μπορεί κανείς να λάβη μία ιδέα άμα μάλη τι ήταν πριν να αποφασίσουν να γίνουν γιατροί. Από τους άνδρες τα 60 ο ο ήσαν εργάτες και χειρωνακτές, από τις γυναίκες τα 58 ο ο ήσαν υπηρέτριες, τα 24 ο ο άρρωστες και κατεστραμμένοι και τα 10 ο ο εργάτριες!...

Για να εξαπατούν εύκολοτερα τον κοσμάκη, οι γιατροί αυτοί διατυμπανίζουν συνήθως ότι ακολουθούν νέα συστήματα θεραπείας, τα οποία θέτουν εις άχρηστίαν όλα τα άλλα και τα οποία καθιστούν άσφαλή την διάγνωση κάθε αρρώστειας. Έτσι υπάρχουν οι κρανιολόγοι, οι χειροπρακτάρες, οι οφθαλμοδιαγνωστικοί, οι ψυχοφροισιγνωμισταί και άλλοι παρόμοιοι επιστήμονες με εξ ίσου πομπώδη και άκατανόητα όνόματα, οι οποίοι ισχυρίζονται ότι κάνουν διάγνωση των διαφόρων ασθενειών από το κρανίο, τα μάτια, τα χέρια κλπ.

χρησιμοποιούν ασθένειες, κακοχρησιμοποιούν την άποψη της αναπνοής. Αβίζο λοιπόν για τους καστανομάτους αναγνώστες και αναγνώστριες!...

Μία άλλη θεραπευτική μέθοδος που στηρίζεται σε μία εξ ίσου εξωφρενική θεωρία, είναι η μέθοδος του περίφημου Μπάρουσαϊν, ο οποίος διαγινώσκει τις ασθένειες των πελατών του με τη βοήθεια ενός κουνουπιού! Ο κομπογιαννίτης αυτός επέφερε κάποτε από έναν αρθροϊτικό πόνο του γαριού, όταν, μία μέρα, τον τσίμπησε στο χέρι ένα κουνούπι και, ως έκ θαύματος από τη στιγμή εκείνη, ο πόνος του πέρασε και δεν ξαναφάνηκε πιά. Αμέσως λοιπόν τότε του ήρθε η μεγαλοφυής έμπνευσις να αφαιρέη τα νοσογόνα στοιχεία από τον οργανισμό των ασθενών του, χωρίς να τους κάνει άφαιμα, αλλά τσιμπώντας απλώς το δέρμα τους με ένα τεχνητό κεντρί ή πονόκουνουπι, που αποτελείται από ένα ζυλίνο ραβδάκι, το οποίο στην άκρη του έχει λεπτότατες βελόνες και τίθεται σε κίνησι με ένα μικρό έλατήριο. Με το περίεργό αυτό μηχανήμα ο μεγαλοφυής αυτός γιατρός τσιμπάει τους ασθενείς, μετάξυ των δύο ώμων, και ύστερα άλειφει το μέρος εκείνο με ένα θεραπευτικό λάδι, διπλώνει το άρρωστο άκρο της άνω άκρας του άνω άκρας, αυτό ήταν σημείον ότι ήθελε να φέρη την άποψη της αναπνοής, και στην ανθυγιεινή μας ζωή. Εάν αρρώστανε κανείς, έπρεπε για να γίνει καλά να τρέφεται αποκλειστικώς

Πώς εξετάζουν τους πελάτες τους οι οφθαλμοδιαγνωστικοί

την στήν πλάτη, μεταξύ των δύο ώμων, και ύστερα άλειφει το μέρος εκείνο με ένα θεραπευτικό λάδι, διπλώνει το άρρωστο άκρο της άνω άκρας του άνω άκρας, αυτό ήταν σημείον ότι ήθελε να φέρη την άποψη της αναπνοής, και στην ανθυγιεινή μας ζωή. Εάν αρρώστανε κανείς, έπρεπε για να γίνει καλά να τρέφεται αποκλειστικώς

Γενικώς η θεωρία των περισσότερων από τους θαυματουργούς αυτούς είναι απάντατα άφελεις. Αυτό όμως δεν τους εμποδίζει να εξαπατούν χιλιάδες απλοϊκό κόσμον. Αν μάλιστα οι ψευτογιατροί είναι επιτήδειοι και φέρονται ως πραγματικοί επιστήμονες, τότε μπορούν να γίνουν πραγματικοί Κρόισι. Παράδειγμα ο τριχοειχνοειστικός Σάιφς. Άσπ, ο οποίος, όταν πέθανε πρό λίγων ετών,

ήρθε περιούσια δύο εκατομμυρίων χρυσών μαρκών, δηλαδή άνω των τριανταπέντε εκατομμυρίων δραχμών. Αυτός διατείνετο ότι μπορούσε να διαγινώσκει κάθε ασθένεια με την εξέταση μιας και μόνης τρίχας από το κεφάλι του ασθενούς. Επείρυνε δηλαδή από το κεφάλι του πελάτου του μία τρίχα, την εξέταξε με έναν απλό φακό και έπειδή, κατά την αντίληψή του, η ασθένεια επηρέαζαν την τρίχα και την ύψη της τρίχας, έβγαζε άμέσως τη διάγνωση του. Με την άπλουσιότητα αυτής μεθόδου, ο Άσπ κατώρθωσε να κτίσῃ ένα πλούσιο ενοχικό σπίτι, στο οποίον ώδηγούσε ένας θαυμάσιος δεινός φρουρεμένος δρόμος, που τον είχε ανοίξει μόνος του. Και οι σημερινοί όμως μιμηταί του δεν κερδίζουν λιγώτερα. Ο μαθητής του δόκτωρ Μάζιμ, έχει ένα πραγματικό μέγαρο στην κεντροκώτερη συνοικία του Βερολίνου, τρεις βοηθούς και δύο δακτυλογράφους και, για να θαλήση κανείς να εξετασθῇ απ' αυτόν, πρέπει να ζητήσῃ ώρα από την προηγουμένη έβδομάδα.

Μία άλλη ανήκουσα θεραπευτική μέθοδος των κομπογιαννιτών είναι των χειροπρακτόρων, οι οποίοι αποδίδουν όλες τις ασθένειες σε παθήσεις της σπονδυλικής στήλης. Η θεωρία αυτή έχει τόσο μεγάλη διάδοσι στην Αμερική, ώστε εξεδόθη έναντίον της ειδικός νόμος. Άλλοι πάλι κομπογιαννίτες είναι οι ψυχοφροισιγνωμισταί, οι οποίοι λέγονται και κρανιολόγοι, γιατί κρίνουν την κρίσι του ανθρώπου από την κρανιακή του κατάσταση. Αυτοί διακρίνουν τις φυσιογνωμίες σε σιδηρές, υδατίνες και ανθερακικές. Εκτός όμως απ' αυτούς, υπάρχουν και οι τηλεπαθολόγοι και οι μαγνητολόγοι και οι φυτολόγοι και οι οστεοπαθολόγοι κλπ. κλπ.

Τη μεγαλύτερα όμως διάδοσι απ' όλες τις πρακτικές θεωρίες είχε στην Αμερική η λεγομένη θεωρία του Μαζντζάναν. Η θεωρία αυτή ιδρύθη από έναν Πέρση Ιερέα, τον Ότομάν Ζάρ Άντουσε Χά Νις. Κατ' αυτόν όλες οι ασθένειες ώφείλοντο στην αντικανονική λειτουργία της αναπνοής και στην ανθυγιεινή μας ζωή. Εάν αρρώστανε κανείς, έπρεπε για να γίνει καλά να τρέφεται αποκλειστικώς

Ο ιδρυτής της τριχοειχνοειστικής, Άσπ

Η ΜΕΓΑΛΕΣ ΑΥΤΟΘΥΣΙΕΣ

ΗΡΩΪΚΕΣ ΔΙΑΣΩΣΕΙΣ

Πώς ένας νεαρός Άγγλος έσωσε την εξάδελφη του θοισάζοντα; τη ζωή του. Άναμεσα στις γραμμές του τραίνου. Η ηλικιωμένη κυρία και ο δατήρ της. Τα συγχρητήρια του πατέρα. Όπου η μητέρα σκοτώνεται για να σώσῃ τα παιδιά της. Ο σπληνός του σιδεροδρόμου και η μικρή του φίλη. Ένα πρωταγωνιστικό κωμωδία.

Η εφημερίδες έγραψαν πρό ημερών ότι ο νεαρός Άγγλος έσωσε την εξάδελφη του θοισάζοντα; τη ζωή του. Άναμεσα στις γραμμές του τραίνου. Η ηλικιωμένη κυρία και ο δατήρ της. Τα συγχρητήρια του πατέρα. Όπου η μητέρα σκοτώνεται για να σώσῃ τα παιδιά της. Ο σπληνός του σιδεροδρόμου και η μικρή του φίλη. Ένα πρωταγωνιστικό κωμωδία.

και όταν πέρασαν όλα τα βαγόνια σκηώθηκαν από τις γραμμές οι διασωθέντες, έντελως σώοι και άβλαβείς, υπό τας ούρανομήκεις ζήτα κραυγές του πλήθους. Το περιεργό περὶ όμως απ' όλα είναι ότι ο πρώτος που έτρεξε να συγχρηθῇ τον Χάουτριν, έλασε η ίδια τη ζωή της. Τέτοιες θυσίες, εκ μέρους μιας μητέρας, μάστιγα, δεν είναι σπάνιες. Σπανιότερες είναι η θυσίες που γίνονται εκ μέρους ενός ξένου ανθρώπου, ο οποίος θυσιάζει τη ζωή του για να σώσῃ τη ζωή ενός άλλου. Μολαταύτα, πρό λίγων ετών, ένας Άγγλος ονόματι Χάρολντ Σίμσον, θυσιάσε τη ζωή του για να σώσῃ τη ζωή μιας εξάδελφης του. Η νέα αυτή περιπέτεια μία μέρα μαζί με τον εξάδελφό της το τραίνο στο σταθμό Μπίσποπ Ροτς του Λονδίνου. Άξαφνα όμως της ήρθε μια ζάλη, έλασε την ισορροπία της και έπεσε στις γραμμές, τη στιγμή ακριβώς που έμπαινε με μεγάλη όρμη ένα τραίνο στο σταθμό. Έπειδή ήταν πειρ πολύ άργα για να την βγάλῃ απ' τις γραμμές, ο εξάδελφός της πήρσε κι αυτός κοντά της και προσπάθησε να βάλῃ την εξάδελφη του και ύστερα τον εαυτό του μεταξύ των γραμμών, κατά μήκος. Και η μὲν εξάδελφη του, χάρις στην αυτοθυσία του, σώθηκε, αυτός όμως ο δυστυχής πληγώθηκε τόσο σοβαρά, ώστε σε λίγες μέρες πέθανε.

Μία παρομοία δραματική κινήσι συνέβη λίγους μήνες αργότερα επίσης στο Λονδίνο, στο σταθμό του Αίνσμπουργκ Πάρκ. Μία ηλικιωμένη κυρία, που περιμένα το τραίνο, έσκόνταξε και έπεσε επάνω στις γραμμές. Η ημέρα ήταν εξαιρετικά θυμωμένη: η μητέρα της σκοτώνεται για να σώσῃ τα παιδιά της. Ο σπληνός του σιδεροδρόμου και η μικρή του φίλη. Ένα πρωταγωνιστικό κωμωδία.

Μία παρομοία δραματική κινήσι συνέβη λίγους μήνες αργότερα επίσης στο Λονδίνο, στο σταθμό του Αίνσμπουργκ Πάρκ. Μία ηλικιωμένη κυρία, που περιμένα το τραίνο, έσκόνταξε και έπεσε επάνω στις γραμμές. Η ημέρα ήταν εξαιρετικά θυμωμένη: η μητέρα της σκοτώνεται για να σώσῃ τα παιδιά της. Ο σπληνός του σιδεροδρόμου και η μικρή του φίλη. Ένα πρωταγωνιστικό κωμωδία.

Μία παρομοία δραματική κινήσι συνέβη λίγους μήνες αργότερα επίσης στο Λονδίνο, στο σταθμό του Αίνσμπουργκ Πάρκ. Μία ηλικιωμένη κυρία, που περιμένα το τραίνο, έσκόνταξε και έπεσε επάνω στις γραμμές. Η ημέρα ήταν εξαιρετικά θυμωμένη: η μητέρα της σκοτώνεται για να σώσῃ τα παιδιά της. Ο σπληνός του σιδεροδρόμου και η μικρή του φίλη. Ένα πρωταγωνιστικό κωμωδία.

Μία παρομοία δραματική κινήσι συνέβη λίγους μήνες αργότερα επίσης στο Λονδίνο, στο σταθμό του Αίνσμπουργκ Πάρκ. Μία ηλικιωμένη κυρία, που περιμένα το τραίνο, έσκόνταξε και έπεσε επάνω στις γραμμές. Η ημέρα ήταν εξαιρετικά θυμωμένη: η μητέρα της σκοτώνεται για να σώσῃ τα παιδιά της. Ο σπληνός του σιδεροδρόμου και η μικρή του φίλη. Ένα πρωταγωνιστικό κωμωδία.

ΠΑΛΙΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

ΠΑΡΑΔΕΙΣΟΣ

Τὴν ὥρα πὺ ἀστρα λάμπουν τ' ἀστέρια
στὸν καταγάλανο τὸν οὐρανὸ
κι' ἀρμόνια ἀπόκρυφα κράζουν τὰ
στο νυχτοφύσημα τὸ σιγανό.
Πρόβαλε, ἀσύχρητη γλυκεία παρθένα,
εἰμαί στὸν κήπο σου κι' ἀκαρτέρω
στὰ χόρτα ἀνάμεσα τὰ μυρωμένα
ποὺ γοργοχύνεται γλυκὸ νερό.
Κ' ἐκεῖ ὁλομόναχοι σὰν μεθυσμένοι
κόσμο θὰ πλάσουμε με νέα ζωή.
Σὺ θάσαι ὁλόκληρη γιὰ μὲ οἰκουμένη,
ὅλ' ἀπ' τὴν πόση σου γλυκεία
(πνοή).

Κι' ὅταν τὸ ὕστερο θὰ σβύσῃ ἀστέρια
θε νὰ θυμώσῃς μες στὴ σιγή
πὺς ὁλομόναχοι τὸ πρῶτο ταίρι
παράδεισο εὗρεκε μέσα στὴ γῆ.
Δ. ΜΑΡΓΑΡΗΣ

ΤΑ ΦΑΙΔΡΑ ΤΗΣ ΕΡΩΚΗΣ

ΚΟΥΒΕΝΤΟΥΛΕΣ

Κάποιος λόγος, κυβερνήτης ενός πολεμικού πλοίου που είχε ναυαγήσει, διηγείτο σ' ένα φιλικό σπίτι πως έπήλθε τὸ ναυάγιο τοῦ πλοίου του. (Όταν εξελεσμένος, ἡ ανυπόμονη οικοδόποινα τὸν ερώτησε:

— Καί τί ἀσθανθήκατε τὴ στιγμή πὺ τὸ πλοίο βυθίστηκε κ' ἐσείς βρεθήκατε στὰ κύματα;

— Ὑψασία, πολλή ὑγεία, κυρία μου.

Η ΓΥΝΑΙΚΕΙΑ ΜΟΔΑ

H. A. M. H. ΜΟΔΑ

ΤΙ ΘΑ ΦΟΡΕΣΩΜΕ

Είτε απλά είναι η πολύπλοκη, έμπνευσε ή όχι, τα φορέματα της εποχής μοιάζουν αρκετά το ένα με το άλλο στις γενικές γραμμές των.

— Έτσι, όλα τους σχεδόν περιβάλλουν σφιχτά τον κορμό και τότε είναι εφαρμοστά στην τάξη και τότε στους γοφούς. Τα περισσότερα από τα φορέματα αυτά σφίγγουν τους γοφούς, όχι μόνο με τη βοήθεια των φόρμας «πρεσάες» χωρίς ζώνη, αλλά και με μικρές πιέτες, με υπάντες ή με δριζόντιες σούρες. Άλλα πάλιν φορέματα, που συμπληρώνονται με μια ζώνη, έχουν κορσάκι μακρύ.

— Τα μανίκια των έσπερινών φορεμάτων είναι τόσο πολύ εργασμένα ώστε αυτά μόνον αποτελούν κάποιον όλην την γαρνιτούρα μιας τουαλέτας.

— Από πέτρι κιόλας είχαν αρχίσει να συνήθιζαν φούστες κάπως μακρούς, κάπως πλατειές και με τάξη αρκετά υψηλή. Έβλεπε η μόδα αυτή έγενικεύθη. Όλες οι φούστες γίνονται έτσι, και δεν θεωρείται πια καθόλου σιχ ή επίδειξη των γονάτων.

— Μία από τις κυριότερες έσπερινές γαρνιτούρες εινε οι φιόγκοι. Συνήθιζαν διαφόρων ειδών και κάθε μεγέθους φιόγκοι. Έτσι βλέπουμε φιόγκους από το ίδιο ύφασμα του φορέματος, φιόγκους από κορδέλλα, από βελούδο, από δαντέλλα, μικρούς, μεγάλους, φουσκωτούς, ίσιους, με πάν μακρύ ή και χωρίς καθόλου πάν. Πολλά φορέματα και επανωφόρια γαρνιρούνται στο λαιμό, στην τάξη και στα μανίκια κάτω, με φιόγκους άσπρι.

— Άλλοτε μόνο τα μικρά κορίτσια φορούσαν φορέματα γαρνιρισμένα με γκόντες, με μακρύ πάν. Τώρα όμως βλέπουμε και κυρίες κάθε ηλικίας να φορούν το βράδυ τουαλέτες στολισμένες με ζώνες από φάιν, από μουάρ και από ταφτά, δεμένες με μεγάλους φιόγκους με μακρύ πάν. Κάποτε τα πάν αυτά είναι τόσο μακρά, ώστε σχηματίζουν ουρά.

— Η τελευταία μόδα νουβώτ εινε φιόγκοι μεγάλοι διπλοί, δύο διαφορετικών χρωμάτων. Επίσης εινε πολύ της μόδας και η δίχρωμη μακρούς γραβάτες.

— Η δερμάτινη ζώνες συνήθιζανται επίσης πολύ και πηγαίνουν ιδίως με φορέματα από και με φορέματα από λεπτό λαιμάκι, καθώς και από φάσματα έμπριμέ. Η ζώνες αυτές εινε εφέτος στενές και έχουν και από δερμα ύμιοχρωμο, φοριούνται σε όχι πολύ εφαρμοσμένα επάνω στο κορσάκι. Η ζώνες από γαφρό-γκρέν, που συνήθιζαν άλλοτε με φορέματα από σπόρ, δεν εινε εφέτος της μόδας, γιατί προτιμώνται πάντοτε η δερμάτινες. Η ζώνες των φορεμάτων από εινε του αυτού χρώματος με την τσάντα, και συνήθιζαν περισσότερο από δερμα καφέ, μπέ, κόκκι, καστανό κτλ., με τα χρώματα δηλαδή που έναρμονίζονται με όλους τους χρωματισμούς.

— Με φορέματα από δεν πηγαί-

ΕΝΑ ΩΡΑΙΟ ΤΑΓΙΕΡ

ΓΙΑ ΤΟ ΒΡΑΔΥ

ΕΝΑ ΚΟΜΦΟ ΚΟΣΤΟΥΜΙ

Ταγίερ από μαύρο σατέν ή από μαύρο ρέπε, με ζιλέ από κρέπ-σατέν άσπρο. Η ζακέττα γαρνίρεται με φρετόν και η φούστα με γκόντες.

Βραδυό φόρεμα από ταφτά έμπριμέ, με μακρύ πάν πίσω.

Κοστούμι από μεταξωτό ρέπε μπλέ-μαρέν. Η φούστα εινε άν-φόρμ. Η βέστα γαρνίρεται με μια μπάντα έγκυρ-στέ. Η βέστα και τα βολάν των μανικιών εινε από κρέπ-κίτρινο έμπριμέ με μπλέ-μαρέν σχέδια.

Μια λεπτομέρεια του κοστούμιού.

— Τα γάντια που συνοδεύουν το κοστούμι εινε του αυτού χρώματος με την τσάντα και γίνονται από δερμα ζαρκιόδι ή αντίλοπης, με μικρό ρεβέ και με κομμάτι άρκετά γοντά από σιντέφ του αυτού χρώματος.

— Με κοστούμια από φοριούνται και πλεχτά χρωματιστά πούλλες, κόκκινα και πράσινα, όποτε και η

ζώνη μπορεί να εινε του αυτού χρώματος.

Τα κοστούμια από δεν τα φορούν μόνο όσες επιδίδονται σε σπόρ. Τα κοστούμια αυτά εινε πια απαραίτητα για τους άνδρες, για πρωινές εξόδους, για περιπάτους εξοχικούς, για εκδρομές, αυτοκίνητα κλπ.

— Η έσπερινές τσάντες συνήθιζονται σε σχήμα φακέλλων, χωρίς λουράκι. Η τσάντες όμως που συνοδεύουν τα κοστούμια από έχουν λουράκι και φερμουάρ άνοιχτο χρώματος και γίνονται και από δερμα κροκοδείλου και φιδιού.

— Πολλά καλοκαιρινά φορέματα συνοδεύονται από μικρά κοντά επανωφόρια, χωρίς μανίκια, όταν τα φορέματα έχουν μανίκια, και, αντίθετα, με μανίκια, όταν τα φορέματα δεν έχουν.

— Με έλαφρά αθέρια φορέματα πηγαίνουν πολύ η καπέλι. ή, τουλάχιστον, καπέλλα κάπως μεγάλα. Τα μικρά καπέλλα πηγαίνουν περισσότερο με τα κοστούμια από και με φορέματα από κρέπ, παρά με τα φορέματα από διαφανή ύφασματα.

— Της τελευταίας μόδας εινε φόρεμα από τουλί ή από μουσλίνα, και καπέλλο από βελούδο, χρώματος άσπρι με την τουαλέτα.

— Η καπέλι από φάβα μεγαλή και μανί ή έχουν πάντα σχεδόν μισογυρούμενη και γαρνιτούρα όλόγυρα στην καλόττα από βελούδινη κορδέλλα. Κάποτε επίσης γαρνίζονται και με άνθη.

— Βλέπουμε ακόμα και πολλά καπέλλα από φάβα, γαρνιρισμένα με φέτρ. Επίσης μερικά καπέλλα γαρνίζονται με μικρά πούφ από γτερή στροβοκαμήλου ή με μικρές κίχ-κρέτες. Μικρά ή μεγάλα, τα καπέλλα φοριούνται εφέτος έτσι, ώστε ν' α-φίνουν το μέτωπο άνοιχτό. Αυτό εινε πολύ ευχάριστο για όσες έχουν μέτωπο ωραίο. Όσες όμως δεν έχουν αυτό το χάρισμα, μπορούν να σκεπ-σούν το μέτωπό τους με φράντζες και με μικρές μπούκλες, που εινε και αυτές τσόν της μόδας.

— Καπέλλα φάβινα δεν γαρνίζονται ποτέ με κοσμήματα. Έτσι, δεν θεωρείται καθόλου σιχ το κάρφωμα μιας καρφίτσας με πέτρες, επάνω στην φάβα. Μόνο μια καρφίτσα χωρίς πέτρες και σκόρα, επιτρέπεται να γαρνίρη ένα φάβινο καπέλλο, αλλά ποτέ κατ' ελάχιστον επάνω στην φάβα, μόνον επάνω στο δέσιμο ενός φιόγκου.

H. MONTAIN

ΤΟ ΠΟΡΤΡΑΙΤΟ ΤΟΥ ΓΥΙΟΥ ΤΟΥ ΝΕΟΛΟΓΟΥΤΟΥ

Ο ζωγράφος Γκότεριντ Κνέλλερ είχε αναλάβει κάποτε να κάνει το πορτραίτο του γιου ενός νεοπλούτου έμπορου. Όταν πήγε όμως ο πατέρας και είδε την εικόνα τελειωμένη, είπε ότι δεν εμοιάζε καθόλου τον γιου του.

— Πράγματι, άπάντησε τότε ο ζωγράφος. Το λάθος μου εινε ότι προσπάθησα να δώσω στο πρόσωπο του γιου σας κάποια έμφραση, και στο μάτι του κάποια σπύλα έσπινάδας. Γι' αυτό ακριβώς τώρα δεν τον αναγνωρίζετε.

ΤΟ ΚΟΥΝΟΥΠΙ...

... Η ΣΚΝΙΠΑ, από τα όποια θέλετε να προστατεύσετε τον θεινόν ύπνον σας με τα άνοιχτά παράθυρα, ψαφούν μόλις εισπνεύσουν τον καπνόν της ΣΚΟΝΗΣ ΜΠΛΑΚ ΦΛΑΓΚ.

Η Σκόνη Καίσιμη, ανάδιδει κα πνόν έντομοκτόνον

Στοιβάξετε την σε πρόχειρον χάρτινο χωνάκι. Στήσατε τον κωνίσκον, που σχηματίζεται, μέσα σε τσάνκι και άνέψατε την κορυφή του. Ο έντομοκτόνος καπνός της Σκόνης θα σάς προφυλάξη από τα συμπτώματα.

Άλλά μήπως μόνον γι' αυτό γρησιμεύει η Σκόνη BLACK FLAG;!

ΜΠΛΑΚ ΦΛΑΓΚ

ΤΟ ΥΠΟΘΝΟ ΜΠΛΑΚ ΦΛΑΓΚ

Τα προηγούμενα φύλλα της «Οικογενείας» τιμώνται δραχμάς 3.

ΚΥΡΙΑΙ! ΠΡΟΣΕΞΑΤΕ!

Ιδού έν μεταφράσει τί έπεν ο γνωστός μεγάλος χημικός της Γερμανίας Dr. Kurt Zimmermann κατά τον πρό ήμερών έν Βερολίνο λόγον του περί των Γερμανικών βαφών ύφασμάτων «ARTI»

«Ός μία λίαν σοβαρά και σπουδαιοτάτη πρόδος της Γερμανικής Χημείας πρέπει να θεωρηθι και η σύνθεσις των βαφών ύφασμάτων σήματος «ARTI», η αφάνταστος επιτυχία των οποίων έχει άπασχολήσει επί καιρόν τον παγκόσμιον τύπον. Τα συστατικά των βαφών «ARTI», Κύριοι, δεν μάς εινε άπολύτως γνωστά, διότι το έργοστάσιον κρατεί άυστηρώς μυστικόν τό έν εκ των συστατικών τούτων. Κατόπιν όμως γενόμενων κατ' επανάληψιν πειραμάτων, άπεδείχθη ότι πάντως τα συστατικά των βαφών «ARTI» εινε τοιαύτα, ώστε το βαφόμενον ύφασμα άποδεικνύμενος να μην ύφίσταται την παραμικράν βλάβην, να προσλαμβάνη όψιν καινούργιος, να δύναται να πλένεται χωρίς να ξεβάφη και να εκτίθεται εις τον ήλιον χωρίς να ύφίσταται καμμίαν άπολύτως αλλοίωσιν του χρωματισμού. Λόγω των μεγάλων τούτων προτερημάτων, ως και της άπλουστάτης χρήσεώς των, οι βαφαί «ARTI» κατέκτησαν κυριελευτικώς τον κόσμον όλον. Η τοιαύτη επιτυχία των βαφών «ARTI» έπέφερε βεβαίως μεγάλον κλονισμόν εις τα βρεία, διότι σήμερον ό κόσμος δεν δίδει πλέον τα φορέματά του εις τα βαρεία, αλλά τα βάρει μόνον του με βαφάς «ARTI». Αί Γερμανικαί βαφαί «ARTI» πωλούνται εις τα Φαρμακεία και τα Έμπορικά της συνοικίας σας

Γενικός Αντιπρόσωπος μετά διορκούς παρακαταθήκης ΠΕΤΡ. Α. ΤΣΑΓΚΑΡΗΣ — Αθήναι — Λέκκα 21α

ΓΕΩΡ. Ν. ΜΟΥΜΟΥΤΖΗΣ

Ίατρος Δερματολόγος. Έπί δεκαετασίαν Έπιμελητής της ιδιαιτέρας Κλινικής του καθηγητού κ. Γεωργίου Φωτεινού. Δέχεται καθ' έλάχιστην δόδς Κεφαλληνίας 30.

Ώραι 8—11 π.μ. και 4—7 μ.μ. Άριθ. Τηλ. 7—62 (Παλαιόν).

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α. ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΗΣ

ΙΑΤΡΟΣ - ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ
Όδός Σίνα 9—Αθήναι
Άριθ. τηλεφ. 3-72 (Παλαιόν).

ΑΓΟΡΑΖΟΝΤΑΙ εις καλήν τιμήν παλαιά βιβλία και δλόκληροι βιβλιοθήκαι. Οι διαθέτοντες τοιαύτα παρακαλούνται να μ'ης άποστείλουν κατάλογον των προς πώλησιν βιβλίων, δόδς Λέκκ 7.

Ο "ΕΘΝΙΚΟΣ ΚΗΡΥΞ" ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΥΟΡΚΗΣ

ΙΔΡΥΤΗΣ

ΠΕΤΡΟΣ ΤΑΤΑΝΗΣ

Η μεγαλειτέρα έκδοτική οργάνωσις της Αμερικικής και ο συνεχικός δεσμός που κρατεί εις επικοινωνίαν όλους τους Έλληνας του νέου κόσμου

«Ημερήσιος Έθνικός Κήρυξ» Κυριακάτικος και «Μηνιαίος»

Ο «Κυριακάτικος» κυκλοφορεί παντού όπου υπάρχουν Έλληνες. Είς τας σελίδας του αντικατοπτρίζεται όλη η ενδιαφέρουσα και πολυθρόνος Αμερικανική ζωή εικονογραφημένη με τας εκκεντρικότητας των εκατομμυριούχων της, με τας ερωτικές περιπετειάς της άριστοκρατίας της, με τας κατακτήσεις και τας επιτυχίας των μεγαλοεπιχειρηματιών της, με τα θύματα των έρευνών της, με τους πολιτικούς άγώνες της και με τας εις όλας τας επιδόσεις πρόδους των Έλλήνων της Αμερικικής.

Όσοι παρακολουθούν τον «Κυριακάτικον» παρακολουθούν και την ζωή της μεγάλης Αμερικικής, όσον μακρύν και αν εύρίσκονται.

Ο «Μηνιαίος», θαύμα καλλιτεχνικής εμφάνισης και συμπλήρωμα άπαραίτητον κάθε Έλληνικής Βιβλιοθήκης. Αί σελίδες του, πλούσιαι εις ε-πικαιρα θέματα και ζητήματα, των εκλεκτών συνεργατών του.

Τας εκδόσεις του «Εθνικού Κήρυκος» της Νέας Υόρκης συμπληρώνει το «Ημερολόγιόν του με τας υπερτεπραχασίας σελίδας του, οι όποιαι άπαρτίζουν άληθινήν εγκυκλοπαίδειαν.

Τό «Ημερολόγιον τιμάται άντι ενός μόνον δολλαρίου χρυσόδετον.

Συνδρομηται έγγραφονται διά κάθε έκδοσιν ή όλας μαζί εις τό Γραφείον του «Εθνικού Κήρυκος» έν Αθήναις, δόδς Βουλής, άρ. 18.

ΠΡΙΝ ΑΓΟΡΑΣΕΤΕ
ΤΟ ΚΟΥΣΤΟΥΜΙ ΣΑΣ ΕΠΙΣΚΕΦΘΗΤΕ
ΤΗΝ ΕΚΘΕΣΙΝ

ΑΓΓΛΙΚΩΝ ΚΑΣΜΗΡΙΩΝ

ΣΕΒΕΝΤΕΞ

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ Θ. ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΟΔΟΣ ΒΥΣΣΗΣ 8

MONTRES
DE HAUTE PRÉCISION

Longines

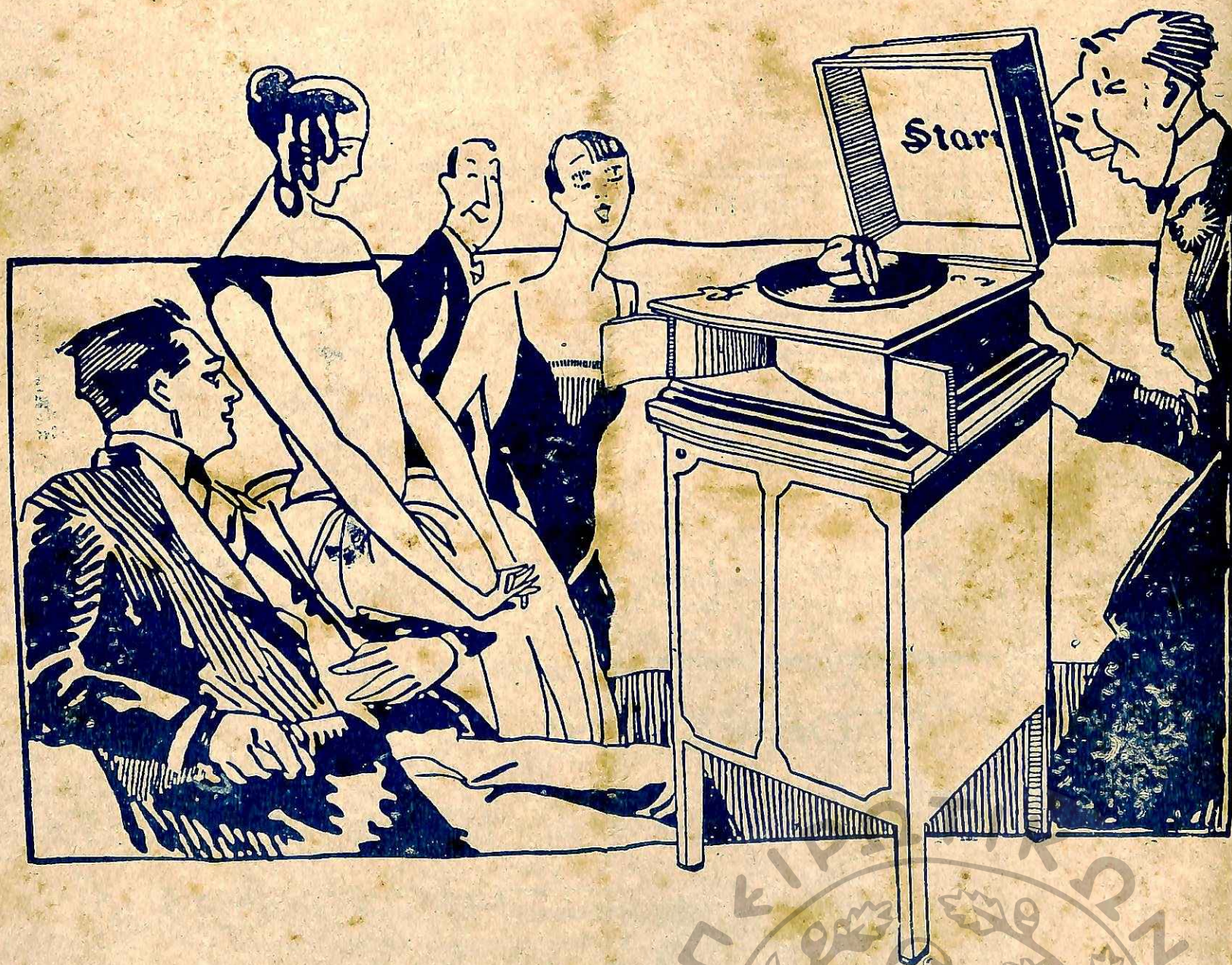
GRANDS PRIX
506 ΒΡΑΒΕΙΑ
ΑΣΤΕΡΟΣΚΟΠΕ ΩΝ

ΓΕΝ. ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ
ΑΦΟΙ Π. ΖΕΝΕΤΟΥ ΕΡΜΟΥ 19

ΤΟ ΓΡΑΜΜΟΦΩΝΟΝ ΣΤΑΡΡ

ΤΥΠΟΣ XXII

ΕΙΝΑΙ ΤΟ ΤΕΛΕΙΟΤΕΡΟΝ ΟΛΩΝ

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ ΜΕ ΔΟΣΕΙΣ
ΕΤΑΙΡΙΑ ΠΙΑΝΩΝ ΣΤΑΡΡ

ΑΘΗΝΑΙ: ΣΤΟΑ ΑΡΣΑΚΕΙΟΥ 12

ΠΕΙΡΑΙΕΥΣ: ΟΔΟΣ ΦΙΛΩΝΟΣ 48